

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΓ'

Παρασκευή 3 Ιουλίου 2020

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 15909, 15911, 15913, 15916, 15917, 15919, 15920, 15921, 15922, 15924, 15926, 15928, 15929, 15934, 15935

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 6 Ιουλίου 2020, σελ. 15918

2. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κυρίας Φωτεινής (Φώφης) Γεννηματά προς τον Πρωθυπουργό, με θέμα: «Σε νέα αδιέξοδα στην Οικονομία και την Εργασία οδηγεί η πολιτική της Κυβέρνησης», σελ. 15909

β) Προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων:

i. με θέμα: «Κατάργηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων από το πρόγραμμα σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης», σελ. 15918

ii. με θέμα: «Κατάργηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων στο Λύκειο», σελ. 15921

iii. με θέμα: «Καταβολή οφειλόμενων χρημάτων στους Διευθυντές και Υποδιευθυντές των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας», σελ. 15922

γ) Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων:

i. με θέμα: «Πρόσθετες δυσκολίες των εργαζόμενων καθηγητών στα φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης και ξένων γλωσσών για τη λήψη του επιδόματος ανεργίας», σελ. 15924

ii. με θέμα: «Μέτρα στήριξης των εργαζομένων στον τουρισμό-επισιτισμό και τις μεταφορές», σελ. 15925

iii. με θέμα: «Καθορισμός ελάχιστου εισοδήματος και Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων», σελ. 15927

iv. με θέμα: « Άρση αδικιών για μικροσυνταξιούχους και συνταξιούχους αναπηρίας και χηρείας», σελ. 15928

v. με θέμα: «Πέραν του νόμου και σε βάρος των μερικώς απασχολούμενων συνταξιούχων οι οδηγίες του Υπουργείου», σελ. 15931

vi. με θέμα: «Οφειλόμενες εργοδοτικές εισφορές πρώην ΟΕΚ για την ασφάλιση των υπαλλήλων του, μηχανικών - παλαιών ασφαλισμένων, χρονικού διαστήματος 2007-2013», σελ. 15933

vii. με θέμα: «Εξακολουθούν τα προβλήματα των επικουρικών εργαζομένων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας», σελ. 15935

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεων Διαρκούς Επιτροπής:

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει τις εκθέσεις της:

i. στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Άμυνας του Κράτους του Ισραήλ και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας για την προμήθεια εξοπλισμού και υπηρεσιών άμυνας», σελ. 15920

ii. στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συμφωνίας Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών-μελών της αφενός και της Κεντρικής Αμερικής αφετέρου», σελ. 15920

iii. στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας αφετέρου», σελ. 15920

2. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Πολιτισμού και Αθλητισμού, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη κατέθεσαν στις 2-7-2020 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την παρεμπόδιση της κλοπής, των λαθραίων ανασκαφών και της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής ή μεταβίβασης κυριότητας ή ιδιοκτησίας πολιτιστικών αγαθών ή πολιτιστικής περιουσίας και την πρόωθηση της αποκατάστασής τους», σελ. 15920

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 15909 - 15918

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,
σελ. 15918 - 15937

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. , σελ. 15928

ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. , σελ. 15913, 15917

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 15935

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,
σελ. 15919, 15920, 15921,
15922, 15924, 15926,
15928, 15929, 15934,
15935

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 15909, 15911, 15916, 15917

B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. , σελ. 15924, 15925, 15926,
15927, 15928, 15929,
15930, 15932, 15933,
15934, 15935

ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ Φ. , σελ. 15909, 15914, 15916

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 15918, 15919, 15920

ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 15921, 15922, 15923,
15924, 15935, 15936

ΚΑΤΣΩΤΗΣ Χ. , σελ. 15925, 15926, 15927

ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 15928, 15930, 15931,
15932, 15933, 15934

ΚΕΡΑΜΕΩΣ Ν. , σελ. 15918, 15919, 15920,
15921, 15922, 15923,
15924

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. , σελ. 15911, 15913, 15914, 15916

ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ Δ. , σελ. 15936, 15937

ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. , σελ. 15927, 15929

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 15914

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Θ' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΟΓ'

Παρασκευή 3 Ιουλίου 2020

Αθήνα, σήμερα στις 3 Ιουλίου 2020, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.52' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι αδελφοί, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο της Ώρας του Πρωθυπουργού, θα συζητηθεί η με αριθμό 864/33/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Φωτεινής (Φώφης) Γεννηματά προς τον Πρωθυπουργό, με θέμα: «Σε νέα αδιέξοδα στην οικονομία και την εργασία οδηγεί η πολιτική της Κυβέρνησης».

Οι χρόνοι ομιλίας, εννοείται με κατανόηση, σύμφωνα με το άρθρο 132, παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής είναι: Για τον ερωτώντα δέκα λεπτά, προκειμένου να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτηση και πέντε λεπτά για τη δευτερολογία του. Και για τον Πρωθυπουργό είκοσι λεπτά για την πρωτολογία και δέκα λεπτά για τη δευτερολογία του.

Κατόπιν αυτών, τον λόγο έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής, κ. Φώφη Γεννηματά.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Κύριε Πρωθυπουργέ, η εικόνα που προσπαθείτε να παρουσιάσετε όλο αυτό το διάστημα δεν έχει καμμία σχέση με την πραγματική ζωή έξω από αυτή την Αίθουσα. Είναι πλαστή. Υπάρχει κρίση στην οικονομία, υπάρχει κρίση στην κοινωνία. Ο λόγος που ζήτησα να έρθετε σήμερα εδώ, στη Βουλή, δεν ήταν μόνο για να απαντήσετε σε μένα ή στην παράταξή μας, αλλά κυρίως για να δώσετε απαντήσεις στον ελληνικό λαό, που περνάει ήδη δύσκολα.

Και θέλω να σας προλάβω εξαρχής. Δεν είπαμε ποτέ ότι υπάρχει «λεφτόδεντρο». Εμείς, έγκαιρα και υπεύθυνα, παρουσιάσαμε το ενδιάμεσο πρόγραμμα, ένα πρόγραμμα στοχευμένο, ρεαλιστικό, κοστολογημένο, με στόχο να μείνει όρθια η κοινωνία και ζωντανή η οικονομία. Δυστυχώς, δεν μας ακούσατε. Και το χειρότερο απ' όλα είναι ότι ή δεν βλέπετε ή δεν θέλετε να δείτε τα προβλήματα.

Υπάρχουν προβλήματα που τα βρισκω παντού γύρω μου, μπροστά μου, στη Ρόδο, στο Καστελόριζο, στην Κοζάνη, στην Καστοριά, στην Πτολεμαΐδα, στη Φλώρινα, προβλήματα που μεταφέρουν σε μένα καθημερινά οι εκπρόσωποι των εργαζομένων και των παραγωγικών φορέων. Γιατί, παρά τις αποστάσεις της καραντίνας, εμείς είμαστε σε ανοιχτή γραμμή με την ελληνική

κοινωνία και γι' αυτό είμαι σήμερα εδώ, για να ακουστεί δυνατά η δική τους φωνή.

Κύριε Μητσοτάκη, ακολουθείτε λάθος δρόμο! Είστε δέσμιος των συντηρητικών σας πολιτικών, είστε δέσμιος των αγκυλώσεών σας, γιατί θέλετε να καταργήσετε εργασιακά δικαιώματα που άντεξαν ακόμα και μέσα στην κρίση και στα μνημόνια, σαρώνετε πραγματικά ό,τι βρίσκετε μπροστά σας, και βέβαια, είστε δέσμιος της ανικανότητας των Υπουργών σας.

Αυτός ο δρόμος, όμως, οδηγεί σε ερείπια, σε αδιέξοδα και για τις επιχειρήσεις και για τους εργαζόμενους, εκτοξεύει την ύφεση και την ανεργία, οδηγεί σε λουκέτα και σε φτώχεια. Είναι οι ίδιοι οι Υπουργοί σας, που προβλέπουν ύφεση για το δεύτερο τρίμηνο του 2020 στο 16% και συνολικά στο 8%. Είναι εφιαλτικά νούμερα, με συνέπειες καταστροφικές για την ελληνική κοινωνία. Κατά διακόσιες πενήντα χιλιάδες μειώθηκαν οι θέσεις εργασίας το πρώτο πεντάμηνο του 2020, λιγότερες από το 2019.

Καταλαβαίνω τι θα μου πείτε, κύριε Μητσοτάκη, «ναι, αλλά τι να κάνουμε; Είναι οι επιπτώσεις της πανδημίας». Αναμφίβολα επιβαρύνθηκαν τα πράγματα από την πανδημία. Όμως, κύριε Μητσοτάκη, οι κυβερνήσεις είναι για τα δύσκολα. Εκεί φαίνονται. Δεν είστε για να παρακολουθείτε, να παρατηρείτε και να χρησιμοποιείτε ως άλλοθι τα προβλήματα και την πανδημία.

Τα μέτρα που έχετε πάρει μέχρι σήμερα είναι ανεπαρκή και τα πήρατε με μεγάλη καθυστέρηση και υλοποιούνται με ακόμα μεγαλύτερη, με αποτέλεσμα, πριν απ' όλα, ο τουρισμός να περνάει πραγματικά δύσκολα, να δοκιμάζεται. Προχωράτε, κύριε Πρωθυπουργέ, με τη λογική βλέποντας και κάνοντας.

Όσον αφορά τον τουρισμό, γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι πάνω του στηρίζεται η οικονομία και το τελικό ποσοστό και της ύφεσης και της ανεργίας θα εξαρτηθεί από το εάν θα καταφέρουμε να σώσουμε κάτι φέτος από την τουριστική περίοδο. Παρά τα ωραία λόγια, μόνο το 30%-35% περίπου των εποχιακών ξενοδοχείων έχει έως τώρα ανοίξει. Αυτό σημαίνει ότι δεκάδες χιλιάδες εποχιακά εργαζόμενοι θα ζήσουν σε συνθήκες φτώχειας το επόμενο διάστημα.

Τι έπρεπε να κάνετε; Σας προτείναμε να δώσετε ισχυρά κίνητρα για να ανοίξουν τα ξενοδοχεία και να εργαστούν οι εργαζόμενοι και να κάνετε ελκυστικό και ανταγωνιστικό το ελληνικό προϊόν. Και σας είπαμε και πώς! Μειώστε, κατ' αρχάς, τον ΦΠΑ στη διαμονή και την εστίαση στο 6%. Μπορείτε να το κάνετε, έστω και τώρα. Κάντε επιτέλους μηδενική την προκαταβολή φόρου για τις επιχειρήσεις που πλήττονται. Είναι θηλιά στον λαιμό τους. Μπορείτε να συγκρίνετε τα δεδομένα του 2019 με αυτά του 2020; Όλο το εξαγέλλετε, αλλά όλο πίσω πάει. Αυξήστε την επιστρεπτέα προκαταβολή, να φτάσει τουλάχιστον στα 3 δισεκατομμύρια. Είναι ο μόνος τρόπος να φτάσει οξυγόνο σε

επιχειρήσεις και το ξέρετε αυτό. Κάντε τώρα ένα μεγάλο πακέτο κοινωνικού τουρισμού.

Και βέβαια, ενισχύστε τις υγειονομικές μονάδες, τα κέντρα υγείας, τα νοσοκομεία. Οργανώστε επιτέλους κινητά συνεργεία της πρωτοβάθμιας, με επισκέψεις στα σπίτια. Το λέμε τόσους μήνες. Σας το προτεινάμε. Το αποδεχθήκαμε. Τι γίνεται με αυτά;

Γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι ο μόνος τρόπος για να γίνεται έγκαιρη και σωστή ιχνηλάτηση και αποτελεσματική παρακολούθηση. Και το φωνάζουμε αυτό γιατί η Ελλάδα δεν αντέχει άλλο lockdown, ούτε γενικό ούτε τοπικό. Είναι ο μόνος τρόπος για να το αποφύγουμε. Δεν το κάνατε.

Τι κάνατε; Μειώσατε τον ΦΠΑ μόνο στον καφέ και στην πορτοκαλάδα. Ούτε καν στο κρασί, που θα μπορούσατε να στηρίξετε Έλληνες παραγωγούς με αυτόν τον τρόπο.

Προχωρήσατε σε ένα πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού, κύριε Πρωθυπουργέ, που αποδείχθηκε «αέρας κοπανιστός». Από τα σαράντα εννέα χιλιάδες διακόσια καταλύματα που επισήμως διαθέτει η χώρα, συμμετοχή δήλωσε μόνο το 4%. Γιατί έγινε αυτό; Γιατί προφανώς δεν είναι ελκυστικό το πρόγραμμά σας για να κινητοποιήσετε τις επιχειρήσεις και να συμμετέχουν, δεν έχουν κίνητρα να το κάνουν.

Πάω στα υγειονομικά πρωτόκολλα. Τεράστια καθυστέρηση. Την 1^η Ιουνίου άνοιξαν τα πρώτα ξενοδοχεία χωρίς να έχουν κατευθύνσεις για το τι πρέπει να γίνει. Ήρθατε μετά και δηλώσατε ότι θα χωριστεί η χώρα σε υγειονομικές ζώνες. Καταστροφή για τα νησιά, μαρσασιός, αποκλεισμός! Από την κατακαυγή και τη δική μας την αντίδραση αναγκαστήκατε να το πάρετε πίσω.

Έρχεστε στη συνέχεια και λέτε πρέπει να βρεθούν, λέει, δωμάτια καραντίνας, δεύτερη καταστροφή. Αρχίσατε μετά να ψάχνετε για ξενοδοχεία καραντίνας. Ασύλληπτοι αυτοσχεδιασμοί της τελευταίας στιγμής σε ένα τόσο κρίσιμο, τόσο σοβαρό ζήτημα για να συνεχίσει η χώρα να είναι ένας ασφαλής προορισμός.

Και, τέλος, μια ανάσα πριν να ανοίξουν τα αεροδρόμια, θυμηθήκατε να φέρετε την υποχρέωση συμπλήρωσης ειδικής φόρμας για τις διεθνείς πτήσεις -η Κύπρος το είχε κάνει έναν μήνα πριν- με αποτέλεσμα βέβαια να έρθουν μία σειρά από ακυρώσεις και να δυσφημησετε τον ελληνικό τουρισμό. Τώρα τρέχετε να τα μαλαώσετε.

Και βέβαια αφού δεν καταφέρατε να οργανώσετε τα κινητά συνεργεία για τα οποία τόσες φορές έχουμε μιλήσει, οδηγήθηκαν στο στράτευμα. Καταλαβαίνετε, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι δεν είναι και το καλύτερο πράγμα να είσαι τουρίστας και να σε υποδέχεται στο αεροδρόμιο ο στρατός!

Το δεύτερο αποτέλεσμα της πολιτικής σας είναι ότι δεν υπάρχει ρευστότητα στις επιχειρήσεις. Τι έπρεπε να κάνετε; Μετά τα μέτρα ρευστότητας που ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οφείλατε να εξασφαλίσετε γενναία προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας για τις επιχειρήσεις και κυρίως για τις μικρομεσαίες, με κύριο κριτήριο ποιο; Τη βιωσιμότητά τους. Δεν θα κουραστώ να το επαναλαμβάνω. Εσείς τι κάνατε; Αφήσατε ασύδοτες τις τράπεζες να κάνουν κουμάντο και να βάζουν εμπόδια.

Το πρόγραμμα ΤΕΠΙΧ II, κύριε Πρωθυπουργέ, ήταν μια πολύ δυσάρεστη εμπειρία για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων. Από τις εκατό χιλιάδες επιχειρήσεις, που υπέβαλαν αίτηση για συνολικό δανεισμό ύψους 10 δισεκατομμυρίων ευρώ εγκρίθηκαν οι δέκα χιλιάδες επτακόσιες αιτήσεις, δηλαδή περίπου μία στις δέκα. Και ξέρετε ποιο ήταν το συνολικό ποσό; Ήταν 1,29 δισεκατομμύριο ευρώ, δηλαδή το πρόγραμμα αποδεικνύεται πολύ καλύτερο των αναγκών.

Έρχομαι στο πρόγραμμά του Ταμείου Εγγυοδοσίας, δηλαδή δάνεια εγγυημένα κατά 80% από το δημόσιο. Έχουν υποβληθεί αιτήσεις συνολικού ύψους 16,5 δισεκατομμυρίων ευρώ και στην πρώτη φάση του προγράμματος θα διατεθούν μόνο 3,5 δισεκατομμύρια. Και το χειρότερο; Με τα κριτήρια που θέτουν και τα εμπόδια που εγείρουν οι τράπεζες, η μεγάλη πλειοψηφία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων μένουν εκτός ρευστότητας. Το αποτέλεσμα; Καταδικάζονται σε λουκέτο, κύριε Πρωθυπουργέ. Ουσιαστικά οι τράπεζες ασχολούνται για άλλη μια φορά με τους καλούς πελάτες, με τους ισχυρούς, με τους λίγους, αυτούς που στην πραγματικότητα δεν έχουν ανάγκη από στήριξη τούτη την ώρα.

Ξεκινούν από τον Σεπτέμβριο οι πλειστηριασμοί και μιλάτε μόνο για μια προσωρινή ανακούφιση με επιδότηση των δανείων. Εμείς έχουμε προτείνει οριστική βιώσιμη και αποτελεσματική λύση ιδίως για τους ασθενέστερους δανειολήπτες και την αρνείστε.

Μένετε απλοί θεατές, κύριε Μητσοτάκη, στη σφαγή των μικρομεσαίων. Ως εδώ! Αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί! Δεν είναι ρητορικό αυτό που λέω.

Μπείτε στον κόπο να διαβάσετε την πρόσφατη έρευνα της ΓΣΕΒΕΕ. Οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις, κύριε Πρωθυπουργέ, αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα και η μία στις τρεις εκφράζει φόβο ότι θα βάλει λουκέτο. Δύο στις δέκα δηλώνουν ότι θα προχωρήσουν σε αναγκαστικές απολύσεις το επόμενο διάστημα. Τέσσερις στις δέκα δηλώνουν ότι δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις φορολογικές και ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Και, προσέξτε, έξι στις δέκα θεωρούν ανεπαρκή τα κυβερνητικά μέτρα για τη στήριξή τους.

Αλλάξτε ρότα επιτέλους, αλλάξτε τώρα! Αυξήστε τα ποσά ενίσχυσης, ανταποκριθείτε στις ανάγκες. Δώστε στις τράπεζες να καταλάβουν, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί τρεις φορές από χρήματα του ελληνικού λαού και τώρα έχει έρθει η ώρα να βάλουν γερά «πλάτη» για να σταθεί στα πόδια της η οικονομία και να μην υπάρξει αφελληνισμός της οικονομίας, εκτός αν αυτό δεν σας ανησυχεί.

Τρίτο αποτέλεσμα της πολιτικής σας είναι ότι δεν υπάρχει καμία απολύτως στήριξη των αγροτών και της παραγωγής. Τι έπρεπε να κάνετε; Τι είχαμε προτείνει; Πριν απ' όλα, έπρεπε να δώσετε προκαταβολικά το 50% των ενισχύσεων, ύψους 850 εκατομμυρίων ευρώ. Να έχετε ενεργοποιήσει τον μηχανισμό de minimis, για να μπορέσετε να αποζημιώσετε τους κάδους που επλήγησαν. Να αγοράσει το κράτος προϊόντα απευθείας από τους παραγωγούς και να τα διαθέσει στις αδύναμες κοινωνικές ομάδες. Να καλύψει το κράτος το 40% του μισθού ή του ημερομισθίου και του εργόσημου στις αγροτικές επιχειρήσεις, που θα απασχολήσουν ανέργους εγγεγραμμένους στον ΟΑΕΔ. Γνωρίζετε ότι υπάρχει πολύ μεγάλο πρόβλημα με τους εργάτες γης. Και να καταργηθεί για τους αγρότες και για τους μικρομεσαίους το τέλος επιτηδεύματος. Το λέμε τόσον καιρό. Είχατε συμφωνήσει. Γιατί δεν το κάνατε;

Τι κάνατε; Ουσιαστικά τίποτα απολύτως. Οι αγρότες είναι εντελώς ακάλυπτοι. Καμμία ενέργεια για τη στήριξη των κτηνοτρόφων, των πτηνοτρόφων, των αλιέων, των ελαιοπαραγωγών, της αμπελοαγωγίας, των εντατικών καλλιεργειών, των αγροτικών επιχειρήσεων. Για τη νέα ΚΑΠ φυσικά ούτε κουβέντα. Καμμία προετοιμασία δεν γίνεται για την αναγκαία αλλαγή του κανονισμού του ΕΛΓΑ, ώστε να αποζημιώνει, να υπάρχει δυνατότητα κάλυψης από τις νέες συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής, για να μην πω της κλιματικής κρίσης, που ήδη τη ζούμε και στη χώρα μας.

Υπουργοί εξαγγέλλουν, λέει, τώρα κοινοτικές ενισχύσεις, Έλα, όμως, που έρχεται η απόφαση της Ειδικής Επιτροπής Γεωργίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και αποκαλύπτεται ότι από τα κονδύλια που προβλέπει, θα ωφεληθούν δεκατρείς με δεκατέσσερις χιλιάδες αγρότες μόνο από τους εξακόσιους πενήντα χιλιάδες που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον κλάδο, δηλαδή σκέτη κοροϊδία!

Άφησα για το τέλος, κύριε Πρωθυπουργέ, τα μεγάλα θύματα της πολιτικής σας που είναι οι εργαζόμενοι. Εδώ, κύριε Μητσοτάκη, δεν θα ξεκινήσω από το τι έπρεπε να κάνετε και τις σας έχουμε προτείνει, γιατί απέναντι στον κόσμο της εργασίας η Κυβέρνηση δεν επέδειξε απλώς ανεπάρκεια ή ανικανότητα. Εδώ υπάρχει σχέδιο. Συνειδητά εκμεταλλεύεστε την κρίση ως ευκαιρία για να εξαπολύσετε μια άνευ προηγουμένου επίθεση απέναντι στα εργασιακά δικαιώματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Προτιμήσατε αντί του προγράμματος επιδότησης εργασίας που σας είχαμε προτείνει, να δώσετε ένα επίδομα φτώχειας διατηρώντας τους εργαζόμενους σε αναστολή εργασίας. Και επιπλέον για όσους δουλεύουν, επιχειρείτε να εφαρμόσετε το δόγμα σας «μισή δουλειά - μισός μισθός» μέσα από το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Πού οδηγεί αυτό; Αυτό οδηγεί στη γενίκευση της μερικής απασχόλησης και σε άμεση μείωση του μισθού των εργαζομένων κατά 20%.

Διαμορφώνετε συνθήκες εργασιακής ζούγκλας, κύριε Πρωθυπουργέ. Επιμένετε να επιδοτείτε με το «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» μόνο τη μερική απασχόληση. Πάρτε το απόφαση, το πρόγραμμά σας απέτυχε. Μονάχα το 6% των εργαζομένων που προέβλεπε έχουν ενταχθεί σε αυτό.

Και έρχομαι στο άλλο μεγάλο θέμα, σας το έχω πει τουλάχιστον τρεις φορές σε αυτή την Αίθουσα. Αρνείστε αδικαιολόγητα εδώ και έξι μήνες να κηρύξετε υποχρεωτική την κλαδική σύμβαση στον τουρισμό και στον επισιτισμό. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι τετρακόσιες χιλιάδες εργαζόμενοι σε αυτόν τον κλάδο είναι στον αέρα και σε ακόμα δυσκολότερη θέση τώρα. Και μιλάμε για σερβιτόρους, για διανομείς, ντελιβεράδες. Αδιαφορείτε. Δεν έχετε καμιά απάντηση να μας δώσετε.

Επιπλέον, έχετε αφήσει πάρα πολλούς ξενοδόχους να εκβιάζουν τους εργαζομένους τους. Τους αναγκάζουν να υπογράφουν χαρτί ότι δεν θα επαναπροσληφθούν το 2021, όπως προβλέπεται από τον νόμο. Και ξέρετε ότι αυτό γίνεται. Και αφήνετε ακάλυπτους δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους στον τουρισμό με ελαστικές συνθήκες εργασίας ακόμα και από το επίδομα.

Και το χειρότερο απ' όλα είναι ότι τριακόσιες χιλιάδες άνεργοι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ εξακολουθούν να μην έχουν καμμία στήριξη από την πολιτεία, λες και μπορούν κάτω από αυτές τις συνθήκες να βρουν τώρα δουλειά. Δεν είναι η πρώτη φορά που σας τα λέμε και δεν παίρνουμε καμμία απάντηση.

Κύριε Πρωθυπουργέ, ο δρόμος που ακολουθείτε εγκαταλείπει τους πολλούς και στηρίζει μονάχα τους λίγους και τους ισχυρούς. Έχετε την ευθύνη ως Κυβέρνηση για ό,τι επακολουθήσει. Και θα κριθείτε γι' αυτό. Μην επαναπαύεστε από το ωσαννά των προσωρινών δημοσκοπήσεων ούτε και από την ανεπάρκεια και την αναξιοπιστία της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Κύριε Πρωθυπουργέ, αυτή την ώρα στην Ελλάδα υπάρχουν δύο δρόμοι. Ο ένας είναι ο δρόμος της δήθεν επιστροφής στην κανονικότητα, ένας δρόμος συντηρητικός, ένας δρόμος που στηρίζει τους λίγους. Και είναι ο δρόμος που επιλέγετε εσείς.

Ο άλλος δρόμος είναι ο δρόμος της νέας αλλαγής, είναι ο δρόμος που προτείνουμε εμείς. Και γι' αυτό μαζί με την ελληνική κοινωνία δουλεύουμε το νέο κοινωνικό συμβόλαιο, το κοινωνικό συμβόλαιο της νέας αλλαγής, μια πρόταση εναλλακτική, προοδευτική, που δίνει διέξοδο, ελπίδα και προοπτική στον ελληνικό λαό. Γι' αυτό είμαστε εδώ. Το Κίνημα Αλλαγής είναι ασπίδα στη δημοκρατία και στήριγμα για την ελληνική κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Καλείται τώρα στο Βήμα ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκος Μητσοτάκης.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωντανά και παρατεταμένα)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Η πιο αποτελεσματική ασπίδα προστασίας της δημοκρατίας, κυρία Γεννηματά, είναι η απρόσκοπτη και ομαλή λειτουργία του Κοινοβουλίου. Και χαίρομαι ιδιαίτερα που, καθώς συμπληρώνεται ένας χρόνος από την ανάληψη της ευθύνης της διακυβέρνησης της χώρας, έχει αποκατασταθεί πλήρως η κοινοβουλευτική τάξη και η κοινοβουλευτική κανονικότητα, παρά τις αντιξοότητες που προέκυψαν λόγω του κορωνοϊού.

Βρίσκομαι τακτικά στη Βουλή να απαντώ σε ερωτήσεις στο πλαίσιο της ώρας του Πρωθυπουργού, ενώ αυτόν τον χρόνο έχουν ψηφιστεί, κύριε Πρόεδρε, ογδόντα ένα συνολικά νομοθετήματα. Εκτιμώ ως ιδιαίτερα σημαντικό ότι στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, μέλη της Κυβέρνησης, Υπουργοί και Υφυπουργοί, απάντησαν συνολικά σε εξακόσιες εξήντα οκτώ ερωτήσεις συναδέλφων Βουλευτών, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο τη διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Κυρία Γεννηματά, άκουσα με προσοχή τα ζητήματα τα οποία θέσατε και τα ερωτήματα τα οποία αναπτύσσετε στην επίκαιρη ερώτηση την οποία μου καταθέσατε και βρίσκομαι σήμερα εδώ για να σας απαντήσω, αποδομώντας αφ' ενός, κατά την άποψή μου, τη βασική σας επιχειρηματολογία και αφ' ετέρου να ανακοινώσω μια σειρά από πρόσθετα μέτρα ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας και κυρίως του κόσμου της εργασίας, μέτρα τα οποία

είχαμε προγραμματίσει και τα οποία είμαστε σε θέση να ανακοινώσουμε σήμερα, διότι έχουμε πια όλα τα δεδομένα στη διάθεσή μας, για να μπορούμε να μιλάμε με συγκεκριμένα στοιχεία.

Θα ξεκινήσω λέγοντας ότι σήμερα είναι, πιστεύω, μία καλή μέρα συνολικά για την ανάπτυξη στη χώρα, καθώς μετά από δεκαεennά χρόνια από την ημέρα που έκλεισε το παλιό αεροδρόμιο του Ελληνικού, εκκινούν επιτέλους τα έργα για τη νέα επένδυση στο Ελληνικό με την προοπτική δημιουργίας ενός μεγάλου, του μεγαλύτερου μητροπολιτικού πάρκου της χώρας, αλλά και μιας συνδυασμένης ανάπτυξης η οποία στην πλήρη της ανάπτυξη θα δημιουργήσει ογδόντα χιλιάδες θέσεις εργασίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και θέλω να σας πω ότι το να φτάσουμε σε αυτό το σημείο δεν ήταν καθόλου αυτονόητο. Κάνοντας και εμείς τη δική μας αυτοκριτική, μπορώ να σας πω ότι και εμείς είχαμε υποτιμήσει τον βαθμό της συνθετότητας, της περιπλοκότητας, των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων και των προβλημάτων που κληρονομήσαμε από το παρελθόν.

Όμως, χάρη στη συστηματική και μεθοδική δουλειά όλων των συναρμόδιων Υπουργείων, καταφέραμε να επιλύσουμε όλα τα εκκρεμή ζητήματα και να ξεκινάει σήμερα η επένδυση αυτή, συμβολίζοντας το πέρασμα από την παλιά γκριζα Ελλάδα του χθες, σε μια πιο φωτεινή, σε μια πιο αισιόδοξη ανάπτυξη του αύριο.

Και το λέω αυτό, διότι έχει ιδιαίτερη σημασία να γίνονται εκκινήσεις εν μέσω της κρίσης του κορωνοϊού, διότι δεν πρέπει να ξεχνάμε, κυρία Γεννηματά, ότι εδώ πέρα μιλάμε για μια κρίση η οποία είναι εξωγενής και πρωτοφανής ως προς το μέγεθός της και ως προς την έντασή της. Φαίνεται συνέχεια από την κριτική της Αντιπολίτευσης ότι αυτό είναι κάτι που ξεχνάμε.

Βρεθήκαμε εδώ πέρα ως αποτέλεσμα ενός εξαιρετικά απρόοπτου γεγονότος, ενός απρόοπτου γεγονότος το οποίο θα βυθίσει την παγκόσμια οικονομία σε μια ύφεση αντίστοιχη της οποίας ο πλανήτης δεν έχει ζήσει από τη δεκαετία του '30. Αυτό αντιμετωπίζουμε, λοιπόν, αυτή τη στιγμή, αυτή είναι η πραγματικότητα την οποία καλούμαστε να διαχειριστούμε. Και προσπαθούμε -και θα μιλήσω γι' αυτό στη συνέχεια- αυτή την εξωγενή ύφεση να την κάνουμε όσο το δυνατόν πιο ήπια και ταυτόχρονα μέσα στην κρίση, να θέσουμε τα θεμέλια για μια γρήγορη ανάκαμψη, όταν με το καλό βρεθεί το εμβόλιο κατά του κορωνοϊού και αφήσουμε πίσω μας αυτή την υγειονομική περιπέτεια.

Έχουμε πει πολλές φορές ότι το να επιχειρούμε να κάνουμε προβλέψεις για το ύψος της ύφεσης του 2020 είναι μία θεωρητική άσκηση. Άκουσα και εσάς να επικαλείστε διάφορα νούμερα προβλέψεων για το μέλλον. Εγώ το μόνο το οποίο μπορώ να κάνω είναι να μιλήσω με βάση τα δεδομένα τα οποία ήδη έχουμε.

Ας δούμε, λοιπόν, ποια είναι τα δεδομένα τα οποία ήδη έχουμε και τα οποία δεν επιδέχονται αμφισβήτησης. Πρώτον, η ύφεση το πρώτο τρίμηνο του 2020 ήταν σημαντικά μικρότερη από την αντίστοιχη ύφεση στις υπόλοιπες χώρες της ευρωζώνης, δηλαδή 0,9% έναντι 3,6%. Δεύτερον, το δίμηνο Μαρτίου - Απριλίου η βιομηχανική παραγωγή της χώρας μειώθηκε μεν κατά 7,4%, αλλά τέσσερις φορές λιγότερο -προσέξτε!- από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο. Στην Ευρώπη η βιομηχανική παραγωγή κατρακύλησε αυτούς τους δύο μήνες κατά 27,7%. Με άλλα λόγια, η εθνική οικονομία τα πήγε σχετικά καλύτερα ή λιγότερο άσχημα σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη.

Γνωρίζουμε, όμως, ότι οι επιπτώσεις στην ανάπτυξη, και στο δεύτερο και στο τρίτο τρίμηνο, θα είναι επιπτώσεις δραματικές. Τα πράγματα θα πάνε πολύ άσχημα. Το ξέρουμε αυτό, δεν το κρύψαμε ποτέ. Άρα, με το να έρχεστε εδώ πέρα και να παρουσιάζετε με ενίοτε ρητορικές εξάρσεις μια δύσκολη κατάσταση στην πραγματική οικονομία, δεν κάνετε τίποτα παραπάνω από το να περιγράφετε αυτό για το οποίο έχουμε μιλήσει πάρα πολλές φορές.

Αυτή είναι η κατάσταση! Βιώνουμε μια πρωτοφανή οικονομική κρίση. Δεν το κρύψαμε ποτέ και το θέμα είναι να έρθουμε εδώ να μιλήσουμε ουσιαστικά για το τι μπορούμε να κάνουμε, προκειμένου να την απαλύνουμε.

Είδα ότι δεν επιμείνατε πολύ σε αυτό. Νομίζω ότι καλά κάνατε. Διότι το να επικαλείται κανείς την επιχειρηματολογία ότι η κρίση υπήρχε στη χώρα πριν τον κορωνοϊό, που είναι το βασικό επιχείρημα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, νομίζω ότι κι εσείς κατα-

λαβαίνετε ότι δεν αντέχει σε καμία απολύτως κριτική, άμα δει κανείς τα αποτελέσματα της οικονομίας, τη βελτίωση της αξιοπιστίας της χώρας, το τι έγινε αυτό το οκτάμηνο πριν χτυπήσει ο κορωνοϊός.

Η καλύτερη απόδειξη πάλι -επιμένω σε αυτό- είναι το γεγονός ότι τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο η ελληνική οικονομία πήγαινε εξαιρετικά. Και για αυτό και τελικά τα στοιχεία του τριμήνου δεν ήταν τόσο άσχημα. Αυτή είναι η εξήγηση, η οποία υπάρχει. Οπότε, τουλάχιστον, να συμφωνήσουμε σε αυτή την Αίθουσα ότι αντιμετωπίζουμε μια κρίση η οποία είναι εξωγενής και αφορά στον κορωνοϊό. Η ελληνική οικονομία είχε μπει σε δυναμική αναπτυξιακή τροχιά πριν από την κρίση και τώρα βρισκόμαστε αντιμέτωποι με τις επιπτώσεις ενός γεγονότος του οποίου τα χαρακτηριστικά έχω ήδη περιγράψει.

Ως προς την απασχόληση, λέτε ότι το πρώτο πεντάμηνο του 2020 μειώθηκαν οι θέσεις εργασίας κατά διακόσιες πενήντα χιλιάδες. Εδώ κάποιο λάθος πρέπει να έχει γίνει, διότι γνωρίζετε ότι στο μεγαλύτερο μέρος της συγκεκριμένης περιόδου, κυρία Γεννηματά, είχαν απαγορευτεί οι απολύσεις στις πληττόμενες επιχειρήσεις.

Επειδή, όμως, αναζητήσα τα στοιχεία από την «ΕΡΓΑΝΗ», τον Απρίλιο, το ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων ήταν θετικό. Τον Ιούνιο η «ΕΡΓΑΝΗ» κατέγραψε τριάντα επτά χιλιάδες πεντακόσιες εξήντα οκτώ περισσότερες προσλήψεις, οκτώ χιλιάδες περισσότερες από πέρυσι. Περισσότερες από τις μισές αφορούν θέσεις πλήρους εργασίας. Ενώ έχει ενδιαφέρον να δει κάποιος -θα επανέλθω σε αυτό και στη συνέχεια- τα στοιχεία του ΓΕΜΗ, πώς δημιουργούνται επιχειρήσεις και να τα συγκρίνουμε με το τι συνέβαινε πριν από έναν χρόνο.

Για να δούμε, λοιπόν, τα στοιχεία δημιουργίας επιχειρήσεων το τρίμηνο Δεκέμβριος 2019 έως Φεβρουάριος 2020, δηλαδή ακριβώς πριν χτυπήσει ο κορωνοϊός.

Εάν κάνετε τη σύγκριση χρόνο με τον χρόνο, τι συνέβαινε πέρυσι, τι συμβαίνει φέτος, θα δείτε ότι είχαμε μια βελτίωση της τάξης του 43%. Δημιουργήθηκαν δύο χιλιάδες τετρακόσιες τρεις περισσότερες επιχειρήσεις και έκλεισαν χίλιες πενήντα πέντε λιγότερες. Αυτή, λοιπόν, ήταν η κατάσταση πριν μας βρει ο κορωνοϊός. Και αυτά είναι στοιχεία τα οποία νομίζω ότι δεν επιδέχονται αμφισβήτηση.

Κοιτάτε, δεν ισχυρίζομαι ότι στη φάση στην οποία βρισκόμαστε η οικονομία μπορεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας. Αυτό είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να μας απασχολήσει στο άμεσο μέλλον. Γι' αυτό και η Κυβέρνηση συζητά να φέρει πιο μπροστά ένα καινοτόμο πρόγραμμα, το οποίο θα επιδοτεί τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, πέραν της προσπάθειας την οποία κάνουμε αυτήν τη στιγμή για να στηρίξουμε τις υφιστάμενες θέσεις εργασίας.

Εδώ, όμως, αυτό το οποίο μέχρι στιγμής έχουμε καταφέρει είναι να αποτρέψουμε μια απότομη αύξηση της ανεργίας, όπως αυτή παρατηρείται σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες και στην Αμερική που είναι ακόμα χειρότερα τα πράγματα, όπου έχουν μια αγορά εργασίας που είναι παντελώς ευέλικτη και παντελώς απορθημισμένη, θα έλεγα.

Τι έχουμε κάνει εμείς, κυρία Γεννηματά; Και μου κάνει εντύπωση που μας ασκείτε κριτική σ' αυτό ως ένα κόμμα το οποίο αυτοπροσδιορίζεται ως κεντροαριστερό. Το κράτος ανέλαβε το κόστος της μισθοδοσίας του ιδιωτικού τομέα. Αυτό έγινε. Αυτό θα έπρεπε κανονικά να είναι η φαντασίωση κάθε κεντροαριστερής κυβέρνησης. Κι όμως, ήρθε να το κάνει μια φιλελεύθερη Κυβέρνηση, διότι έδωσε πάνω απ' όλα έμφαση στην προστασία των θέσεων εργασίας και στο εισόδημα των εργαζομένων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εδώ δεν συζητάμε ποιες είναι οι δεξιές ποιες είναι οι αριστερές λύσεις. Η προστασία των ευάλωτων και κυρίως η προστασία της απασχόλησης είναι η πρώτη μας προτεραιότητα και εκεί στρέψαμε όλο το βάρος της προσοχής μας.

Μας ασκείτε κριτική για το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Με μεγάλη ευκολία, το χαρακτηρίσατε αποτυχημένο. Αναρωτιέμαι: Γιατί άραγε, κυρία Γεννηματά; Γιατί υιοθετείτε εσείς ειδικά αυτήν την άποψη; Από άλλους το περιμένα, από εσάς όχι, όμως. Είναι μισή δουλειά, μισός μισθός; Αλήθεια, είναι μισός ο μισθός; Δεν το ξέ-

ρετε ότι δεν είναι μισός μισθός; Δεν ξέρετε ότι το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» είναι δομημένο κατά τέτοιο τρόπο, όπου δουλεύοντας κάποιος τις μισές ώρες παίρνει σχεδόν το 100% του μισθού του; Αν κάνω την αναγωγή, δηλαδή, στο πόσο πληρώνεται την ώρα, πληρώνεται περισσότερο, έχοντας πλήρη κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών. Αυτό είναι μισή δουλειά και μισός μισθός; Πάρτε το πίσω, παρακαλώ. Από άλλους τα περιμένω. Από εσάς δεν το περιμένω. Περιμένω μία αντικειμενική αποτύπωση της πραγματικότητας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Είχαμε όντως κάποια ζητήματα που αφορούσαν στη συγκεκριμένη εγκύκλιο που καθόριζε τις λεπτομέρειες του προγράμματος «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Καθίσαμε και δουλέψαμε πολύ μεθοδικά με εργοδότες και εργαζόμενους και πιστεύω ότι πολλά από αυτά τα ζητήματα καταφέραμε να τα επιλύσουμε, έτσι ώστε να μπορούσαμε να κάνουμε το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» πιο ελκυστικό.

Αναρωτιέμαι, όμως: Τι είναι καλύτερο τελικά; Είναι καλύτερο να κλείσει τελείως μια επιχείρηση ή να μπορούσαμε να έχουμε ένα πρόγραμμα ορισμένου χρόνου, εκτάκτων καταστάσεων, το οποίο, να, δίνει μεγαλύτερη ευελιξία στις επιχειρήσεις να μπορούσαν να αναδιατάξουν το εργατικό τους δυναμικό για να ξεπεράσουν μία έκτακτη κρίση;

Ξέρετε, κυρία Γεννηματά, ποιος είναι ο δημιουργός τέτοιων προγραμμάτων; Το γνωρίζετε, φαντάζομαι. Πότε έκαναν την εμφάνισή τους για πρώτη φορά αυτά τα προγράμματα στην Ευρώπη; Το ξέρετε, φαντάζομαι. Δεν σας λέω κάτι καινούριο. Είναι προγράμματα τα οποία για πρώτη φορά υλοποιήθηκαν από τη γερμανική σοσιαλδημοκρατία από τον Γκέρχαρντ Σρέντερ στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Αυτά είναι τα προγράμματα τα οποία ερχόμαστε και εφαρμόζουμε σήμερα.

Τι κάνουμε στην ουσία; Θα το εξηγήσω με πολύ απλά λόγια. Δίνουμε στις επιχειρήσεις πλήρη ευελιξία να μπορούσαν είτε να θέσουν το προσωπικό τους σε αναστολή, να πληρώνεται, δηλαδή, το προσωπικό από το κράτος -και φυσικά, για τους εργαζόμενους στον τουρισμό αυτό σημαίνει διατήρηση της εργασιακής σχέσης, άρα, δυνατότητα στη συνέχεια να ξαναμπούν στο ταμείο ανεργίας, ώστε να μπορούσαν να επαναπροσληφθούν το 2021- ή να αξιοποιήσουν με απόλυτη ευελιξία τις πρόνοιες του προγράμματος «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», να μπορούν, δηλαδή, να αξιοποιούν περισσότερους εργαζόμενους, μιας και θα έχουν λιγότερο τζίρο και με αυτόν τον τρόπο οι εργαζόμενοι να έχουν καλύτερα εισοδήματα.

Αναρωτιέμαι, δηλαδή: Σε αυτό το επιχείρημα ποια μπορεί να είναι η ανταπάντηση; Εσείς τι ακριβώς προτείνετε, εν πάση περιπτώσει; Διότι διάβασα με πολλή προσοχή, γιατί μου αρέσει να είμαι προετοιμασμένος γι' αυτές τις συζητήσεις, τι είναι αυτό το οποίο προτείνετε εσείς και δεν βρήκα μια πειστική εναλλακτική πρόταση για το πώς θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα ότι έχουμε επιχειρήσεις που έχουν πολύ λιγότερο τζίρο, κυρίως στον τουρισμό, οι οποίες, δηλαδή, χρειάζονται λιγότερους εργαζόμενους και πρέπει να βρούμε έναν τρόπο αυτούς τους εργαζόμενους να τους καλύψουμε μέχρι να περάσει η μπόρα.

Εν πάση περιπτώσει, αυτά τα προγράμματα είναι τα πιο δοκιμασμένα προγράμματα σ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και έχουν κατ' εξοχήν μια κεντροαριστερή ιδεολογική προέλευση.

Κατά συνέπεια, προβληματίζομαι πάρα πολύ για το αν η κριτική σας έχει να κάνει με τη φιλοσοφία του προγράμματος ή αν έχει να κάνει με ειδικές πρόνοιες του προγράμματος. Αν είναι το πρώτο, θα ήθελα να καταλάβω από που μας ασκείτε κριτική. Θα μπορούσα κάλλιστα να δω μια κριτική που έρχεται από μια πιο νεοφιλελεύθερη προσέγγιση. Φαντάζομαι ότι δεν εισηγήσατε αυτό.

Αν τώρα η κριτική σας αφορά συγκεκριμένες πρόνοιες του προγράμματος «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» είναι εδώ ο Υπουργός, η γενική γραμματεία, να συζητήσουμε για το πώς το πρόγραμμα αυτό μπορεί να γίνει καλύτερο.

Επειδή έχουμε πει, όμως, πολλές φορές ότι σ' αυτήν την κρίση κρατάμε πυρομαχικά για να μπορούμε να απαντάμε στις προκλήσεις των καιρών, αλλά πρέπει να έχουμε και στη διάθεσή μας συγκεκριμένα δεδομένα, είμαι σήμερα στη θέση να ανακοινώσω μία ακόμα δέσμη μέτρων στήριξης του κόσμου της εργασίας και της πραγματικής οικονομίας, ύψους περίπου τριάντισι δισεκατομμυρίων ευρώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θα έλεγα, κυρία Γεννηματά, επειδή μας λέτε ότι πάμε βλέποντας και κάνοντας, ότι και βλέπουμε και κάνουμε. Αυτή είναι η απάντησή. Και βλέπουμε το τι γίνεται στην πραγματική οικονομία και προσαρμοζόμαστε.

Τι κάνουμε, λοιπόν; Πρώτον, μηδενίζουμε την προκαταβολή φόρου για επιχειρήσεις των οποίων ο τζίρος του πρώτου εξαμήνου είναι κατά 35% λιγότερος από εκείνον του πρώτου εξαμήνου του 2019.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις η μείωση της προκαταβολής -θα γίνουν συγκεκριμένες εξαγγελίες από το Υπουργείο Οικονομικών- θα κυμαίνεται από το 30% έως στο 70%.

Κάνουμε και κάτι ακόμα όμως. Μηδενίζουμε την προκαταβολή φόρου για εποχικές επιχειρήσεις. Ποιες είναι αυτές; Είναι οι επιχειρήσεις οι οποίες καταγράφουν τουλάχιστον -προσέξτε το- το 50% του τζίρου τους το τρίτο τρίμηνο του έτους. Όλες δηλαδή οι τουριστικές επιχειρήσεις δεν θα πληρώσουν φέτος προκαταβολή. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έχει ενδιαφέρον ότι μας ασκείτε κριτική για κάτι το οποίο είχαμε πει ότι θα κάνουμε. Είχαμε πει εδώ και δύο μήνες ότι θα κάνουμε παρέμβαση στην προκαταβολή φόρου. Εσείς εκεί, ομοβροντίες, κριτική! Είχαμε πει ότι θα το κάνουμε τον Ιούλιο. Δεν έχει κανένα νόημα. Εξάλλου δεν έχει καταβληθεί η προκαταβολή φόρου. Γιατί τέτοιο άγχος; Γιατί τέτοια πρεμούρα; Νομίζω ότι αυτή η Κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι είναι μια αξιόπιστη κυβέρνηση και αυτά που λέει τα κάνει.

Και, επίσης, μισή προκαταβολή θα καταβάλλουν και οι ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ. Συνολικά αυτό είναι μια παρέμβαση ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεύτερον, είδατε, κυρία Γεννηματά, που υιοθετούμε και κάποιες από τις προτάσεις σας, διότι πράγματι εγκαινιάζουμε και τρίτο κύκλο επιστρεπτές προκαταβολής ύψους 1 δισεκατομμυρίου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Θα σας απαντήσω.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης):

Αυτή θα αφορά πλέον και ατομικές επιχειρήσεις χωρίς εργαζόμενους και χωρίς ταμειακή μηχανή, δηλαδή ανθρώπους σε εποχικά καταλύματα, σε δραστηριότητες του τουριστικού κλάδου. Θα καταβάλλεται με βάση τον τζίρο Ιουνίου, Ιουλίου, Αυγούστου. Είναι μια σημαντική ένεση ρευστότητας, απολύτως αναγκαία για τις επιχειρήσεις, οι οποίες θα προσπαθήσουν και προσπαθούν να κρατηθούν πάνω από το νερό και που χρειάζονται σήμερα αυτήν τη ρευστότητα, την οποία -εκεί θα συμφωνήσω μαζί σας, αλλά όχι ως προς την πλήρη διάσταση της κριτικής που ασκείτε- ρευστότητα συχνά δεν μπορούν να βρουν από το τραπεζικό σύστημα.

Θέλω να δώσω κάποια στοιχεία για το τι έχουμε κάνει μέχρι στιγμής με την επιστρεπτέα προκαταβολή. Θυμίζω ότι η δεύτερη φάση της θα πληρωθεί την επόμενη εβδομάδα. Μιλήσατε για τον τουρισμό. Επτά χιλιάδες επιχειρήσεις του τουρισμού θα πάρουν επιστρεπτέα προκαταβολή. Θα καταβληθεί την επόμενη εβδομάδα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εκατόν είκοσι χιλιάδες επιχειρήσεις περίπου έχουν ωφεληθεί από την επιστρεπτέα προκαταβολή. Απασχολούν γύρω στις τριακόσιες χιλιάδες εργαζόμενους.

Αν πάμε τώρα στα υπόλοιπα προγράμματα ρευστότητας, το υφιστάμενο πρόγραμμα επιδότησης των τόκων έχει ωφελήσει παραπάνω από σαράντα χιλιάδες επιχειρήσεις και αυτές απασχολούν τριακόσιες είκοσι χιλιάδες εργαζόμενους και μέχρι στιγμής ο μηχανισμός του ΤΕΠΙΧ, για τον οποίο μας έχει ασκηθεί έντονη κριτική, έχει ωφελήσει δώδεκα χιλιάδες επτακόσιες ογδόντα επτά κρμεσασίες επιχειρήσεις έχοντας εκταμιεύσει συνολικά 1,7 δισεκατομμύρια. Είναι, περίπου, το ύψος του προγράμματος όπως το είχαμε καθορίσει.

Και περιμένουμε ακόμα τα απολογιστικά στοιχεία για το εγγυοδοτικό πρόγραμμα, για να μπορέσουμε να κλείσουμε αυτόν τον κύκλο παρέμβασης με στήριξη της ρευστότητας της πραγματικής οικονομίας.

Κοιτάξτε, εμείς έχουμε πει και το έχουμε κάνει -αυτή η άσκηση έχει γίνει και από τον Υπουργό Οικονομικών και από τον Υπουργό Ανάπτυξης-, σε εβδομαδιαία βάση παρακολουθούμε τις εκταμιεύσεις. Από τη στιγμή που το κράτος έρχεται και βάζει εγγύηση, έχουμε την απαίτηση από τις τράπεζες αυτές τις εγγυήσεις να τις αξιοποιήσουν και να στηρίξουν την πραγματική οικονομία και να στηρίξουν και επιχειρήσεις οι οποίες είναι βιώσιμες, αλλά αντιμετωπίζουν σήμερα ένα μεγάλο πρόβλημα ρευστότητας. Να κάνουμε τη διάκριση μεταξύ επιχειρήσεων που έχουν πρόβλημα ρευστότητας και επιχειρήσεων που έχουν πρόβλημα βιωσιμότητας.

Όμως, επιτρέψτε μου, κυρία Γεννηματά, ακούω το επιχείρημα ότι ο Έλληνας φορολογούμενος έχει ανακεφαλοποιήσει τις τράπεζες τρεις φορές έχοντας πληρώσει δεκάδες δισεκατομμύρια. Θυμάστε την τελευταία ανακεφαλοποίηση, μέρες που είναι τώρα, για να μην ξεχνιόμαστε, τι συνέβαινε σ' αυτήν τη χώρα πριν από πέντε χρόνια, αποτέλεσμα των τραγικών χειρισμών του Ιουλίου του 2015. Το γεγονός ότι έχουμε ανακεφαλοποιήσει τις τράπεζες δεν σημαίνει ότι οι τράπεζες έχουν τη δυνατότητα σήμερα να πάνε να δημιουργήσουν μια νέα γενιά κόκκινων δανείων, διότι το μεγάλο πρόβλημα του τραπεζικού συστήματος παραμένουν τα κόκκινα δάνεια.

Άρα, προφανώς και θα υπάρχουν τραπεζικά κριτήρια στη χορήγηση των χρηματοδοτήσεων. Δεν φαντάζομαι ότι ισχυρίζεται κάποιος κάτι διαφορετικό. Απλά έρχεται το κράτος με ευρωπαϊκούς πόρους προσθέτοντας την κρατική εγγύηση, για να κάνει αυτήν τη χρηματοδότηση πιο εύκολη, πιο βαθιά.

Όμως, βέβαια, ο μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων είναι επιχειρήσεις που ωφελήθηκαν, ωφελούνται και θα ωφεληθούν από την επιστρεπτέα προκαταβολή, η οποία συνολικά θα πλησιάσει τα 3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Μέτρο τρίτο: Η επιδότηση κατά 60% από την πολιτεία όλων των εργοδοτικών εισφορών στο πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» επεκτείνεται και για τον Αύγουστο και για τον Σεπτέμβριο και για τον Οκτώβριο. Είναι περίπου 600 εκατομμύρια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μέτρο τέταρτο: Οι εποχικές επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις του τουρισμού, δηλαδή, όπως τις ορίσαμε πριν -και θέλω να τονίσω ότι αυτός είναι ένας ad hoc ορισμός της εποχικότητας, ορίζουμε ως εποχική επιχείρηση, το επαναλαμβανόμενο, επιχειρήσεις που κάνουν τουλάχιστον το 50% του τζίρου τους τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο- δεν θα πληρώσουν καθόλου εργοδοτικές εισφορές για το τρίμηνο Ιούλιος-Αύγουστος-Σεπτέμβριος. Είναι άλλα 600 εκατομμύρια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και βέβαια, όπως σας είπα πριν, με το πέμπτο μέτρο επεκτείνεται η δυνατότητα αναστολής της σύμβασης των εργαζομένων σ' όλο το φάσμα των επιχειρήσεων του τουρισμού. Είναι κάτι το οποίο αφορά πάρα πολλούς απασχολούμενους σε ξενοδοχεία, εποχικά καταλύματα, τουριστικά γραφεία, σε όλο το εμπόριο των τουριστικών ειδών. Τα ωραία καταστήματα, δηλαδή, που είδα στη Σαντορίνη, τα οποία ζουν αποκλειστικά από τον τουρισμό και αυτά εμπίπτουν σ' αυτήν την κατηγορία.

Γιατί το κάνουμε αυτό; Για τον απλούστατο λόγο ότι πρέπει να δώσουμε στις επιχειρήσεις την πλήρη δυνατότητα να αποφασίσουν οι ίδιες σε τι ποσοστό θέλουν ναβάλουν εργατικό προσωπικό σε αναστολή και σε τι ποσοστό θέλουν να χρησιμοποιήσουν τη «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Όμως, το πρόγραμμά μας δεν αφήνει κανένα ακάλυπτο.

Όσο δε για την κουβέντα σας για τα επιδόματα ανεργίας, αυτά έχουν παραταθεί, όπως γνωρίζετε, και ο σκοπός μας είναι να στηρίξουμε σ' αυτήν τη δύσκολη συγκυρία και τους ανέργους, οι οποίοι προφανώς έχουν μεγάλη δυσκολία να μπουν ξανά στην αγορά εργασίας, όταν έχουμε μια τέτοια βαθιά οικονομική κρίση.

Κυρία Γεννηματά, κλείνω λέγοντάς σας ότι καθώς βρισκόμαστε σε αχαρτογράφητα νερά, κανένα πρόγραμμα δεν μπορεί να είναι στατικό. Έχουμε πει πάρα πολλές φορές -και δεν θα κουραστούμε να το λέμε- ότι οι παρεμβάσεις μας είναι δυναμικές, ότι έχουμε φυλάξει πυρομαχικά για να μπορούμε να τα αξιοποιούμε όταν είμαστε σίγουροι ότι έχουμε τη δυνατότητα να το κάνουμε και όταν το επιτάσσουν οι περιστάσεις.

Θέλω να θυμίσω ότι καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης το κράτος ενίσχυσε τα ταμειακά του διαθέσιμα. Δώσαμε εξαμήνα έντοκα γραμμάτια με επιτόκιο 0,13%. Όταν στις αρχές Ιουνίου είχαμε βγει με 0,25%, εκδώσαμε δεκαετές ομόλογο μέσα στην κρίση με κόστος δανεισμού 1,57%. Σήμερα ήδη, το δεκαετές -δεν το είδα που είναι σήμερα- είναι κάτω από το δεκαετές της Ιταλίας, λίγο πάνω από το 1%.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όλα αυτά είναι πράγματα που θα φάνταζαν αδιανόητα πριν από έναν χρόνο. Όμως –και θέλω να το πω ξανά- δεν υποτιμώ το μέγεθος της κρίσης. Η κρίση είναι βαθιά και είναι επώδυνη κυρίως για τον κόσμο της εργασίας. Θα είμαστε πάντα εδώ να συζητάμε δημιουργικά με την Αντιπολίτευση, να αντιπαρατεθούμε ιδεολογικά, γιατί αυτή είναι η δουλειά μας, και να ενσωματώσουμε στην επιχειρηματολογία τη δικιά μας και στα μέτρα τα οποία θα πάρουμε οποιαδήποτε δημιουργική και παραγωγική πρόταση έρχεται καλόπιστα από την Αντιπολίτευση.

Είναι κάτι το οποίο πιστεύω ότι το έχουμε αποδείξει καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας αυτής της Κυβέρνησης και είναι κάτι το οποίο θα κληθούμε να το κάνουμε ξανά και σε ένα μεμβληματικό νομοσχέδιο, το οποίο θα έρθει προς συζήτηση την επόμενη εβδομάδα στη Βουλή, στην Ολομέλεια δηλαδή, και αφορά στις δημόσιες συναθροίσεις. Στο νομοσχέδιο αυτό θέλουμε να ακούσουμε τις προτάσεις σας.

Βλέπω τον κ. Καμίνη, ο οποίος υπήρξε ο πρωτεργάτης αυτής της πρωτοβουλίας, όταν ήταν δήμαρχος της Αθήνας και αναγνώρισε απόλυτα το αυτονόητο, ότι κανένα δικαίωμα δεν είναι δικαίωμα όταν δεν είναι οριοθετημένο μέσα σε ένα πλαίσιο και ότι τα δικαιώματα αυτού που διαδηλώνει θα πρέπει να σέβονται και τα δικαιώματα του παραζάτορα, του πολίτη αυτής της πόλης, ο οποίος ταλαιπωρείται μονίμως και συστηματικά από πολύ μικρές πορείες που διαταράσσουν πλήρως την κοινωνική ζωή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θέλαμε αυτό το νομοσχέδιο να έρθει τώρα προς συζήτηση. Αυτός ήταν και ο λόγος που καθυστερήσαμε. Δεν θέλαμε να συζητηθεί με μειωμένο αριθμό Βουλευτών. Τώρα που η Βουλή επανέρχεται σε κανονικούς ρυθμούς, φέρνουμε το νομοσχέδιο προς ψήφιση και θα ήθελα πραγματικά να βρούμε σ' αυτό ένα πεδίο συνεννόησης. Έχουμε αποδείξει ότι έχουμε όλη τη διάθεση να μπορέσουμε να συζητήσουμε και να ενσωματώσουμε και δικές σας δημιουργικές προτάσεις.

Τονίζω, ότι αυτό προϋποθέτει μια ματιά στα πράγματα που δεν θα στηρίζεται στην καταστροφολογία, στη στείρα αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση και πάντως δεν θα προσπαθεί να ξανακάνει μία αντιπολίτευση πάνω σε μαγκάλια και συσσίτια και μία εικόνα μιας χώρας η οποία ανήκει οριστικά στο παρελθόν.

Εύχομαι και ελπίζω να μην είναι αυτό το επίπεδο του διαλόγου σε αυτό το Κοινοβούλιο, από εσάς, τουλάχιστον. Είμαι σίγουρος ότι θα μπορούμε να κάνουμε μία ουσιαστική ποιοτική αντιπαράθεση, η οποία θα αφήσει πίσω της μια φρασεολογία και έναν τρόπο έκφρασης πολιτικού λόγου που πιστεύω ότι ανήκει πια οριστικά στο παρελθόν.

Σας ευχαριστώ.

(Όρθιοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Και τώρα ήρθε η σειρά των δευτερολογιών.

Καλείται στο Βήμα η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Φώφη Γεννηματά για τη δευτερολογία της.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Κύριε Πρωθυπουργέ, πρέπει να πω ότι δεν αφήνετε άνθρωπο να αγιάσει. Είπα να έρθουμε να κάνουμε εδώ μια ήπια πολιτισμένη συζήτηση, αλλά όταν σας ακούω να μου κάνετε εμένα και στο δικό μας κόμμα κριτική για αντιπολίτευση με μαγκάλια και συσσίτια, δεν μπορώ να το αφήσω αναπάντητο, κύριε Μητσοτάκη, γιατί εσείς ξεκινήσατε το αντιμνημόνιο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Δεν το είπα για σας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Το ανάποδο είπε.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Σας θυμάμαι στην πρώτη γραμμή στα «Ζάππεια». Τα δικά σας στελέχη και οι δικοί σας Βουλευτές ήταν στις πλατείες των αγανακτισμένων.

Σας ανακαλώ, λοιπόν, στην τάξη και στην αλήθεια, γιατί κάποτε σ' αυτήν την Αίθουσα πρέπει να λέγονται αλήθειες για την ιστορία και για το πώς φτάσαμε ως εδώ.

Και επειδή μου μιλάτε για την επιστροφή στην κανονικότητα του Κοινοβουλίου, να σας υπενθυμίσω πόσες υπουργικές τροπολογίες έχουν έρθει άσχετες με τα νομοσχέδια που συζητιούνται, την τελευταία στιγμή χωρίς να έχει υπάρξει καμμία διαβούλευση και χωρίς να υπάρξει καμμία συζήτηση στις αρμόδιες επιτροπές της Βουλής. Αυτό εγώ δεν το λέω «κανονικότητα». Μάλλον, αυτός ο όρος έχει κάποια ειδική σχέση με την αντίληψή σας και το κόμμα σας.

Εμείς κατ' αρχάς δεν πήραμε προβλέψεις από το πουθενά για την ύφεση. Αυτά τα λένε οι δικοί σας Υπουργοί. Τις απαντήσεις, λοιπόν, για τις προβλέψεις να τις δώσετε στους Υπουργούς σας και όχι σε μένα. Δεν περιγράψαμε καμμία κατάσταση. Σας είπαμε τι έπρεπε να έχετε κάνει, γιατί εμείς δεν μείναμε στις διαπιστώσεις. Σας είπα και πριν ότι πολύ έγκαιρα παρουσιάσαμε ολόκληρο πρόγραμμα για το τι έπρεπε να κάνουμε. Τι να το κάνω να φυλάτε τα πυρομαχικά, εάν γύρω μας υπάρχουν μονάχα ερείπια; Πότε θα τα ρίξετε αυτά, όταν θα είναι πια αργά; Ή δεν σας ενδιαφέρει; Ή τελικά η προτεραιότητά σας είναι να στηριχθούν μονάχα οι λίγοι και οι ισχυροί, να αλλάξει η παραγωγική βάση της οικονομίας, αυτό δηλαδή που δεν πέτυχαν ούτε οι δανειστές, που το επιχειρούσαν με τον αφελληνισμό της παραγωγικής βάσης όλα αυτά τα χρόνια των μνημονίων;

Και έρχεστε και μου λέτε για το πρόγραμμα επιδότησης εργασίας και μου κάνετε μαθήματα σοσιαλδημοκρατίας; Νόμιζα μέχρι σήμερα ότι αυτή τη μάσκα τη φορά μονάχα ο κ. Τσίπρας, αλλά φαίνεται ότι πολλοί τη ζηλεύουν τώρα που βλέπουν ότι είναι η μοναδική λύση και ο μοναδικός δρόμος που δίνει απαντήσεις!

Όμως, η γνήσια σοσιαλδημοκρατία, κύριε Μητσοτάκη, δηλαδή το Κίνημα Αλλαγής, παρουσίασε ένα πρόγραμμα επιδότησης εργασίας που διασφαλίζει ότι δεν θα υπάρχουν απολύσεις και δεν θα υπάρξουν και δυσμενείς αλλαγές στους όρους σύμβασης των εργαζομένων. Αυτό λέει η αυθεντική σοσιαλδημοκρατία. Και πώς θα πετυχαίνει αυτό; Το πετυχαίνει γιατί ταυτόχρονα έχει μέτρα στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, γιατί εκεί είναι οι πολλές θέσεις εργασίας.

Όμως, εσάς δεν σας αφορούν ούτε οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις ούτε οι εργαζόμενοι. Κάνετε αλχημείες. Κάνετε αλχημείες με το πρόγραμμα επιδότησης «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Ξέρετε ότι δεν έχει πετύχει. Και για να τα πούμε τα πράγματα καθαρά με το όνομά τους, για έναν εργαζόμενο των 1.000 ευρώ θα πληρώνει ο εργοδότης τα 500 ευρώ, τον μισό μισθό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Πόσο θα δουλεύει;

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Το κράτος θα δίνει τα 300 ευρώ. Ο εργαζόμενος θα χάσει σε πρώτη φάση τα 200 ευρώ. Μέχρι τότε θα γίνει αυτό; Μέχρι τον Σεπτέμβριο, γιατί τότε λήγει η στήριξή σας. Και μετά τι θα μείνει; Θα μείνει ο μισός μισθός. Θα μείνουν τα 500 ευρώ και η μερική απασχόληση.

Αυτή είναι η αλήθεια που κρύβετε από τον ελληνικό λαό και γι' αυτό είμαστε σήμερα εδώ, για να πούμε όλες τις αλήθειες! Όλα στο φως, κύριε Μητσοτάκη!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Και αρκετά! Είναι φανερό από τις απαντήσεις που μας δίνετε ότι είστε αποφασισμένοι να συνεχίσετε ακριβώς την ίδια πολιτική που οδηγεί σε αδιέξοδα, σε λουκέτα, σε μισή δουλειά και σε μισό μισθό. Αυτή θα είναι η καθημερινότητα των Ελλήνων πολιτών για τους επόμενους μήνες.

Και, βέβαια, κάτω από τη μεγάλη πίεσή μας αναγκαστήκατε να ανακοινώσετε επιπλέον μέτρα. Όμως, τι λέει αυτό στην πραγματικότητα, όταν έρχεστε στις 3 Ιουλίου να ανακοινώσετε αυτά που σας λέμε από τον Μάιο; Σημαίνει ότι αναγνωρίζετε ο ίδιος ότι αυτά που έχετε εξαγγείλει ήταν ανεπαρκή. Και βέβαια, τώρα που έρχεστε να μας τα πείτε αυτά, είναι ήδη πολύ αργά, καθυστερημένα.

Μου λέτε ότι σας κάνουμε κριτική για κάτι που έχετε εξαγγελίσει. Βγήκατε και κάνατε διάγγελμα και είπατε ότι συζητάτε για τη μη-δενική προκαταβολή φόρου, αλλά θα την εξειδικεύσετε τον Ιούλιο.

Εγώ σας ρωτώ, κύριε Μητσοτάκη, ποιος σοβαρός επιχειρηματίας αποφασίζει τον Ιούνιο να ανοίξει την επιχειρησή του, όταν ξέρει ότι η εικόνα για την πραγματικότητα, για το πλαίσιο που θα έχει μπροστά του, είναι αβέβαιο και θα δοθούν οι εξειδικεύσεις έναν μήνα μετά; Ξέρετε κάποιον που παίρνει αυτό το ρίσκο κάτω απ' αυτές τις συνθήκες; Και μου λέτε εμένα ότι σας κάνω κριτική; Θα σας κάνω και θα συνεχίσουμε να σας κάνουμε δυναμικά και μέσα και έξω από τη Βουλή!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Και, επιπλέον, θέλω να σας πω και το άλλο. Φροντίστε τουλάχιστον αυτά που εξαγγείλατε σήμερα, τα επιπλέον, τα καθυστερημένα, να τα εφαρμόσετε, γιατί έχουμε κι αυτό το πρόβλημα! Δεν φθάνει που καθυστερείτε να τα πείτε, δεν τα εφαρμόζετε κιόλας!

Πήγαν οι ξενοδοχοϋπάλληλοι να βρουν την πλατφόρμα για τα 534 ευρώ, γιατί με αυτά καλούνται να ζήσουν, τους είχατε πει ότι θα ανοίξει από την 1^η Ιουλίου και δεν βρήκαν τίποτα! Και τώρα τους λέει ο αρμόδιος Υπουργός «Ελάτε ξανά στις 7 Ιουλίου». Εδώ θα είμαστε και θα περιμένουμε να δούμε τι θα γίνει, αν επιτέλους θα πάρουν έστω αυτά τα ψίχουλα της φτώχειας!

Μιλήσατε για τα έργα που ξεκινούν και για την ανάπτυξη που έρχεται. Προς το παρόν, κύριε Μητσοτάκη, μόνο κατεδαφίζετε. Πέρα από την επικοινωνία όλου αυτού του πράγματος, εγώ θέλω να σας πείτε μερικά πράγματα για την ουσία. Πρώτον, έχει υπογραφεί τελικά η σύμβαση για το Ελληνικό με την εταιρεία που έχει αναλάβει την επένδυση; Δεύτερον, αληθεύει ότι για τα επόμενα τρία, τριάντα χρόνια, τα μέσα που προβλέπεται να χριστούν είναι το καζίνο και το εμπορικό κέντρο;

Αυτά, βεβαίως, πρέπει να προχωρήσουν και θα προχωρήσουν, αλλά αφορούν τα κέρδη του επιχειρηματία. Δεν έχουν καμμία σχέση με την ανάπτυξη της περιοχής και με όλο αυτό που ζητούσε όλη η Αττική και με τις θέσεις εργασίας που ανακινώσετε, οι οποίες μετατίθενται για πολλά χρόνια μετά.

Δεν θα είστε καν εσείς στην κυβέρνηση, κύριε Μητσοτάκη, όταν έρθουν αυτές οι θέσεις εργασίας. Πρέπει να ομολογήσω ότι έχετε μια πολύ περιέργη αντίληψη για την ανάπτυξη. Αναφέρομαι στις ανακοινώσεις σας για τον ξαφνικό θάνατο της μοναδικής οικονομικής δραστηριότητας στη δυτική Μακεδονία, γιατί ήρθα πριν λίγες μέρες από εκεί και το έχω πολύ πρόχειρο. «Λιγνίτης», είπατε, «τέλος, έως το 2023».

Το ερώτημα που προκύπτει, κύριε Πρωθυπουργέ, είναι γιατί τόσο βιασύνη, ενώ ξέρετε ότι έχουμε τη δυνατότητα να το κάνουμε αυτό μέχρι το 2030 και να γίνει ομαλά και να γίνει η μετάβαση αυτή δίκαια και να είναι και βιώσιμη και να μην καταδικαστεί η περιοχή σε ερήμωση, σε εγκατάλειψη, γιατί έχει ήδη τεράστια ανεργία, δεν υπάρχει άλλο περιθώριο. Το επόμενο βήμα είναι η εγκατάλειψη της περιοχής και η ερήμωση.

Είναι φανερό ότι δεν έχετε κανένα σχέδιο. Ήταν πριν από εμένα οι δικοί σας άνθρωποι εκεί. Μου είχατε πει κιόλας, αν τους βρω, να τους ρωτήσω. Ρώτησα αυτούς που τους συνάντησαν. Κανένα σχέδιο δεν παρουσιάστηκε ούτε προβλέπεται να υπάρξουν πόροι πριν το 2024. Εσείς θέλετε να κλείσετε το 2023 και οι πόροι θα αρχίσουν από το 2024.

Βέβαια, υπάρχει και ένα μεγάλο ζήτημα, κύριε Μητσοτάκη, στο οποίο πρέπει να απαντήσετε. Μπορούμε να μιλάμε για εθνική ανεξαρτησία της χώρας, εάν η χώρα εξαρτάται πλήρως από εισαγόμενα καύσιμα; Υπάρχει τεράστιο ζήτημα ενεργειακής ασφάλειας και πρέπει να μας απαντήσετε γιατί βιάζεστε τόσο πολύ, χωρίς να έχετε εγγυήσεις για την επόμενη μέρα.

Μιας και μιλάμε για την αναπτυξιακή λογική σας, διευκολύνετε φορολογικά τις εταιρείες τυχερών παιγνιδιών -δικαίωμά σας, επιλογή σας- όμως, την ίδια στιγμή τι κάνετε; Φορολογείτε με τόκο 20% τους συνταξιούχους που θα πάρουν αναδρομικά με τρία χρόνια καθυστέρηση. Αυτό λέγεται δικαιοσύνη!

Επί τη ευκαιρία, να σας πω ότι ο ΕΦΚΑ έχει ελλείμματα για το 2020 που θα υπερβούν τα 2 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ ήδη ο οργανισμός έχει βάλει χέρι στα αποθεματικά του για να πληρώσει συντάξεις. Τούτη την ώρα που μιλάμε εκατόν εβδομήντα χιλιάδες

συνταξιούχοι περιμένουν -δεν περιμένουν τώρα, περιμένουν εδώ και πολλά χρόνια- να βγει η σύνταξή τους. Σας προλαβαίνω, για να μη μου πείτε ότι αυτό το βρήκατε, λέγοντας ότι οι εκκρεμείς συντάξεις στον χρόνο που εσείς κυβερνάτε έχουν αυξηθεί κατά 27%.

Φαίνεται ότι αυτό το δήθεν ψηφιακό κράτος σας δεν αναγνωρίζει τη λέξη «συνταξιούχος», αλλά δεν αναγνωρίζει ούτε τη λέξη «διαδηλώση», επειδή με ρωτήσατε. Ανοιχτό το κέντρο, οδοφράγματα στις πορείες και στις διαδηλώσεις. Όμως, υπάρχουν δικαιώματα και ελευθερίες στη δημοκρατία που είναι αδιαπραγμάτευτα.

Ναι, το λέω καθαρά, χρειάζεται ρύθμιση στο θέμα των συγκεντρώσεων, ώστε το συνταγματικό αυτό δικαίωμα να μην παρεμποδίζεται, αλλά και να μην αποβαίνει σε βάρος του δικαιώματος της ελεύθερης μετακίνησης των πολιτών και φυσικά, της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Διότι, το είδαμε αυτό κατά κόρον να συμβαίνει τα τελευταία χρόνια.

Όμως, άλλο ρύθμιση και κανόνες, κύριε Πρωθυπουργέ και άλλο κατάρνηση. Διότι αυτό κάνετε εσείς. Πρέπει να σας πω ότι δεν υπάρχουν θεσμικές εγγυήσεις. Δεν είναι δυνατόν να αποφασίζει για τα πάντα η Αστυνομία.

Εδώ διαμορφώνεται μια κατάσταση, κύριε Πρωθυπουργέ, όπου η Αστυνομία θα σταματάει τις πορείες και τις διαδηλώσεις και ο στρατός θα υποδέχεται τους τουρίστες. Πού πάμε ακριβώς;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Ποιο είναι ακριβώς αυτό το κλίμα; Αυτή η τόσο φιλελεύθερη αντίληψή σας πού πήγε;

Εμείς σας έχουμε καταθέσει πολύ συγκεκριμένες προτάσεις για τις θεσμικές εγγυήσεις και τις αλλαγές που απαιτούνται να γίνουν στο σχέδιο, γιατί έτσι όπως είναι, δεν ψηφίζεται. Καθαρές κουβέντες. Φέρτε μας τις θεσμικές εγγυήσεις, να συζητήσουμε σοβαρά.

Όμως, φαίνεται, κύριε Πρωθυπουργέ, ότι έχετε αλλεργία στις θεσμικές εγγυήσεις. Θεσπίζετε κανόνες, αλλά όχι για σας. Δεν σας αφορούν οι κανόνες.

Θα σας πείτε επιτέλους, κύριε Μητσοτάκη, με ποια κριτήρια και πόσα ποσά δόθηκαν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης; Περιμένουμε τόσον καιρό. Ακούστε να σας πω κάτι, επειδή μου αρέσουν οι βαριές κουβέντες. Αν δεν μας πείτε, την άλλη Παρασκευή εδώ θα είμαστε πάλι, γιατί θα σας ξαναρωτήσω. Διότι φαίνεται ότι πρέπει να σας ρωτώ συνέχεια για να έχουμε αποτελέσματα. Ίσως κάτι έτσι να μάθουν ή να πάρουν και οι πολίτες. Το σκέφτομαι σοβαρά ότι χρειάζεται μια ερώτηση σε εσάς κάθε εβδομάδα.

Θεσμικές πρωτοβουλίες, όμως, κύριε Πρωθυπουργέ, χρειάζονται και για να σπάσει το απόστημα με τους παρακρατικούς θύλακες, που δεν ταιριάζουν στη δημοκρατία. Δυστυχώς, δεν παίρνετε καμμία πρωτοβουλία σε αυτή την κατεύθυνση. Περιορίζετε στη μικροκομματική εκμετάλλευση των αποκαλύψεων για το παρακράτος του ΣΥΡΙΖΑ.

Όμως, μην ξεχνάτε: Πού στηρίχθηκε από το παρακράτος, κύριε Μητσοτάκη; Στους δικούς σας ανθρώπους. Δημιούργημα της δικής σας παρατάξης είναι αυτό. Είχαμε συζητήσει πάντα να οργανώνεται από τη Δεξιά. Το ενσωμάτωσε, βέβαια, ο κ. Τσίπρας. Είναι άλλη συζήτηση αυτή, δεν θα μπω τώρα.

Το εντυπωσιακό είναι ότι εσείς προσπαθείτε με κάθε τρόπο να κρατήσετε έξω από το κάδρο των πολιτικών ευθυνών τον κ. Τσίπρα. Γιατί το κάνετε αυτό; Προφανώς, πιστεύετε ότι σας εξυπηρετεί να έχετε μια αδύναμη και αναξιόπιστη Αξιωματική Αντιπολίτευση, που δεν έχει ούτε το ειδικό βάρος ούτε τα πολιτικά εχέγγυα για να ασκήσει τον θεσμικό της ρόλο και να σας πιέσει αποτελεσματικά.

Και βέβαια, αναμφίβολα, κύριε Μητσοτάκη, επιχειρείτε και έναν συμψηφισμό. Τόσον αγώνα έκανε ο άνθρωπος να κρατήσει έξω από το κάδρο των ευθυνών για την κρίση και τα μνημόνια την κυβέρνηση του κ. Καραμανλή, της Νέας Δημοκρατίας! Ε, τώρα και εσείς έρχεστε με τη σειρά μας και επιχειρείτε τον συμψηφισμό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

Κάνετε λάθος, όμως, να θεωρείτε ότι θα μείνετε ανενόχλητοι να προωθήσετε τη δική σας ατζέντα σε βάρος των εργαζομένων, της μεσαίας τάξης και των πιο αδύναμων. Είμαστε εδώ, το Κίνημα Αλλαγής, ανάχωμα στη συντηρητική σας πολιτική. Πάρτε το απόφαση. Διότι εμείς είμαστε η πραγματική Αντιπολίτευση και ασκούμε προγραμματική, μαχητική, τεκμηριωμένη Αντιπολίτευση,

που χρειάζεται αυτή την εποχή περισσότερο από ποτέ.

Κλείνοντας, θέλω να αναφερθώ στα ελληνoturκικά.

Επιμένετε, κύριε Μητσοτάκη, να αρνείστε τη σύγκληση του Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών. Αρνείστε, δηλαδή, να διαμορφωθεί επιτέλους μια εθνική γραμμή, να διαμορφωθούν οι δικές μας κόκκινες γραμμές και να υπάρξει ένα αρραγές μέτωπο στο εσωτερικό της χώρας, τώρα ιδιαίτερα που η Τουρκία κλιμακώνει τις προκλήσεις της, με επιθετικές και παράνομες ενέργειες και πράξεις.

Αναλαμβάνετε με τον τρόπο αυτό, κύριε Πρωθυπουργέ, αποκλειστικά την ευθύνη για ό,τι επακολογήσει ενώπιον του ελληνικού λαού. Όμως, να ξέρετε ότι δεν έχετε λευκή επιταγή στους χειρισμούς σας.

Το χειρότερο από όλα είναι ότι η Κυβέρνησή σας ενεργεί εκ των υστέρων και αυτό κοστίζει. Δεν δράσατε προληπτικά για τις μετακινήσεις στον Έβρο. Δεν δράσατε προληπτικά για το παράνομο μνημόνιο Τουρκίας - Λιβύης ούτε για τις κινήσεις της Τουρκίας για την Αγιά Σοφιά. Η Αγιά Σοφιά είναι ένα μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO, δεν είναι μόνο ζήτημα ελληνικό και χριστιανικό, που για μας, είναι εξαιρετικά σημαντικό, πολύ σοβαρό.

Όσο δε αφορά στον διάλογο με την Τουρκία, εγώ θέλω να σας πω ότι διαχρονικά είμαστε υπέρ του διαλόγου και των σχέσεων καλής γειτονίας, αλλά θέλω να μου πείτε, κύριε Μητσοτάκη, γιατί εσείς, που όλα τα χρόνια ήσαστε αντίθετοι με αυτόν τον διάλογο, ως κόμμα, επιλέγετε να ξεκινήσετε τώρα αυτόν τον διάλογο, που η Τουρκία σάς έχει βάλει ήδη το περίστροφο στο τραπέζι; Περιμένω απαντήσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Μιας και ο κύριος Πρωθυπουργός και η κυρία Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής μίλησαν για το κοινοβουλευτικό έργο, όσο γίνεται η τακτοποίηση του Βήματος, να σας πω ότι μόλις πριν υπέγραψα το ογδοηκοστό δεύτερο νομοσχέδιο που έχει ψηφίσει αυτή η Βουλή για την τροποποίηση της συμβάσεως με το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος», που κάνει αυτή την καταπληκτική ενίσχυση της δυναμικότητας σε μονάδες εντατικής θεραπείας στο Δημόσιο.

Έχει ενδιαφέρον να δούμε ότι από τα ογδόντα δύο αυτά νομοσχέδια που ψηφίσαμε μόνο πέντε τελικά ήταν κατεπείγοντα. Θυμάστε ότι ξεκινήσαμε με κατεπείγοντα και υπήρχε τότε στην αρχή μια ένταση που είναι κατεπείγοντα. Αλλά από τα ογδόντα δύο τελικά τα πέντε μόνον ήταν κατεπείγοντα.

Τον λόγο έχει τώρα ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης για τη δική του δευτερολογία.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Να προσθέσω στην επιχειρηματολογία σας, κύριε Πρόεδρε, ότι και οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, οι οποίες εκδόθηκαν από την Κυβέρνηση λαμβάνοντας υπ' όψιν την κατεπείγουσα κατάσταση στην οποία κληθήκαμε να διαχειριστούμε, ήρθαν προς κύρωση στο Κοινοβούλιο κατά μέσο όρο μέσα σε δέκα μέρες, μη εξαντλώντας τα χρονικά περιθώρια τα οποία δίνει το Σύνταγμα, έτσι ώστε να υπάρξει και η τυπική νομοθετική νομιμοποίηση σε αυτό το έκτακτο εργαλείο το οποίο αναγκαστήκαμε να χρησιμοποιήσουμε για λόγους που όλοι αντιλαμβάνεστε.

Κυρία Γεννηματά, πρέπει να σας πω ότι παρακολουθώ πάντα με ενδιαφέρον αυτήν την έντονα κριτική διάθεση την οποία έχετε απέναντι στην παράταξή μας, αλλά δεν μπορώ να ξεχάσω ότι συνυπήρχαμε ως Υπουργοί και ήσασταν Υπουργός στην κυβέρνηση του κ. Σαμαρά. Τότε δεν τα λέγατε όλα αυτά. Ξαφνικά τα έχετε θυμηθεί με μια μικρή καθυστέρηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Οπότε καλό είναι, όταν κάνουμε άλματα στο παρελθόν, να μην παρακάμπουμε ολόκληρες περιόδους.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Να σας θυμίσω ότι εγώ προσπαθούσα να σώσω θέσεις εργασίας και εσείς ψάχνατε να βρείτε ποιους θα απολύσετε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ήμασταν μαζί στην ίδια Κυβέρνηση, όντως.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής):

Είχαμε μεγάλη διαφορά ακόμα και όταν ήμασταν μέσα στην ίδια Κυβέρνηση. Είχαμε μεγάλες διαφορές και συγκρούσεις από τότε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ναι, όντως. Θυμάμαι με τι δυναμισμό δεν προχωρήσατε όλο το μεταρρυθμιστικό έργο στο Υπουργείο Άμυνας -αλήθεια είναι αυτό- και πώς μπλοκάρατε πλήρως την εξυγίανση της αμυντικής βιομηχανίας, για να μας κληροδοτήσετε μια σειρά από προβλήματα τα οποία χρειάζεται τώρα να λύσουμε. Ναι όντως.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, αν τα πιστεύατε αυτά, θα μπορούσατε κάλλιστα να μη συμμετείχατε στην κυβέρνηση αυτή. Πάνω από όλα το αξίωμα όμως!

Και μια ηθικολογική παρατήρηση. Ξέρετε, ήμουν πολύ ήπιος στην πρώτη μου τοποθέτηση και νομίζω ότι σας αντιμετώπισα με την υπευθυνότητα και τη σοβαρότητα που σας αξίζει. Το να ανεβάζετε τα ντεσιμπέλ δεν σας καθιστά κατά ανάγκη πιο υπεύθυνους.

Η αναφορά μου σε μαγκάλια και σε συσσίτια προφανώς δεν ήταν αναφορά σε εσάς. Νόμιζα ότι το καταλάβατε. Το κατάλαβε όλη η Αίθουσα ότι δεν αναφερόμουν σε εσάς. Αναφερόμουν σε άλλους. Το θέμα είναι να μη γίνετε εσείς σαν τους άλλους, σαν και αυτούς. Αυτή είναι η ευχή μου, η ελπίδα μου. Βέβαια, δεν θα σας υποδείξω εγώ πώς θα κάνετε την αντιπολίτευση. Η ευχή μου και η ελπίδα μου είναι να μην επιστρέψουμε σε αυτού του είδους την αντιπολίτευση την οποία ο τόπος πλήρωσε πολύ ακριβά. Εξάλλου το 2020, όπως έχουμε πει πολλές φορές, δεν είναι 2015 και η ιστορία επαναλαμβάνεται ενίοτε ως φάρσα.

Έρχομαι τώρα στις επιστημονικές σας. Πάλι δυσκολεύομαι να αντιληφθώ πού είναι η συγκεκριμένη σας κριτική ως προς τα μέτρα τα οποία έχουμε πάρει. Άκουσα μια κριτική συγκεκριμένη ως στο πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» η οποία λέει ότι θα χάσει ο εργαζόμενος το 20% -το 8% θα χάσει μετά από φόρους και εισφορές- για να δουλεύει το μισό χρόνο. Και ναι, αυτό το οποίο καλούμαστε να κάνουμε, είναι να επιμεριστούμε με έναν τρόπο δίκαιο το βάρος μιας έκτακτης κρίσης. Πρώτη ευθύνη έχει το κράτος, αμέσως μετά έχει ευθύνη ο επιχειρηματίας και τελευταίος έχει ευθύνη ο εργαζόμενος σε αυτήν την προσπάθεια την οποία κάνει.

Αν πιστεύετε, όμως, ότι με κάποιο μαγικό ραβδί μπορούμε να κρατήσουμε ακέραια όλα τα εισοδήματα σε μια οικονομία η οποία θα υποστεί μια βαθιά ύφεση, τότε ζείτε σε άλλον πλανήτη, κυρία Γεννηματά. Λυπάμαι πραγματικά. Διότι αυτό είναι κάτι το οποίο είναι παντελώς ανέφικτο. Δεν το έχει καταφέρει καμμία χώρα. Και δεν θα μπορέσουμε να το καταφέρουμε και εμείς.

Θα σας έλεγα ότι ως προς την προτεραιότητα που δίνουμε στη στήριξη του κόσμου της εργασίας, είμαστε μπροστά και πάνω από μέτρα τα οποία πήραν πολλές άλλες χώρες. Και εν πάση περιπτώσει, επειδή εμένα δεν μου αρέσουν οι ταμπέλες και είδα ότι η εξανίσταστε, όταν επικαλούμαι τη σοσιαλδημοκρατία, δεν είπα -προς Θεού- ότι η Κυβέρνηση αυτή έγινε σοσιαλδημοκρατική και ούτε αυτό πρεσβεύουμε. Είμαστε μια κεντροδεξιά φιλελεύθερη Κυβέρνηση. Δεν διεκδικούμε εισπήδηση στο δικό σας ιδεολογικό χώρο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Όμως, μια κεντροδεξιά φιλελεύθερη κυβέρνηση αντιλαμβάνεται απόλυτα ότι ο ρόλος του κράτους πρέπει να είναι παρεμβατικός, όταν υπάρχει μεγάλη ανάγκη και δεν πρέπει να είναι παρεμβατικός εκεί που ο δυτικός τομέας μπορεί να ρυθμίζει πολύ καλύτερα τα του οίκου του. Και αυτό κάναμε αυτή τη στιγμή. Και αν αυτό ενοχλεί κάποιους οι οποίοι είχαν χτίσει στερεότυπα στο μυαλό τους για το τι είναι αυτή η Νέα Δημοκρατία, μια δήθεν κακιά νεοφιλελεύθερη Κυβέρνηση η οποία ενδιαφέρεται μόνο για τους λίγους και τις ελίτ και δυστυχώς αυτό το οποίο κάνουμε έρχεται σε σύγκρουση με αυτήν την εικόνα, αυτό δεν είναι δικό μας πρόβλημα. Είναι πρόβλημα αυτών που επιλέγουν να μας ασκήσουν αυτήν την άστοχη κριτική.

Έχω πει πολλές φορές και θα το επαναλάβω και σήμερα. Το πρώτο μας μέλημα, κατά τη διάρκεια αυτής της κρίσης, είναι να προστατέψουμε θέσεις εργασίας και εισόδημα εργαζομένων και ειδικά στον τουρισμό.

Ειδικά στον τουρισμό, το πρώτο μας μέλημα είναι να κρατηθεί ο παραγωγικός ιστός του τουρισμού ζωντανός. Να μην κλείσουν ξενοδοχεία. Να μην απολυθούν μόνιμα εργαζόμενοι. Ναι, θα υπάρχει μια απώλεια στο εισόδημα. Βεβαίως, θα υπάρχει μια απώλεια

στο εισόδημα, αλλά δεν θα υπάρξει απώλεια στη σχέση εργασίας -και αυτό είναι το πιο σημαντικό- ώστε αυτοί οι άνθρωποι, όταν με το καλό ο τουρισμός ανακάμψει και πάλι το 2021, να μπορούν να προσληφθούν με τους ίδιους όρους με τους οποίους θα δούλευαν κανονικά το 2020, εάν δεν μας είχε χτυπήσει αυτή η πρωτοφανής κρίση.

Και έχει ενδιαφέρον, διότι ασκήσατε κριτική γιατί προσαρμόζουμε το πρόγραμμά μας. Εδώ στις δικές τους ανακοινώσεις, «Όρθια Κοινωνία-Ζωντανή Οικονομία: επτά προτάσεις», στις 6-4-2020, και ενδιάμεσο πρόγραμμα «Όρθια Κοινωνία-Ζωντανή Οικονομία: προτάσεις», στις 14-5-2020 και εσείς επικαιροποιείτε τις δικές σας προτάσεις. Και εμείς επικαιροποιούμε τις δικές μας. Είναι απολύτως αυτονόητο. Αλλά να μη μας ασκείτε κριτική, όταν και εσείς ακριβώς κάνετε τα ίδια πράγματα.

Έρχομαι τώρα σε κάποια ακόμα θέματα τα οποία θίξατε. Τουρισμός. Τι είναι αυτά που λέτε ότι υποδέχεται ο στρατός; Σας παρακαλώ! Σας ακούνε και εκτός Ελλάδος. Κάνουμε μια τεράστια προσπάθεια αυτήν τη στιγμή να ανοίξουμε τις πόρτες της Ελλάδος με τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια. Είναι μια πολύ δύσκολη άσκηση, αλλά φαντάζομαι ότι όλοι συμφωνούμε σε αυτήν την Αίθουσα ότι θέλουμε να υποδεχθούμε επισκέπτες χωρίς να θέσουμε σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Μας ασκήσατε κριτική για το λεγόμενο PLF. Το λεγόμενο PLF αυτήν τη στιγμή και ο αλγόριθμος τον οποίο χρησιμοποιούμε, για να εντοπίσουμε τους επισκέπτες οι οποίοι πρέπει να τεσταριστούν, είναι παράδειγμα προς μίμηση σε όλη την Ευρώπη. Έρχονται και μας ρωτάνε για αυτήν την τεχνολογία, διότι πράγματι είναι καινοτόμα. Δουλέψαμε με επιστήμονες στο εξωτερικό. Κάνουμε κάτι το οποίο άλλες χώρες δεν έχουν κάνει. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε -και θέλω να το καταστήσω απολύτως σαφές, δώσαμε μια μικρή μεταβατική περίοδο μέχρι το σύστημα να τρέξει- ότι όποιος ταξιδεύει στην Ελλάδα πρέπει να έχει συμπληρώσει ηλεκτρονικά αυτό το PLF. Μπορεί να το κάνει μέχρι και στο αεροδρόμιο. Μπορεί να το κάνει και ένα μήνα πριν ταξιδέψει. Αλλά είναι υποχρεωτικό, γιατί πρέπει να ξέρουμε όποιος έρχεται στην Ελλάδα και τύχει να τεσταριστεί, πού βρίσκεται, για να μπορούμε να τον βρούμε.

Σας παρακαλώ, λοιπόν, σε αυτήν τη μεγάλη προσπάθεια την οποία κάνουμε αυτήν τη στιγμή να διαφημίσουμε τη χώρα μας, μην έρχεστε να την υπονομεύετε με τέτοιου είδους κουβέντες που δεν ανταποκρίνονται καθόλου στην πραγματικότητα.

Έχουμε κάνει μια πλήρη αναδιάταξη των δυνάμεών μας, πολιτική προστασία, δυνάμεις του ΕΟΔΥ και όπου χρειάζεται, δυνάμεις της Αστυνομίας. Και πράγματι η πολιτική προστασία έχει υποστηρίξει και από κάποια στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων. Μα, δεν τα ξέρετε αυτά τα πράγματα; Τι έρχεστε και τα λέτε τώρα με τέτοιο ύφος, δυσφημώντας ουσιαστικά την ίδια τη χώρα και την προσπάθεια που κάνει; Δεν σας ταιριάζει αυτό το ύφος. Και πάντως, δεν ταιριάζει στη μεγάλη προσπάθεια την οποία κάνουμε να σώσουμε ότι μπορούμε από μια πολύ δύσκολη τουριστική περίοδο.

Έρχομαι σε δύο θέματα ακόμα τα οποία θίξατε. Λιγνίτης. Και με το περιβάλλον και με το λιγνίτη! Αυτό μας λέτε ουσιαστικά. Η χώρα πήρε μια τολμηρή πρωτοβουλία να απεμπλακεί από το λιγνίτη, όχι μόνο γιατί είναι περιβαλλοντικά άκρως προβληματικός, αλλά και γιατί είναι εξαιρετικά ζημιογόνος και για τη ΔΕΗ και για όλους τους εμπλεκόμενους.

Εσείς κανονικά που υποτίθεται ότι έχετε περιβαλλοντικές ευαισθησίες, αλλά και τα κόμματα της Αριστεράς θα πρέπει να χαϊρετίζετε αυτήν την προσπάθεια. Και το γεγονός ότι έχουμε βγει στην πρώτη γραμμή μάς επιτρέπει να γεροδέσουμε να έχουμε πρόσβαση σε πολλούς πόρους από το Ταμείο Ανάπτυξης.

Μιλήσαμε στο τηλέφωνο για το θέμα αυτό και σας είπα ότι ο κ. Μουσουρούλης, ο οποίος έχει αναλάβει να συντονίζει αυτήν τη δύσκολη άσκηση, είναι στη διάθεσή σας να σας ενημερώσει για τις πρωτοβουλίες. Ήσασαν πάνω. Και σήμερα είναι στη διάθεσή σας για να συζητήσουμε από κοινού το σχέδιο δίκαιης μετάβασης σε αυτές τις περιοχές. Δεν μπορώ, όμως, να καταλάβω -και αυτό αφορά συνολικά τα κόμματα της Αριστεράς- πώς ταυτόχρονα μπορεί να διαμαρτύρονται κατά της κλιματικής αλλαγής και να ισχυρίζονται ότι είναι φίλοι του περιβάλλοντος και στην emblematicή πρωτοβουλία αυτής της Κυβέρνησης, που είναι το κλείσιμο

των λιγνιτικών μονάδων, να βγαίνουν απέναντι. Δεν ταιριάζουν αυτά τα δύο. Δεν γίνεται να είσαι και με τον λιγνίτη και με την προστασία του περιβάλλοντος. Διαλέξτε. Διαλέξτε στρατόπεδο, διότι μερικές φορές με τις ίσες αποστάσεις υπάρχει ο κίνδυνος να σας ρουφήξει το πολιτικό κενό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και αυτό με φέρνει στο τελευταίο θέμα, στο θέμα των πορειών. Θα έχουμε την ευκαιρία να βρεθούμε στην Ολομέλεια, να το συζητήσουμε πιο αναλυτικά. Εσείς θα κάνετε ό,τι νομίζετε. Το νομοσχέδιο αυτό θα ψηφιστεί από αυτήν την Κυβέρνηση. Αυτό είναι αδιαπραγμάτευτο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και όπως είδατε, θα ενσωματώσουμε προτάσεις τις οποίες έχετε. Είναι ένα να κάνεις ουσιαστικές προτάσεις για τη βελτίωση του νομοσχεδίου -και πράγματι κάποιες ήδη ενσωματώθηκαν- και είναι άλλο να κρύβεσαι πίσω από προσηχηματικές προτάσεις για να βρεις μια δικαιολογία να μην ψηφίσεις ή να απέχεις ή να κάνεις κάτι διαφορετικό. Εδώ, όλοι θα αποφασίσουμε με ποιους συντασσόμαστε τελικά. Και το ζήτημα -προσοχή- δεν αφορά τη μεγάλη πλειοψηφία ή τη μικρή μειοψηφία, διότι σε μια οργανωμένη δημοκρατία και τα δικαιώματα των μειοψηφιών είναι απολύτως κατοχυρωμένα. Δεν αναφερόμαστε σε αυτό. Αναφερόμαστε στην οριοθέτηση ενός δικαιώματος, το οποίο όταν δεν είναι οριοθετημένο, γίνεται καταχρηστικό. Σε αυτό ακριβώς αναφερόμαστε. Είναι μια βαθιά, βαθύτατη δημοκρατική αντίληψη για το πώς σε μια δημοκρατία ορίζουμε τα δικαιώματα διαφόρων εμπλεκόμενων κοινωνικών ομάδων.

Αυτήν την άσκηση προσπαθούμε να λύσουμε και θα τη λύσουμε. Και να σας πω κάτι; Δεν ανακαλύπτουμε την πυρίτιδα. Η Ελλάδα πρέπει να είναι η μόνη χώρα στην Ευρώπη, η οποία δεν έχει κανένα πλαίσιο οργάνωσης του τρόπου με τον οποίο γίνονται οι διαδηλώσεις στον δημόσιο χώρο.

Και να πω και κάτι ακόμα, εν πάση περιπτώσει, -και να κλείσω με αυτό- σε όλους αυτούς -δεν ανήκετε εσείς σε αυτήν την κατηγορία- οι οποίοι λένε: «Όχι, δεν συζητάμε τίποτα, εμείς θέλουμε ανά πάσα στιγμή πενήντα άτομα να κλείνουν όλον τον δρόμο και να παραλύει το κέντρο». Αυτή είναι η πραγματικότητα την οποία βιώνουμε σήμερα. Πρέπει να ξέρουμε γιατί μιλάμε. Δεν μιλάμε για τις μεγάλες διαδηλώσεις. Ήδη το νομοσχέδιο οριοθετεί με σαφήνεια ότι οι διαδηλώσεις, όπως η Πρωτομαγιά, η 17 Νοέμβρη δεν επιίττον στο πεδίο κάλυψης αυτής της νομοθετικής πρωτοβουλίας. Δεν συζητάμε γι' αυτό. Ξέρουμε πολύ καλά για τι συζητάμε. Αν κάποιος έχουν παρεξηγήσει, παρερμηνεύσει το δικαίωμα στη δημόσια συνάθροιση και στη διαμαρτυρία και το έχουν μετατρέψει σε δικαίωμα τσαλαπρωρίας των υπολοίπων πολιτών, αυτοί θα μας βρουν απέναντι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θα είμαστε εδώ και την επόμενη εβδομάδα, επαναλαμβάνω, με δημιουργική διάθεση να ενσωματώσουμε πρωτοβουλίες, σκέψεις, όχι όμως στο βαθμό που θα απονευρώσουν το νομοθέτημα και θα το κάνουν εντελώς ανεφάρμοστο. Και επειδή τελικά όλοι κρινόμαστε όχι για τα λόγια μας, αλλά για τη στάση μας, νομίζω ότι είναι μια ευκαιρία να βαδίσετε και εσείς πάνω στον δρόμο, τον οποίο χάραξε με τόλμη ο κ. Καμίνης, Βουλευτής Επικρατείας σας, και να κάνετε επιπέλους το σωστό και να στηρίξετε αυτήν την πρωτοβουλία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Έχει τελειώσει η συζήτηση, κυρία Γεννημάτα.

ΦΩΤΕΙΝΗ (ΦΩΦΗ) ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ (Πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής): Για ένα λεπτό μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Δυστυχώς έχει τελειώσει η συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης της επίκαιρης ερώτησης προς τον Πρωθυπουργό θα κάνουμε ένα εντελώς ολιγόλεπτο διάλειμμα για την προετοιμασία της Αιθούσας και θα συνεχίσουμε με τις υπόλοιπες επίκαιρες ερωτήσεις. Συγκεκριμένα, τρεις προς την Υπουργό Παιδείας και επτά προς τον Υπουργό Εργασίας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Πριν προχωρήσουμε στη συζήτηση των υπόλοιπων επικαιρών ερωτήσεων, επιτρέψτε μου πρώτα να ανακοινώσω το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Δευτέρας 6 Ιουλίου 2020, το οποίο έχει ως εξής:

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 856/26-6-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Χαλκιδικής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κυριακής Μάλαμα προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Εμπόδια και προβλήματα στην έναρξη του τουρισμού στη Χαλκιδική».

2. Η με αριθμό 866/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του Κουμμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Να μην απολυθούν ενενήντα εργαζόμενοι του Νοσοκομείου Παιδών «Αγία Σοφία»».

3. Η με αριθμό 852/24-6-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Σερρών της Ελληνικής Λύσης κ. Κωνσταντίνου Μπούμπα προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Μείωση ΦΠΑ κάτω του 10% στο Νευροκόπι Δράμας, στον Δήμο Σιντικής και σε αντίστοιχες ακριτικές περιοχές, πλησίον Βουλγαρίας - Σκοπίων - Τουρκίας».

4. Η με αριθμό 851/24-6-2020 επίκαιρη ερώτηση της Η' Αντιπρόεδρου της Βουλής και Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Σοφίας Σακοράφα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Καταστρεπτική παράταση αναστολής λειτουργίας Εκπαιδευτικών Φιλαρμονικών Σχολών».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 859/26-6-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεανώς Φωτίου προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Αδιαφανής και σκανδαλώδης ανάθεση, σε ιδιώτες, κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας, της δημιουργίας και λειτουργίας δημοτικών ΚΔΑΠ, με εκχώρηση των κερδών από τα *vouchers* του προγράμματος «Εναρμόνιση Επαγγελματικής με Οικογενειακή Ζωή»».

2. Η με αριθμό 861/28-6-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Πειραιώς του ΜέΡΑ25 κ. Φωτεινής Μπακαδήμα προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Ανησυχητική αύξηση αριθμού εξαφανισμένων παιδιών και εφήβων».

3. Η με αριθμό 878/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κέρκυρας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου - Χρήστου Αυλωνίτη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Στελέχωση αγροτικών ιατρικών Διαποντίων Νησιών»».

4. Η με αριθμό 862/28-6-2020 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Πειραιώς του ΜέΡΑ25 κ. Φωτεινής Μπακαδήμα προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη, με θέμα: «Επαναφορά εσώκλειστης φοίτησης στη σχολή αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 6005/286/27-4-2020 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή Ηρακλείου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χάριη Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Συμβάσεις ανάπτυξης και παραχώρησης περιφερειακών αεροδρομίων και απορρέουσες υποχρεώσεις υπό τις παρούσες συνθήκες της επιδημίας του κορωνοϊού».

2. Η με αριθμό 4991/17-3-2020 ερώτηση του Βουλευτή Λακωνίας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Σταύρου Αραχωβίτη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Ορισμός Διοικητή και Διοικητικού Συμβουλίου στο Γενικό Νοσοκομείο Λακωνίας».

Συνεχίζουμε, λοιπόν, με τη συζήτηση της τρίτης με αριθμό 860/26-6-2020 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κλέωνα Γρηγο-

ριάδη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Κατάργηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων από το πρόγραμμα σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης».

Υπάρχει ανάλογη ερώτηση και από τον κ. Δελή, αλλά έχει ζητηθεί ο κ. Γρηγοριάδης να συζητηθούν ξεχωριστά.

Ορίστε, κύριε Γρηγοριάδη έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αρχίζω ευχαριστώντας την κυρία Υπουργό, που, παρά τον φόρτο εργασίας της λόγω των πανελληνίων εξετάσεων, μου κάνει την τιμή να είναι εδώ. Το εκτιμώ πολύ, κυρία Υπουργέ.

Όπως όλοι ξέρουμε, πριν από λίγες μέρες το Υπουργείο σας, μέσω της δημοσίευσης του ωρολόγιου προγράμματος γυμνασίων και λυκείων για το σχολικό έτος 2020 - 2021, το επόμενο έτος δηλαδή, ανακοίνωσε την πρόθεσή του για την κατάργηση όλων των καλλιτεχνικών μαθημάτων στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ειδικότερα στις τάξεις του λυκείου με το σκεπτικό, όπως είπε το Υπουργείο σας, κυρίως λόγω της μικρής συμμετοχής των μαθητών.

Θυμίζω ότι, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που ίσχυε έως σήμερα, κύριε Πρόεδρε, οι μαθητές του λυκείου διδασκόνταν Ελεύθερο Σχέδιο, Γραμμικό Σχέδιο, Αρχιτεκτονικό Σχέδιο, Ιστορία της Τέχνης, Καλλιτεχνική Παιδεία, Εικαστικά ή Μουσική ή Στοιχεία Θεατρολογίας.

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων εισηγείται την κατάργηση του μαθήματος επιλογής της Α' λυκείου της Καλλιτεχνικής Παιδείας, καθώς και του μαθήματος κατεύθυνσης της Γ' λυκείου του Ελεύθερου ή Γραμμικού Σχεδίου. Να σημειώσουμε εδώ, κυρία Υπουργέ, ότι τα μαθήματα κατεύθυνσης της Γ' λυκείου εξετάζονται ως ειδικά μαθήματα στις πανελλαδικές εξετάσεις -το ξέρετε καλύτερα από εμένα- και είναι απαραίτητα για την εισαγωγή των μαθητών σε πανεπιστημιακές σχολές, όπως είναι η Σχολή Καλών Τεχνών, η Αρχιτεκτονική, η Γραφιστική.

Περνάω κατευθείαν στις ερωτήσεις, για να μην σας τρώω και άλλο χρόνο, αφού πω πρώτα μόνο ότι κατά τη γνώμη μας με τον εξοβελισμό των καλλιτεχνικών μαθημάτων από τα γυμνάσια και τα λύκεια δημιουργείται το πλαίσιο ενός εκπαιδευτικού συστήματος μονομερούς, κυρία Υπουργέ, το οποίο στοχεύει καθαρά και μόνο στην αγορά εργασίας, στην εξειδίκευση και στη στελέχωση μεγάλων πολυεθνικών, οι οποίες φυσικά ανήκουν, όπως όλοι ξέρουμε, σε παρασιτικές ολιγάρχες.

Η ερώτησή μας, κυρία Υπουργέ, για εσάς είναι: Υπάρχει μέριμνα και πρόβλεψη του Υπουργείου για το πώς θα εισάγονται οι μαθητές σε σχολές που έχουν ως προαπαιτούμενο την εξέταση σε ειδικά μαθήματα, ανεξαρτήτως του οικονομικού και κοινωνικού τους υπόβαθρου, δηλαδή αν δεν μπορούν να πάνε σε φροντιστήρια; Δεσμεύεστε σαν Κυβέρνηση ότι δεν θα προωθησете ακόμα περισσότερο ένα ταξικό εκπαιδευτικό σύστημα και θα προασπίσετε το δικαίωμα όλων των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

Δεύτερον, οι εκπαιδευτικοί των συγκεκριμένων ειδικοτήτων θα διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους ή μήπως κρύβεται ο φόβος της διαθεσιμότητας ή ακόμα χειρότερα, όπως μας έχει διδάξει η πρόσφατη ιστορία, όταν το 2013 καταργήθηκαν οι ειδικότητες στα ΕΠΑΛ και περίπου τότε δύομισι χιλιάδες καθηγητές τέθηκαν σε διαθεσιμότητα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε, για την ερώτησή σας και για την διευκόλυνση της περασμένης Δευτέρας. Χαίρομαι που μου δίνεται η ευκαιρία να αποσαφηνίσω ένα θέμα για το οποίο έχουν ακουστεί πάρα πολλά ανακριβή στοιχεία. Έχει ακουστεί ότι εξοβελίζεται η τέχνη από το σχολείο, ότι δεν θα διδάσκονται πια Μουσική και Καλλιτεχνικά στο σχολείο.

Προφανώς όλα αυτά είναι ανακριβή και προφανώς δεν χρειάζεται, νομίζω, εδώ να αναπτύξουμε την εξαιρετικά σημαντική επίδραση των τεχνών στην καλλιέργεια του ανθρώπου, στην εξέλιξη του ανθρώπου, την ανάγκη καλλιέργειας και μουσικών και καλλιτεχνικών γνώσεων στα παιδιά. Το θεωρώ, λοιπόν, προσωπικά αυτό δεδομένο και πρέπει να το θεωρήσουμε ως δεδομένο, ως μια θε-

μελιώδη παραδοχή για οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση.

Ας θέσουμε, όμως, το θέμα στην πραγματική του διάσταση. Εξοβελίζουμε την τέχνη από το σχολείο; Προφανώς και όχι. Αφήνουμε τα παιδιά μας εκτός καλλιτεχνικών γνώσεων; Επ' ουδενί. Τι ακριβώς συμβαίνει με τα Καλλιτεχνικά; Στο δημοτικό σχολείο δεν έχει αλλάξει το παραμικρό, συνεχίζει η Μουσική, τα Καλλιτεχνικά, η Θεατρική Αγωγή κανονικά χωρίς απολύτως καμμία αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα. Στο γυμνάσιο συμβαίνει το ίδιο επίσης.

Και το λέω, γιατί αναφερθήκατε και είπατε στην ερώτησή σας όλων των μαθημάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δεν είναι ακριβές. Στο γυμνάσιο δεν έχει γίνει απολύτως καμμία αλλαγή όσον αφορά το μάθημα και της Μουσικής και των Καλλιτεχνικών.

Άρα για τι πράγμα μιλάμε για να οριοθετήσουμε το ζήτημα; Μιλάμε για μάθημα επιλογής, μάθημα επιλογής που, για να είμαστε ειλικρινείς, δεν εφαρμόζεται όπως θα έπρεπε στο ελληνικό δημόσιο σύστημα. Ο τρόπος κατά τον οποίο διδάσκονται στο λύκειο ακριβώς αυτά τα μαθήματα δεν περιποιεί τιμή κατά τη γνώμη μου ακριβώς στις Τέχνες, στη Μουσική και στα Καλλιτεχνικά.

Ενδεικτικά, το μάθημα της Μουσικής τα τελευταία τρία, τέσσερα χρόνια οι μαθητές που το επιλέγουν στην Α'λυκείου είναι μόλις 2%. Άλλες φορές δεν γίνεται μάθημα, άλλες φορές δεν διδάσκεται το μάθημα, δεν γίνεται ουσιαστικό μάθημα. Οι ίδιοι οι ειδικοί μας λένε ότι το μάθημα επιλογής ως έχει δεν περιποιεί τιμή ακριβώς στο μάθημα αυτό.

Και έγιναν και άλλες αλλαγές βεβαίως στο ωρολόγιο, αλλαγές που έχουν να κάνουν με τις διεθνείς εξελίξεις. Ενισχύθηκε η Πληροφορική, η ανάγκη να ενισχύσουμε έτι περαιτέρω ψηφιακές δεξιότητες, ενισχύθηκαν οι Ξένες Γλώσσες, ενισχύθηκε η Φυσική Αγωγή. Γιατί η Φυσική Αγωγή; Γιατί, δυστυχώς, η χώρα μας είναι πάρα πολύ ψηλά στη διεθνή κατάταξη αναφορικά με την παιδική παχυσαρκία.

Και σας το λέω μετά βεβαιότητας, οποιαδήποτε αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα κάποιους ευχαριστεί, κάποιους δυσαρεστεί. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα θέλαμε όλοι να έχουμε ένα ανεξάντλητο ωρολόγιο πρόγραμμα. Σαφώς, δεν υπάρχει αμφιβολία.

Τι συμβαίνει όμως στην Ευρώπη; Ας δούμε τι συμβαίνει και στην Ευρώπη. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες εστιάζουν στα Καλλιτεχνικά στις μικρότερες τάξεις και στις μεγαλύτερες τάξεις δεν παρέχουν τέτοια εκπαίδευση. Ενδεικτικά, σύμφωνα με το δίκτυο «ΕΥΡΥ-ΔΙΚΗ», μετά την όγδοη τάξη, δηλαδή περίπου Β'γυμνασίου δικιά μας, δεν διδάσκονται καλλιτεχνικά σε Βέλγιο, Αυστρία, Σερβία, Κροατία. Μετά την ένατη τάξη, αντίστοιχα περίπου Γ'γυμνασίου δική μας, δεν διδάσκονται τα καλλιτεχνικά σε Φινλανδία, Σουηδία, Εσθονία, Κύπρο, Τσεχία, Λετονία, Ελβετία, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο κ.λπ..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υπουργού)

Έρχομαι στο θέμα της Γ'λυκείου, το οποίο θεωρώ μείζονος σημασίας. Θέλετε ένα θέμα που αφορά στη διδασκαλία των πανελλαδικώς εξεταζομένων μαθημάτων. Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας. Δεν θα έπρεπε, όμως, να αναρωτηθούμε το ίδιο για όλα τα ειδικά μαθήματα; Τώρα τα παιδιά δίνουν μουσική εκτέλεση και ερμηνεία. Διδασκόταν στο σχολείο αυτό; Όχι, είναι η απάντηση. Δίνουν αρμονία. Διδασκόταν στο σχολείο; Όχι. Δίνουν Ισπανικά. Διδασκόταν στο σχολείο; Όχι. Δίνουν Ιταλικά. Διδασκόταν στο σχολείο; Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Υπουργέ, με όλον τον σεβασμό, επειδή θα έχετε και τη δευτερολογία σας, παρακαλώ να το κρατήσετε για τη δευτερολογία.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ολοκληρώνω. Θα αναφερθώ αναλυτικά στη δευτερολογία μου στο τι σκοπεύουμε να κάνουμε ακριβώς και γι' αυτό το μείζον ζήτημα που αφορά την Γ'λυκείου και το θεωρούμε πραγματικά πολύ σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Να κρατήσουμε λίγο τους χρόνους όλοι, για να μπορέσει να βγει η διαδικασία.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΚΛΕΙΩΣ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Το παλεύουμε, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, σας άκουσα με μια μικρή έκπληξη η μου απαντάτε, γιατί είναι ασυνήθιστο, κατά τη γνώμη μου, όταν κα-

νείς ασκεί διοίκηση και είναι Υπουργός, να επικαλείται σαν δικαιολογία ένα πρόβλημα, το οποίο δεν δημιουργήσατε βέβαια, αλλά δεν έχετε επιλύσει.

Τι εννοώ; Κατ' αρχάς, πράγματι στο δημοτικό, για το οποίο δεν αναφέρθηκε καθόλου στην ερώτησή μου, συνεχίζονται αυτά τα μαθήματα και όντως και στο γυμνάσιο. Το κομβικό σημείο, όμως, είναι το λύκειο. Και επιτρέψτε μου να πω ότι το γεγονός ότι οι μαθητές έχουν χαμηλή συμμετοχή δεν οφείλεται σε τίποτε άλλο παρά στο γεγονός ότι, όπως ξέρετε καλύτερα από εμένα, μετά από έντεκα συναπτά έτη μνημονίων δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι εκπαιδευτικοί για να διδάξουν αυτά μαθήματα. Τα διδάσκουν, όπως ξέρετε πολύ καλά και μπορώ να τις διαβάσω με λεπτομέρειες τι λέει η ένωσή τους, επιλαχόντες φιλόλογοι, όποιοι είναι οι παλαιότεροι. Αυτό δεν είναι πολύ θελκτικό για τους μαθητές.

Σας διαβάζω επί λέξει την ανακοίνωση της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Με έκπληξη διαπίστωσε, λοιπόν, η Κοσμητεία του Πανεπιστημίου ότι: «Το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα του γενικού λυκείου δεν προβλέπει πλέον διδακτική ώρα για τις τέχνες, καθώς καταργήθηκαν τόσο η ζώνη προεπιλεγμένων μαθημάτων όσο και οι ώρες ερευνητικών δραστηριοτήτων της Α'λυκείου, κατά τη διάρκεια των οποίων οι εκπαιδευτικοί καλλιτεχνικών ειδικοτήτων ανέπτυσαν πληθώρα θεματικών δράσεων. Έτσι, δεν διαφαίνεται να παρέχεται πλέον στους μαθητές και τις μαθήτριες του γενικού λυκείου κάποια μορφωτική ευκαιρία στο πεδίο των τεχνών ούτε άμεσα μέσα από τα μαθήματα αισθητικής αγωγής ούτε έμμεσα από τις σχετικές θεωρητικές δραστηριότητες. Αδιαμφισβήτητα, οι τέχνες έχουν μακρά παράδοση στη χώρα μας. Η αναγκαιότητα της καλλιτεχνικής παιδείας των μαθημάτων υποστηρίχθηκε ήδη από συστάσεις του ελληνικού κράτους. Προσπάθειες καταβλήθηκαν...» -να μην τις πω τώρα- «...από τους Κουντουρά, Δελμούζο, Γληνό, Κριαρά. Αυτές όλες οι προσπάθειες...» -λέει η Κοσμητεία του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου- «... ανέδειξαν την κοινή πεποίθηση ότι οι τέχνες οφείλουν να έχουν ιδιαίτερη, εξέχουσα θέση στο πρόγραμμα των ελληνικών σχολείων. Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη κατάργηση στην τελευταία βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της πατρίδας μας πάνω στο τραγούδι, την εικαστική αποτύπωση και τη θεατρική έκφραση ξενίζει και μας προβληματίζει ιδιαίτερα.»

Τώρα, όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της απάντησής σας, σας λέω ότι η ένωση των εκπαιδευτικών σε ανακίνωση της λέει ότι: «Τα χαμηλά ποσοστά που εμφανίζει το Υπουργείο οφείλεται στις διοικητικές παρατυπίες των στελεχών εκπαίδευσης ενάντια στη βούληση των ίδιων μαθητών και των γονέων τους και στη διαχρονική απροθυμία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας να καλύψει το σύνολο των αναγκών της δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης με το αναγκαίο διδακτικό προσωπικό κλάδου ΠΕ08 Καλλιτεχνικών, εξηγώντας πως για να μετατραπεί η βούληση των μαθητών σε λειτουργικό τμήμα πρέπει να υπάρχει εκπαιδευτικός με διαθέσιμο ωράριο στο σχολείο, γεγονός που για τον κλάδο μας αφορά ελάχιστες περιπτώσεις, μιας και το Υπουργείο έχει καταργήσει την οργανικότητα στα μαθήματα επιλογής.»

Σας θυμίζω, κυρία Υπουργέ, πριν κλείσω, ότι το Σύνταγμα στο άρθρο 16 γράφει στην πρώτη του παράγραφο: «Η τέχνη, η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του κράτους.»

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επίσης, σας θυμίζω στην δεύτερη παράγραφο τι γράφει το Σύνταγμα μας: «Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του κράτους και έχει ως σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων». Συνεπώς η κατάργηση στην οποία προβαίνετε είναι και αντισυνταγματική και έχει πολύ μεγάλη σημασία αυτό.

Θα κλείσω κάνοντας μια πολύ μικρή υπέρβαση του χρόνου, μιλώντας σας προσωπικά, κυρία Υπουργέ. Ξέρω καλά το εύρος των σπουδών σας. Ξέρω ότι είχατε την τύχη και την τιμή να αποφοιτήσετε ως πρώτη των πρώτων -που είναι πολύ σπάνιο επίτευγμα- από το καλύτερο ίσως πανεπιστήμιο Νομικής της Ευρώπης στη Γαλλία. Ο καθηγητής σας μάλιστα -σκεφθείτε κι απαντήστε μου- ο οποίος σας έβαλε πριν κάνετε μεταπτυχιακό, να διδάσκετε τους πρωτοετείς, θα καταργούσε και θα συναι-

νούσε ποτέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε...

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Τελειώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα φαγωθεί η ζωή σας για δεκαπέντε δευτερόλεπτα!

Ο καθηγητής σας θα καταργούσε ποτέ τα καλλιτεχνικά μαθήματα, όταν εμπιστεύτηκε εσάς, ένα νέο παιδί, από την τριτοκοσμική -φοβάμαι, τότε στα μάτια του- Ελλάδα; Δεν θα το έκανε και το ξέρετε!

Και το τελευταίο που έχω να σας πω είναι ότι στη δημόσια τηλεόραση, σε μια θαυμάσια εκπομπή χθες το βράδυ που λέγεται «τα ωραία στο μέλλον», είναι ένα ντοκιμαντέρ, αναφέρεται η δράση μιας ομάδας ανθρώπων που διδάσκουν παιδιά μουσικά όργανα χάλκινα. Συγκεκριμένα, λέγεται «make some noise», κάνε κάποιο θόρυβο, κάποια φασαρία.

Έπρεπε πραγματικά να το δείτε, στη δημόσια τηλεόραση ήταν, για να δείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Τελειώσα. Λέγεται «Ες αύριον τα σπουδαία» το ντοκιμαντέρ. Θα έπρεπε να το δείτε, για να δείτε ότι εμποδίζετε τα σπουδαία που θα έρθουν αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριοι συνάδελφοι, κυρία Υπουργέ, σας σας παρακαλώ να είστε εντός του χρόνου. Υπάρχουν πάρα πολλές ερωτήσεις. Έχετε κι άλλον συνάδελφο που κάνει την ίδια ερώτηση. Θα έχετε τον χρόνο. Μην τα πείτε όλα σε έναν συνάδελφο. Να τα πείτε και στον επόμενο. Ευχαριστώ.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, εγώ θα σας ρωτήσω ευθέως. Θέλουμε μόνο να τηρούμε τα προσήματα σε αυτή τη χώρα, να λέμε ότι κάνουμε καλλιτεχνικά στην Α' λυκείου, ενώ επί της ουσίας τις περισσότερες φορές δεν κάνουμε ή θέλουμε να δούμε την ουσία του ζητήματος; Ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι ίσως είναι αργά στο λύκειο. Ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι οι βάσεις μπαίνουν πιο νωρίς.

Θέλουμε, λοιπόν, να κάνουμε μια εθνική προσπάθεια να δούμε πώς μπορούμε να ενισχύσουμε συνολικά τη διδασκαλία των τεχνών στο σχολείο; Θέλουμε. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έχουμε ορίσει καλλιτεχνική επιτροπή, η οποία επεξεργάζεται συνολικές προτάσεις για το πώς θα ενισχύσει ουσιαστικά τις τέχνες στο σχολείο.

Γιατί, κύριε Γρηγοριάδη, αν μόλις το 2% των μαθητών επιλέγει μουσική στην Α' λυκείου, αυτό πρέπει μας προβληματίζει. Γιατί είμαστε στο 2%;

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας είπα γιατί.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Άρα μήπως αυτή είναι η ουσία που πρέπει να αντιμετωπίσουμε; Μήπως πρέπει να δούμε ακριβώς πώς οφείλουμε ως πολιτεία να εμψυχήσουμε περισσότερο τις τέχνες στις πιο νεαρές ηλικίες, εκεί που ακριβώς τα παιδιά είναι πιο εύπλαστα, εκεί που διαμορφώνουν την προσωπικότητά τους, εκεί που δέχονται όλες αυτές τις γνώσεις και τις δεξιότητες;

Εμείς, λοιπόν, τι προτείνουμε; Εμείς έχουμε ορίσει καλλιτεχνική επιτροπή, με τα οποία μάλιστα έχουμε συνεδριάσει και τελευταία, η οποία ετοιμάζει αναλυτική πρόταση για την ουσιαστική εμβάθυνση των τεχνών στο σχολείο και είναι ουσιαστική. Όχι απλά να λέμε ότι έχουμε ένα μάθημα επιλογής για να λέμε ότι έχουμε επιλογή και επί της ουσίας δεν γίνεται ουσιαστικό μάθημα, όπως θα έπρεπε να γίνεται, όπως θα περιποιούσε τιμή να γίνεται στις τέχνες. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, συζητάμε μαζί με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την καλλιτεχνική επιτροπή τη δημιουργία μιας ζώνης πολιτισμού στο δημοτικό, με διαθεματική προσέγγιση, μουσική, καλλιτεχνικά, θέατρο, στην ευρύτερη κατεύθυνση που υπάρχει. Γι' αυτό ακριβώς έχουμε ζητήσει τις απόψεις των πλέον ειδικών -πρώτα απ' όλα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και της καλλιτεχνικής επιτροπής- αναφορικά με το αν θα είχε νόημα ή όχι κάτι τέτοιο, προκειμένου ακριβώς να περάσουμε κι ένα ξεκάθαρο μήνυμα ενίσχυσης ακριβώς των τεχνών στο σχολείο.

Είπατε ότι είμαστε το σχολείο της αποστήθισης. Δεν συμφωνώ. Τα εργαστήρια δεξιοτήτων τα οποία ψηφίστηκαν στο προηγούμενο νομοσχέδιο συμβολίζουν ακριβώς το αντίθετο, τη στροφή στο σύγχρονο σχολείο, που δεν εστιάζει μόνο στη μετάδοση γνώσης, εστιάζει στην καλλιέργεια δεξιοτήτων, ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής, δεξιοτήτων τεχνολογίας.

Εκεί, κύριε Γρηγοριάδη, σημειώτεον ότι οι ειδικότητες και για τα Εικαστικά, και για τη Μουσική, και για το Θέατρο είναι σε πρώτη ανάθεση, επειδή ακριβώς θεωρούμε ότι είναι πολύ πρόσφορο πεδίο σε πλέον κρίσιμες ηλικίες για να διδαχθούν αυτές οι νέες θεματικές.

Και έρχομαι στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα. Εδώ θέλω να είμαι ξεκάθαρη. Εμάς μας απασχολούν όλα τα μαθήματα, διότι έγινε πολλή συζήτηση τώρα για το σχέδιο, αλλά κανείς δεν αναρωτήθηκε για τη μουσική, κανείς δεν αναρωτήθηκε για την αρμονία, κανείς δεν αναρωτήθηκε για τα ισπανικά και τα ιταλικά. Όλα αυτά τα μαθήματα εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο.

Εμείς λοιπόν, επεξεργαζόμαστε μια αναλυτική πρόταση, η οποία θα αφορά στη διδασκαλία όλων αυτών των ειδικών μαθημάτων για τους μαθητές που θα δώσουν πανελλαδικώς εξετάσεις, ενισχυτική διδασκαλία δηλαδή, 14.00' με 16.00' μετά το πέρας του ωρολόγιου προγράμματος, προκειμένου ακριβώς το σχολείο να επιτελέσει την αποστολή του, κάτι που δεν έχει γίνει στο παρελθόν, αν δεν κάνω λάθος, η διδασκαλία όλων των ειδικών.

Γιατί πολύς λόγος έγινε για το σχέδιο, και πολύ σωστά και γόνιμος ο διάλογος, αλλά δεν άκουσα την ίδια ευαισθησία και για όλα τα άλλα ειδικά μαθήματα, της Μουσικής, της Ερμηνείας, της Αρμονίας, των Γλωσσών. Για όλα αυτά έχει ευθύνη η πολιτεία και άρα οφείλουμε συλλογικά να δούμε πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι αυτά τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα θα διδάσκονται στο σχολείο όπως πρέπει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Με βάση το έγγραφο που μας έχει αποστείλει η Γενική Γραμματεία Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, θέλω να σας ενημερώσω ότι δεν συζητείται, κατόπιν συνεννόησης, η πρώτη με αριθμό 857/26-6-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Πέλλας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Θεοδώρας Τζάκρη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Διάνοιξη νέας συνοριακής διάβασης και τελωνειακού σταθμού στην Πέλλα».

Επίσης δεν συζητείται, κατόπιν συνεννόησης, η τέταρτη με αριθμό 849/22-6-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Η' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτού Β3' Νοτίου Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Σοφίας Σακοράφα προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Καθυστέρηση καταβολής εφάπαξ ενίσχυσης στους σεισμοπαθείς Ζακύνθου».

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει τις εκθέσεις της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Άμυνας του Κράτους του Ισραήλ και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας της Ελληνικής Δημοκρατίας για την προμήθεια εξοπλισμού και Υπηρεσιών Άμυνας», στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωσης της Συμφωνίας Συνδεδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της αφενός και της Κεντρικής Αμερικής αφεντέρου» και στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση της Συνολικής και Ενισχυμένης Συμφωνίας Εταιρικής Σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αρμενίας, αφεντέρου».

Επίσης, οι Υπουργοί Πολιτισμού και Αθλητισμού, Οικονομικών, Εξωτερικών και Προστασίας του Πολίτη κατέθεσαν στις 2-7-2020 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης του Χασεμιτικού Βασιλείου της Ιορδανίας για την παρεμπόδιση της κλοπής, των λαθραίων ανασκαφών και της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής ή μεταβίβα-

σης κυριότητας ή ιδιοκτησίας πολιτιστικών αγαθών ή πολιτιστικής περιουσίας και την προώθηση της αποκατάστασής τους».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 865/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γιάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Κατάργηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων στο λύκειο».

Τον λόγο έχει ο κ. Δελής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, πριν από λίγες ημέρες, πριν από δύο εβδομάδες περίπου, το Υπουργείο Παιδείας ανακοίνωσε αλλαγές στα ωρολόγια προγράμματα του λυκείου, με τις οποίες καταργούνται, εκτός από τις περισσότερες ώρες των μαθημάτων των κοινωνικών σπουδών - αλλά αυτή τη συζήτηση την κάναμε σε μεγάλο βαθμό στο πολυνομοσχέδιο πριν από λίγες ημέρες -, και τα μαθήματα επιλογής της καλλιτεχνικής παιδείας από την Α' λυκείου και συγκεκριμένα τα Εικαστικά, η Μουσική και τα Στοιχεία Θεατρολογίας, καθώς επίσης και το Ελεύθερο Σχέδιο και το Γραμμικό Σχέδιο, μάθημα επιλογής πάλι, από τη Γ' λυκείου.

Τα δύο τελευταία, το Ελεύθερο Σχέδιο και το Γραμμικό Σχέδιο, είναι μαθήματα που εξετάζονται πανελλαδικά στις πανελλαδικές εξετάσεις για τις πανεπιστημιακές σχολές. Με αυτόν τον τρόπο όμως, όπως εύκολα μπορεί να αντιληφθεί κανείς, όποιος μαθητής ή μαθήτρια επιλέξει να πάει στην Αρχιτεκτονική ή σε μια από τις Πολυτεχνικές Σχολές, στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, στις Σχολές Διακόσμησης, Γραφιστικής κ.λπ., σε όλες όσες έχουν σχέση με καλλιτεχνικά τμήματα, δεν έχει άλλον δρόμο να βαδίσει εκτός από τα φροντιστήρια και την ιδιωτική εκπαίδευση, δηλαδή εκτός από το να πληρώσει.

Αυτό βεβαίως ίσχυε και εξακολουθεί να ισχύει και για τη Μουσική, εξακολουθεί να ισχύει και για τις ξένες γλώσσες και το είπατε. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αυτό το άσχημο που ισχύει θα το μεταφέρουμε να ισχύει και για επιπλέον μαθήματα.

Εν πάση περιπτώσει, όλη αυτή η πολιτική νομίζουμε ότι είναι μια καθαρά ταξική πολιτική. Εντείνει τους ταξικούς φραγμούς στη μόρφωση, δηλαδή τα φτωχά παιδιά, τα παιδιά των λαϊκών οικογενειών δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις αυτών των εξετάσεων με αυτά τα μαθήματα. Και εν τω μεταξύ αποτελεί -εκτός των άλλων υπάρχει και αυτή η πλευρά- και μια ακόμα απόδειξη για τη συρρίκνωση της γενικής παιδείας με την ευρύτερη, με την πραγματική, με την καθαυτή έννοια του όρου «παιδεία» από το περιεχόμενο του σχολείου.

Θεωρούμε ότι σε όλη τη μαθητική ηλικία ένας άνθρωπος θα πρέπει να διαμορφώνει σφαιρική την προσωπικότητά του και βεβαίως σε αυτό συμβολή μεγάλη έχουν και τα μαθήματα της τέχνης.

Αυτά που σας ρωτάμε είναι πάρα πολύ συγκεκριμένα: Τι θα κάνατε για να καλύψετε τις οργανικές θέσεις των σχολείων με εκπαιδευτικούς καλλιτεχνικών μαθημάτων, οι ΠΕ08;

Εμείς σας καλούμε να αναθεωρήσετε αυτή την απόφασή σας για τα καλλιτεχνικά μαθήματα, καλύπτοντας στο ωρολόγιο πρόγραμμα σε όλες τις τάξεις του λυκείου την ανάγκη παροχής της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης στους μαθητές και ιδίως στους μαθητές που επιλέγουν αυτόν τον προσανατολισμό για τις σπουδές τους.

Και εν πάση περιπτώσει τι θα κάνετε, θα πάρετε μέτρα -εμείς σας καλούμε να πάρετε μέτρα- για να χαρακτηρίσετε αυτά τα μαθήματα, τα καλλιτεχνικά, ως εργαστηριακά μαθήματα; Γιατί, όπως και εσείς αναγνωρίσατε λίγο πιο πριν, δεν φτάνει να λέμε ότι κάνουμε Καλλιτεχνικά, ότι κάνουμε Εικαστικά, ότι κάνουμε Ζωγραφική. Θα πρέπει να υπάρχουν και οι αντίστοιχες υποδομές, έτσι ώστε να λειτουργήσει σωστά αυτό το μάθημα από το νηπιαγωγείο μέχρι το λύκειο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Ελπίζω να μη χρειαστείτε παραπάνω χρόνο. Τα έχετε πει πολλές φορές.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Όπως είπα και προηγουμένως, έχουν ακουστεί πάρα πολλά ανακριβή στοιχεία αναφορικά με τα καλλιτεχνικά μαθήματα στο σχολείο. Είναι πλήρως αναληθές ότι εξοβελίστηκαν από τα σχολεία. Το αντίθετο, προβλέπονται συγκεκριμένα και στο δημοτικό και στο γυμνάσιο, όπου δεν υπάρχει οποιαδήποτε αλλαγή αναφορικά με το ωρολόγιο πρόγραμμα.

Αλλά, ξέρετε τι συζητάμε εδώ σήμερα; Συζητάμε για μάθημα επιλογής. Και ξέρετε, κύριε Δελή, με όλον τον σεβασμό, θεωρώ ότι η συζήτηση θα ήταν πιο ειλικρινής αν συζητούσαμε, για παράδειγμα, αν θα έπρεπε το μάθημα να γίνει υποχρεωτικό. Να την ακούσω αυτή τη συζήτηση. Αλλά όταν όλοι ξέρουμε ότι το μάθημα αυτό δεν έχει συμμετοχή, δεν διδάσκεται στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν γίνεται ουσιαστική διδασκαλία, τη συζήτηση τη θεωρώ προσχηματική.

Να συζητήσουμε, λοιπόν, πώς θα μπορούσαμε ουσιαστικά να ενισχύσουμε τις τέχνες στα σχολεία. Γι' αυτό και ανέφερα προηγουμένως ότι γι' αυτό καταβάλλεται μια ιδιαίτερη προσπάθεια για να γίνει αυτό από τις πιο μικρές ηλικίες. Γι' αυτό και ανέφερα συγκεκριμένα τον ορισμό της Καλλιτεχνικής Επιτροπής, από την οποία περιμένουμε αναλυτικές προτάσεις και συνεδριάσαμε και προσφάτως. Το γεγονός ότι επεξεργαζόμαστε προτάσεις μαζί με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το οποίο είναι αρμόδιο συνολικά για την εκπαιδευτική πολιτική της χώρας, αναφορικά με την ενίσχυση των τεχνών στο δημοτικό μέσω, ενδεχομένως, της δημιουργίας μιας ζώνης πολιτισμού.

Και βεβαίως, κύριε Δελή, αναφορικά με την Γ' λυκείου είναι ένα μείζον ζήτημα. Γι' αυτό σας είπα ότι εμείς επεξεργαζόμαστε λύση. Έχουμε συνεργαστεί εκτενώς με τις υπηρεσίες του Υπουργείου και με το ΙΕΠ για να δούμε σε τι βαθμό μπορούμε να κάνουμε μια βαθιά τομή. Η βαθιά τομή θα είναι αν καταφέρουμε να διδάσκονται όλα αυτά τα ειδικά μαθήματα τα οποία εξετάζονται εν συνεχεία πανελλαδικώς.

Τα παιδιά μας δίνουν αυτές τις ημέρες -αυτές τις ημέρες δίνουν Μουσική Εκτέλεση, Ερμηνεία, Αρμονία, Ισπανικά, Ιταλικά και Σχέδιο- αυτά τα μαθήματα. Να δούμε ακριβώς τι μπορούμε να κάνουμε για τα παιδιά αυτά τα οποία εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο.

Είπατε, κύριε Δελή, πρώτα απ' όλα για συρρίκνωση της γενικής παιδείας. Το αντίθετο θα έλεγα. Για παράδειγμα, γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εισήχθη στην Γ' λυκείου η λογική του «κόντρα» μαθήματος, δηλαδή τα παιδιά τα οποία ακολουθούν θεωρητική κατεύθυνση να παρακολουθούν υποχρεωτικά και Μαθηματικά και τα παιδιά τα οποία ακολουθούν πρακτική κατεύθυνση να παρακολουθούν υποχρεωτικά και Ιστορία.

Είπατε, κύριε Δελή, προηγουμένως να μπουν τα Καλλιτεχνικά σε όλες τις τάξεις του λυκείου, για παράδειγμα στη Β' λυκείου που δεν υπήρχε τίποτα στα Καλλιτεχνικά. Σας διαβεβαιώ, κύριε Δελή, ότι, αν κάναμε κάτι τέτοιο, εσείς ο ίδιος θα ερχόσασταν εδώ και θα καταθέτατε ερώτηση σχετικά με το γιατί αφαιρέσαμε τις ώρες των φιλολόγων, γιατί αφαιρέσαμε τις ώρες των μαθηματικών, γιατί αφαιρέσαμε τις ώρες αυτών που κάνουν Ιστορία ή Φυσική ή Χημεία.

Το ωρολόγιο πρόγραμμα είναι συγκεκριμένο και σαφώς και δίνονται γενικές κατευθύνσεις, αναφορικά με τις εξελίξεις των καιρών. Και γι' αυτό και μίλησα για ένα σύγχρονο σχολείο, στο οποίο πέρα από τις τέχνες, τις οποίες θέλουμε να ενισχύσουμε και στα χρόνια που μπαίνουν οι βάσεις, θέλουμε να ενισχύσουμε και άλλους τομείς, όπως είναι η Πληροφορική, όπως είναι οι ψηφιακές δεξιότητες, όπως είναι οι ξένες γλώσσες, όπως είναι η Φυσική Αγωγή.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

Ελπίζω να μη χρειαστείτε πολύ χρόνο, γιατί έχει συζητηθεί πολλή ώρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Κατ' αρχάς να απαντήσω για το προσχηματικό της συζήτησης στο οποίο αναφέρθηκε η κυρία Υπουργός. Νομίζω ότι ειδικά το κόμμα μας έχει κάνει πάρα πολλές ερωτήσεις σε όλες τις κυβερνήσεις για όλα τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα τα οποία δεν διδάσκονται. Και λέμε, όπως σας είπαμε και πριν από λίγο, ότι πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να διδάσκον-

ται και να μην πληρώνουν τα παιδιά και οι οικογένειές τους στα φροντιστήρια και στα ιδιωτικά σχολεία.

Από εκεί και πέρα τώρα, σε σχέση με το να συζητήσουμε για το αν πρέπει ή δεν πρέπει να βρίσκονται στο σχολείο αυτά τα καλλιτεχνικά μαθήματα, ξέρετε ότι αυτό προκύπτει από το τι σχολείο θέλουμε. Και σε ό,τι μας αφορά, το ΚΚΕ έχει δημοσιοποιήσει την αναλυτικότερη πρότασή του για το ενιαίο δωδεκάχρονο σχολείο, όπου βέβαια περιόπτη θέση -αλίμονο!- κατέχει και η Αισθητική Αγωγή, ανάλογα βεβαίως και με την ηλικία.

Δεν μπαίνουμε, δηλαδή, σε μία συζήτηση για τα ράφια του σχολείου και για τα μαθήματα, όπως το να βάλουμε αυτό και να βγάλουμε το άλλο. Δεν είναι σουπερμάρκετ μορφωτικών προϊόντων το σχολείο. Δυστυχώς, έτσι το αντιμετωπίζουν όλες οι κυβερνήσεις, όπως και η δική σας. Εμείς δεν το αντιμετωπίζουμε έτσι και σε καμία περίπτωση βεβαίως δεν θα κάνουμε ερώτηση γι' αυτό που μας είπατε πριν, για τα καλλιτεχνικά ή για τα φιλολογικά μαθήματα.

Τώρα όσον αφορά το «κόντρα» μάθημα, δεν νομίζουμε ότι είναι αρκετό ένα «κόντρα» μάθημα για να περιωθει ή για να λειτουργήσει η έννοια της γενικής μόρφωσης. Δεν αρκεί ένα «κόντρα» μάθημα, αφήστε που ακόμα και αυτή η έννοια του «κόντρα» μαθήματος είναι μία έννοια, κατά τη γνώμη μου, αντικειμενική. Τι θα πει «κόντρα» μάθημα; Τα μαθήματα δεν είναι κόντρα, δεν είναι το ένα κόντρα στο άλλο. Η γνώση είναι σφαιρική και ενιαία και κάθε μάθημα υπηρετεί αυτή τη γνώση από διαφορετική πλευρά.

Έρχομαι τώρα σε αυτό που απαντήσατε σε σχέση με το ότι είναι μικρή η συμμετοχή των παιδιών, των μαθητών του λυκείου, στα καλλιτεχνικά μαθήματα. Πολλές φορές, όμως, ξέρετε ότι αυτή η μικρή συμμετοχή είναι εξαναγκαστική, λόγω του ότι δεν υπάρχουν οι εκπαιδευτικοί για να διδάξουν αυτά τα μαθήματα και πολλές φορές τα παιδιά δεν τα επιλέγουν. Και βεβαίως δεν υπάρχουν οι εκπαιδευτικοί, γιατί οι προϋπολογισμοί του Υπουργείου δεν φτάνουν ποτέ για να καλύψουν αυτές τις ανάγκες. Και όταν υπάρχουν και κάποια παιδιά, τέλος πάντων, έρχεται πάλι το Υπουργείο εκεί και οι διευθύνσεις και λένε: «Τι να κάνουμε, παιδιά; Είστε λίγοι αυτοί που το δηλώσατε, δεν μπορεί να δημιουργηθεί τμήμα.». Και κάπως έτσι, λοιπόν, «καταστέλλονται» -εντός πολλών εισαγωγικών- και οι όποιες καλλιτεχνικές επιθυμίες αυτών των παιδιών σε σχέση με αυτά τα μαθήματα.

Όσον αφορά τώρα τα καλλιτεχνικά μαθήματα, όπως και τα μαθήματα των κοινωνικών σπουδών, θα θέλαμε ειλικρινά να μας δώσετε μία απάντηση; Τα θεωρείτε δευτερεύοντα μαθήματα και γι' αυτό τα αφαιρείτε; Και εν πάση περιπτώσει, πώς μπορεί το ίδιο το Υπουργείο να βάζει θέματα στις πανελλαδικές εξετάσεις, όπως «τι ρόλο παίζει η ποίηση στη ζωή σας» -γιατί αυτό ήταν το θέμα και την ίδια στιγμή να αφαιρεί, έστω και από τα μαθήματα επιλογής, τα καλλιτεχνικά μαθήματα; Νομίζω ότι και η ποίηση και η τέχνη υπηρετούν το ίδιο αντικείμενο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κάποια στιγμή, λοιπόν, θα πρέπει να απαντήσετε σε όλα αυτά, γιατί εμείς, κυρία Υπουργέ, μαζί με τη γνώση, την πραγματική γνώση, δεν αμφισβητούμε και τις δεξιότητες. Όμως, ας μην ξανακάνουμε τώρα αυτή τη συζήτηση. Η επιστημονική γνώση είναι απαραίτητη. Μαζί με τη γνώση, λοιπόν, θα πρέπει να καλλιεργείται στους μαθητές και το συναίσθημα. Και εδώ ακριβώς έρχεται η τέχνη, για να υπηρετήσει αυτή την ανάγκη. Διότι θεωρούμε ότι ένας άνθρωπος, άσχετα από το επάγγελμα που θα κάνει στη ζωή του, θα πρέπει να είναι μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα, ένας ολοκληρωμένος άνθρωπος.

Κυρία Υπουργέ, θα περιμέναμε να ακούσουμε και κάτι για τα ερωτήματα που σας θέσαμε σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς αυτών των σχολείων, γιατί υπάρχει και αυτή η διάσταση. Με την αφαίρεση αυτών των μαθημάτων επιλογής βεβαίως μειώνονται οι θέσεις για τους εκπαιδευτικούς. Εντάξει, ξέρουμε ότι θέλετε να ελαφρύνετε τον κρατικό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Δελή.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, όπως και εσάς, κύριε συνάδελφε.

Αναφορικά με τις ερωτήσεις για το εκπαιδευτικό προσωπικό, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι δεν υπάρχει καμμία αλλαγή στο εκπαιδευτικό προσωπικό. Το αντίθετο μάλιστα. Όπως ξέρετε, η Κυβέρνησή μας έχει δρομολογήσει προσλήψεις στην ειδική αγωγή, οι οποίες γίνονται για πρώτη φορά στην ιστορία της χώρας μέσω ΑΣΕΠ και προσλήψεις και στη γενική εκπαίδευση. Πολύ πρόσφατα είχαμε και την ανάρτηση των προσωρινών πινάκων και για την πρώτη προκήρυξη, αναφορικά με τη γενική εκπαίδευση.

Όπως θα έχετε παρατηρήσει, στις προσλήψεις αυτές περιλαμβάνονται και οι συγκεκριμένες ειδικότητες για τις οποίες μιλάμε τώρα, για τις οποίες μάλιστα σκοπεύουμε -εκτός όλων των άλλων σχεδίων που έχουμε για να ενισχύσουμε τις τέχνες, για τις οποίες θα μιλήσουμε και αναλυτικότερα- να είναι και σε πρώτη ανάθεση σε όλα τα εργαστήρια δεξιοτήτων.

Δεν άκουσα καθόλου σχόλια για το τι συμβαίνει στις άλλες χώρες. Είναι τυχαίο ότι και εκεί εστιάζουν πάρα πολύ στα νεότερα χρόνια, εστιάζουν πάρα πολύ στα θεμελιώδη αυτά χρόνια του δημοτικού και του γυμνασίου σε έναν βαθμό; Αυτό το θέμα δεν θα έπρεπε να συζητάμε σήμερα; Γιατί, δηλαδή, μόνο το 2% επιλέγει να κάνει Μουσική στο λύκειο; Γιατί; Μας νοιάζει πιο πολύ να λέμε «α, έχουμε ένα μάθημα επιλογής» ή μας νοιάζει η ουσία, όπως το αν γίνεται σωστά αυτό το μάθημα, αν γίνεται όπως πρέπει και αν οι συνθήκες είναι κατάλληλες; Οφείλουμε ως πολιτεία να εστιάσουμε στο πώς θα βελτιώσουμε την ουσία του μαθήματος. Εμείς αυτό θέλουμε να κάνουμε, να βελτιώσουμε την ουσία του μαθήματος από τις πρώτες τάξεις, από πιο νωρίς.

Όμως, και όσον αφορά τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα, λέω ευθέως ότι εμένα με προβληματίζει πάρα πολύ το γεγονός ότι τόσα χρόνια στην ιστορία της χώρας μας όλα τα ειδικά μαθήματα δεν διδάσκονταν στο σχολείο. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, φαντάζομαι, ότι θα σας βρούμε αρωγούς σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλουμε, ούτως ώστε όλα τα ειδικά μαθήματα να μπορούν να διδάσκονται σε ομάδες, αν θέλετε, μαθητών στα σχολεία.

Και κλείνω με το εξής. Είπατε ότι το σχολείο δεν είναι σουπερμάρκετ. Εγώ, λοιπόν, θέλω να σας ρωτήσω το εξής: Λέτε για την εισαγωγή των Καλλιτεχνικών στη Β' λυκείου. Πείτε μου, τι προτείνετε; Να επεκταθεί το ωράριο; Προτείνετε να αφαιρεθούν άλλα μαθήματα; Πώς ακριβώς προτείνετε να υλοποιηθεί αυτό που λέτε; Γιατί όταν έχουμε να κάνουμε με το ωρολόγιο πρόγραμμα, πρέπει να είμαστε και ρεαλιστές. Εγώ σας καλώ να μιλήσετε με όλους τους επιστημονικούς φορείς και να δείτε τι αιτήματα έχουν. Αν προσθέσει κανείς τις ώρες όλων των αιτημάτων των επιστημονικών φορέων, βγαίνει ένα ωρολόγιο πρόγραμμα το οποίο είναι διπλάσιο ή τριπλάσιο από αυτό που επιτρέπει το πραγματικό ωρολόγιο πρόγραμμα.

Σε κάθε περίπτωση, κύριε Δελή, εγώ θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι στηρίζουμε τις τέχνες στα σχολεία. Εστιάζουμε στα πιο κρίσιμα χρόνια και θέλουμε να δούμε την ουσιαστική διδασκαλία αυτών των μαθημάτων, την ουσιαστική διδασκαλία στα παιδιά μας από τις πρώτες τάξεις, ώστε να μην κάνουμε ένα μάθημα επιλογής απλά για να λέμε ότι το κάνουμε, αλλά να δούμε την ουσία αυτή καθαυτή του μαθήματος και της διδασκαλίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα με την τρίτη με αριθμό 3703/31-1-2020 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Καταβολή οφειλόμενων χρημάτων στους διευθυντές και υποδιευθυντές των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας».

Ορίστε, κύριε Δελή, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Συνεχίζοντας, όμως, την προηγούμενη συζήτηση, κυρία Υπουργέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Όμως, να μη χάσουμε τον χρόνο, κύριε συνάδελφε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Δεν θα χάσουμε καθόλου χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Ακριβώς γι' αυτό, κυρία Υπουργέ, προτείνουμε τον χαρακτηρισμό αυτών των μαθημάτων ως εργαστηριακών. Διότι εξ όσων γνωρίζουμε, οι υποδομές που υπάρχουν γι' αυτά τα μαθήματα στα σχολεία είναι απαράδεκτες ή ανύπαρκτες. Μιλάμε για αίθουσες Μουσικής, μιλάμε για αίθουσες Εικαστικών, μιλάμε για αίθουσες Σχεδίου. Γι' αυτό κάνουμε την πρόταση να χαρακτηριστούν αυτά τα μαθήματα ως εργαστηριακά μαθήματα, έτσι ώστε να αποκτήσουν και τους διορισμένους, τους μόνιμους εκπαιδευτικούς. Εσείς τώρα μου λέτε ότι θα κάνετε μια ενισχυτική διδασκαλία στο τέλος του ωραρίου. Αυτά είναι πασαλείματα, κυρία Υπουργέ.

Εν πάση περιπτώσει, έρχομαι τώρα στην ερώτηση, η οποία είναι μιας άλλης τάξεως ερώτηση, για τους διευθυντές και υποδιευθυντές των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας. Έχουμε κάνει αρκετές ερωτήσεις, κυρία Υπουργέ, και με τις προηγούμενες κυβερνήσεις, που αυτά τα σχολεία τα είχαν πραγματικά παρατημένα, έτσι όπως ακριβώς σας το λέω.

Αυτοί, λοιπόν, οι καημένοι διευθυντές και υποδιευθυντές αναγκάστηκαν το καλοκαίρι του 2017 να δουλέψουν όλο τον Ιούλιο, μαζί με τους αναπληρωτές τότε, γιατί οι λίγοι μόνιμοι που υπάρχουν δεν δούλεψαν, και έπρεπε να τους καταβληθούν κανονικά οι υπερωρίες. Ήταν δεδουλευμένα. Δουλειά έκαναν οι άνθρωποι, μαθήματα.

Από τότε, λοιπόν, έχουν περάσει κοντά τρία χρόνια και δεν τους έχουν δοθεί ακόμη αυτές οι υπερωρίες για δουλειά την οποία έχουν δουλέψει. Γι' αυτό και κάνουμε αυτή την ερώτηση. Έχει αρκετά στοιχεία η ερώτηση, έτσι όπως την καταθέσαμε. Μέχρι και τα Σάββατα λειτούργησαν τα σχολεία αυτά. Οι εκπαιδευτικοί δεν πήραν ούτε τη θερινή τους άδεια.

Αυτό που ζητήσαμε και από την προηγούμενη κυβέρνηση και ζητάμε και από την Κυβέρνηση τη δική σας, της Νέας Δημοκρατίας, είναι να ανακοινώσετε σήμερα –ελπίζουμε, δηλαδή, και επιδιώκουμε– πότε θα πάρουν αυτά τα χρήματα αυτοί οι άνθρωποι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε για την ερώτηση.

Τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας λειτουργούν, όπως ξέρετε, με αποσπασμένους μόνιμους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και με ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς.

Το σχολικό έτος 2016 - 2017 –θυμίζω, επί διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ– η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος επιλογής εκπαιδευτικού προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2017, για εκείνη τη χρονιά. Η έγκριση των οριστικών πινάκων έγινε στις 28 Απριλίου. Το ωρομίσθιο προσωπικό τοποθετήθηκε στα ΣΔΕ τον Μάιο. Η πρώτη τοποθέτηση έγινε στις 2 Μαΐου. Ως τότε, τα μαθήματα πραγματοποιούνταν μόνο από τους μόνιμους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς, όπου και για όσα γνωστικά αντικείμενα υπήρχαν αποσπασμένοι, με αποτέλεσμα να χαθούν πολλές διδακτικές ώρες.

Εξαιτίας αυτών των καθυστερήσεων και του ορατού πλέον κινδύνου να χαθεί η χρονιά, η τότε ηγεσία αποφάσισε την παράταση του σχολικού έτους έως το τέλος Ιουλίου, την κατά περίπτωση αύξηση του ημερησίου διδακτικού ωραρίου και τη λειτουργία κάποιων ΣΔΕ τα Σάββατα.

Κατά την προσφιλή όμως τακτική, η τότε κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ πρώτα υποσχόταν και μετά έψαχνε τρόπο να υλοποιεί τις υποσχέσεις της. Θυμίζω κάτι αντίστοιχο είχε κάνει και με το προσωπικό καθαριότητας στα σχολεία, όπου είχε κατατάξει το προσωπικό αυτό στα βαρέα και ανθυγιεινά, προτού όμως φροντίσει για τα κονδύλια που απαιτούνταν, ακριβώς αναφορικά με αυτή την τροποποίηση, η οποία ήταν σωστή, αλλά δεν είχαν βρεθεί τα κονδύλια. Τα βρήκε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Έτσι, λοιπόν και τότε, η κυβέρνηση έκανε αυτές τις ενέργειες, όπως την παράταση του σχολικού έτους, τη αύξηση ωραρίου κ.τ.λ., χωρίς να έχει εξασφαλίσει τα βασικά. Τι εννοώ;

Πρώτα απ' όλα, τους ανάγκασε να εργαστούν Σάββατα και όλο τον Ιούλιο του 2017, χωρίς να προβλέπεται η πληρωμή τους από τον νόμο. Αυτό προβλέφθηκε μόλις τον Αύγουστο του ίδιου

έτους και η υπερωριακή απασχόληση διευθυντών και υποδιευθυντών ΣΔΕ κατά τα Σάββατα του σχολικού έτους με πρόβλεψη να εγκρίνεται με ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας.

Αυτή η ΚΥΑ δεν εκδόθηκε ποτέ. Γιατί δεν εκδόθηκε ποτέ; Διότι υπήρχαν δύο προϋποθέσεις για την έκδοση της ΚΥΑ: Αφ' ενός να έχει εκδοθεί υπουργική απόφαση για την υπερωριακή απασχόληση των διευθυντών και υποδιευθυντών, όπως προέβλεπε ο νόμος, αφ' ετέρου να έχουν δεσμευθεί οι αναγκαίες πιστώσεις από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας.

Κύριε συνάδελφε, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν έκανε τίποτα ούτε για το ένα ούτε για το άλλο. Άρα το πρόβλημα το οποίο φέρνεται σήμερα στη Βουλή δημιουργήθηκε πρώτον, από το γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ξεκίνησε τη διαδικασία αυτή τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους. Δεύτερον, παράτεινε τον σχολικό έτος μέχρι το τέλος Ιουλίου και τα Σάββατα, χωρίς να έχει φροντίσει για την κάλυψη των αναγκών που δημιουργήσε. Τρίτον, δημιούργησε μία νομοθετική διάταξη με αναδρομική ισχύ, για την εφαρμογή της οποίας έπρεπε να εκδώσει ΚΥΑ που δεν εξεδόθη ποτέ. Τέταρτον, για την έκδοση της ΚΥΑ απαιτείτο μία υπουργική απόφαση, η οποία επίσης δεν είχε εκδοθεί. Με λίγα λόγια, είχε κάνει ό,τι μπορούσε για να μην πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι.

Πρέπει να σας πω ότι έχω ρωτήσει και τις υπηρεσίες συγκεκριμένα, οι οποίες μου μετέφεραν ότι η τότε πολιτική ηγεσία τους ενημέρωσε ότι το θέμα της υπερωριακής απασχόλησης δεν μπορεί να προχωρήσει, γιατί η διαδικασία θα ήταν ατελέσφορη. Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου για το πώς ανταποκρίθηκε η δική μας Κυβέρνηση σε αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Μας ανησύχησε η απάντησή σας. Ελπίζουμε στη δευτερολογία να πείτε κάτι διαφορετικό, διότι υπάρχει περίπτωση να μην πάρουν αυτά τα χρήματα οι εργαζόμενοι.

Αυτή τη στιγμή, κυρία Υπουργέ, είστε εσείς Υπουργός. Έχουμε κάνει πάρα πολλές ερωτήσεις στους Υπουργούς του ΣΥΡΙΖΑ, ειδικά για τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και για τον τρόπο με τον οποίο τα αντιμετώπιζαν.

Έχετε δίκιο σε αυτό που είπατε για τις υπουργικές αποφάσεις, για την ΚΥΑ, για όλα τα σχετικά και για το ότι έφταναν να διορίζονται οι εκπαιδευτικοί τον Μάιο, την ώρα που έληγε η σχολική χρονιά!

Το θέμα είναι, όλα αυτά ποιος τα πληρώνει; Τα πληρώνουν οι εργαζόμενοι, αυτοί οι άνθρωποι που δούλευαν τα Σάββατα όλο τον Ιούλιο, χωρίς μάλιστα να πάρουν και το επίδομα αδειάς, όπως δικαιούνται όλοι οι εργαζόμενοι. Γι' αυτό φέραμε αυτή την ερώτηση.

Από εκεί και πέρα τώρα, τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας είναι σχολεία που απευθύνονται σε ενήλικες, κυρίως, οι οποίοι για κάποιους λόγους δεν μπόρεσαν να ολοκληρώσουν τη μαθητική τους διαδρομή. Οι περισσότεροι από αυτούς –για να μην πω όλοι– πηγαίνουν με πολύ μεγάλη όρεξη για να μάθουν και να συμπληρώσουν όλα όσα έπρεπε να ξέρουν.

Σε αυτά τα σχολεία όμως που είναι πάρα πολύ σημαντικά, τα κουσούρια είναι σε πολλαπλάσιο βαθμό σε σχέση με τα υπόλοιπα. Είναι μόνιμους υποστελεχωμένα. Είναι κυρίως με ωρομίσθιους, με εθελοντές. Ξέρετε υπάρχει και αυτό το φρούτο, των εθελοντών εκπαιδευτικών. Και ο εθελοντισμός αυτός λαμβάνεται υπ' όψιν και ως προσόν. Μετά παίρνουν και μία βεβαίωση εθελοντικής εργασίας. Μιλάμε για χιλιάδες χαμένες ώρες.

Παρακολουθούμε και τη συζήτηση που γίνεται γύρω από τον χαρακτήρα αυτών των σχολείων. Νομίζω ότι υπάρχει μία συζήτηση σε εξέλιξη γύρω από τον χαρακτήρα των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας. Την παρακολουθούμε. Παρακολουθούμε τις ενστάσεις των ίδιων των εκπαιδευτικών και του συλλόγου τους, του ΠΑΣΔΕ.

Εδώ όμως, εν προκειμένω, το θέμα είναι πάρα πολύ συγκεκριμένο: Τι θα κάνετε –και ελπίζουμε να το πείτε τώρα– για να πάρουν αυτά τα λεφτά οι άνθρωποι που τα δούλεψαν; Και δεν μιλάμε για τα τρελά λεφτά. Μιλάμε για δεδουλευμένα.

Και είναι σημαντικό να γίνει αυτό γρήγορα, γιατί σύμφωνα με τους νόμους που υπάρχουν υπάρχει κίνδυνος παραγραφής. Αν περάσουν τρία χρόνια, μετά δεν πρόκειται να τα πάρουν. Αυτός σας ρωτάμε. Βγάλτε την υπουργική απόφαση ή την ΚΥΑ, τέλος

πάντων, κάντε ό,τι πρέπει να κάνετε, έτσι ώστε να πληρωθούν οι διευθυντές και οι υποδιευθυντές των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτα απ' όλα, θα συμφωνήσω μαζί σας, κύριε συνάδελφε, για τον πάρα πολύ σημαντικό παιδαγωγικό και κοινωνικό ρόλο των σχολείων δεύτερης ευκαιρίας. Είναι, πράγματι, δημόσια σχολεία στα οποία φοιτούν πολίτες που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση και μέσω αυτού του θεσμού, τους παρέχεται μία σημαντική δυνατότητα να αποκτήσουν τίτλο ισότιμο με το απολυτήριο, με έμφαση στην απόκτηση βασικών προσόντων και στην ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων.

Το τονίζω αυτό, γιατί αυτά τα σχολεία είναι που επέλεξε η προηγούμενη κυβέρνηση να αφήσει χωρίς εκπαιδευτικούς μέχρι τον μήνα Μάιο. Αυτούς τους ενήλικους μαθητές και τους εργαζόμενους έφερεν Σάββατα και όλο τον Ιούλιο του 2017 να αναπληρώσουν τον χαμένο πολύτιμο διδακτικό χρόνο, χαμένο εξαιτίας της τότε κυβερνητικής αδιαφορίας.

Με ρωτάτε, όμως, κύριε Δελή, για κάτι το οποίο συνέβη το 2017. Η παραγραφή είναι διετής, με βάση τον νόμο. Άρα το συγκεκριμένο αίτημα έχει από τον νόμο παραγραφεί. Παρ' όλα αυτά, και επειδή το θέμα είναι μείζον, έχουμε ζητήσει από τις υπηρεσίες του Υπουργείου να εξετάσουμε έναν τρόπο, προκειμένου να βρεθεί μία λύση. Διότι αυτοί οι άνθρωποι πράγματι δούλεψαν και πρέπει να βρεθεί ένας τρόπος προκειμένου να αποζημιωθούν για την εργασία τους.

Ας είμαστε όμως ξεκάθαροι. Μιλάμε για ένα πρόβλημα της χρονιάς 2016 - 2017, για το οποίο η προηγούμενη κυβέρνηση έκανε ό,τι μπορούσε για να μην πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι. Δηλαδή τους ίδιους νόμους που η ίδια θέσπισε, τις ίδιες προϋποθέσεις που η ίδια θέσπισε, δεν τις τήρησε ούτε στο ελάχιστο, με αποτέλεσμα εκείνον τον χρόνο, το καλοκαίρι του 2017, αυτοί οι άνθρωποι να μείνουν απλήρωτοι.

Εμείς, κύριε Δελή, θα κάνουμε ό,τι περνάει απ' το χέρι μας, παρά το γεγονός ότι μιλάμε για μια απαίτηση που έχει παραγραφεί σύμφωνα με τις οδηγίες της υπηρεσίας, για να προσπαθήσουμε να βρούμε λύση σε αυτό το πρόβλημα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Προχωρούμε στην πέμπτη με αριθμό 868/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κουμμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γιάννη Δελή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Πρόσθετες δυσκολίες των εργαζόμενων καθηγητών στα φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης και ξένων γλωσσών για τη λήψη του επιδόματος ανεργίας».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά, όμως.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Νομίζω ότι είμαι συνεπής στους χρόνους, όσο μπορώ.

Συνεχίζοντας, λοιπόν, είναι ένα θέμα πάλι σχετικό με την εκπαίδευση. Αφορά εκείνους τους εκπαιδευτικούς, τους εργαζόμενους που δουλεύουν στα φροντιστήρια, που υπογράφουν συμβάσεις στα φροντιστήρια ξένων γλωσσών ή στα φροντιστήρια μέσης εκπαίδευσης.

Αυτοί κάθε χρόνο, το καλοκαίρι, όταν τελειώνει η σύμβασή τους και απολύονται, τέλος πάντων, θεμελιώνουν, με βάση τους νόμους και τις διατάξεις που ισχύουν, το δικαίωμα της λήψης του επιδόματος ανεργίας.

Αυτά γίνονταν μέχρι πέρυσι, γιατί φέτος με τη χρονιά να διακόπτεται, έτσι όπως διακόπηκε, γύρω στα μέσα Μαρτίου, καταλαβαίνετε, κύριε Υπουργέ, ότι αυτοί οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούν να συμπληρώσουν αυτά τα ένσημα πια που απαιτούνται, τα διακόσια την τελευταία διετία, το λιγότερο ογδόντα ή τα εκατόν εικοσι πέντε, αν είναι για τρίτη χρονιά.

Υπάρχει πρόβλημα, λοιπόν, με αυτούς τους ανθρώπους. Είναι νέοι άνθρωποι που ξεκινάνε τη ζωή τους, είναι νέοι οικογενειάρ-

χες, οι οποίοι εργάζονται και δεν θα έχουν εισόδημα. Απολύθηκαν, δεν εργάστηκαν από εκεί και πέρα, τους έγινε αναστολή στις συμβάσεις. Εν πάση περιπτώσει, προέκυψε αυτό το ζήτημα που προέκυψε και είναι ορατός ο κίνδυνος για αυτούς να μείνουν χωρίς εισόδημα, χωρίς επίδομα ανεργίας.

Θέλουμε, λοιπόν, να σας ρωτήσουμε ευθέως τι θα κάνετε. Ξέρετε ποια είναι η θέση μας. Η θέση μας είναι ότι θα πρέπει το επίδομα ανεργίας να δίνεται χωρίς όρους και προϋποθέσεις, γιατί αυτοί οι όροι και οι προϋποθέσεις, έτσι όπως μπαίνουν, συνήθως αποκλείουν τους περισσότερους, πολύ περισσότερο φέτος με την κατάσταση που έχει προηγηθεί.

Κάνω και μια έκκληση προς τον Υπουργό, αν μπορέσει να απαντήσει έστω κατ' αρχάς και να μην το αφήσει για τη δευτερολογία του, έτσι ώστε να μπορέσουμε και εμείς να απαντήσουμε στη δευτερολογία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά. Έχετε και δευτερολογία. Μην την ξεχνάτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, θα απαντήσω, λοιπόν, στην τελευταία έκκλησή σας ευθέως με έναν τίτλο: «Δεν κινδυνεύει η συγκεκριμένη κατηγορία εργαζομένων να μείνει χωρίς επίδομα ανεργίας». Και εξηγούμαι. Άρα σας απάντησα και θα εξηγήσω γιατί, μέσα από τη διαδικασία του διαλόγου.

Μπροστά στο πρωτόγνωρο φαινόμενο της πανδημίας του κορωνοϊού, της υγειονομικής κρίσης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και συνολικά η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή κινήθηκε με ταχύτητα, σχέδιο, ευαισθησία και υπευθυνότητα. Δεσμευτήκαμε ότι αυτή η δύσκολη περίοδος και η κατάσταση θα αντιμετωπιστεί από όλους μαζί, πολιτεία, επιχειρήσεις, εργαζόμενους.

Λάβαμε αποφάσεις ταχύτατες και επείγουσες. Μέσα σε ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο εφαρμόσαμε έκτακτα, προσωρινά, αλλά απολύτως αναγκαία μέτρα που αφορούσαν τη στήριξη εργαζομένων και επιχειρήσεων. Με επτά πράξεις νομοθετικού περιεχομένου και με δεκάδες υπουργικές αποφάσεις και εγκυκλίου δημιουργήσαμε πέντε δέσμες μέτρων για τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις, τους ελεύθερους επαγγελματίες, τους αυτοτελώς απασχολούμενους και τους ανέργους. Αφουγκραστήκαμε τα αιτήματα μικρών και μεγάλων επαγγελματικών ομάδων και απλώσαμε δίχτυ προστασίας στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας.

Στο επίκεντρο των δράσεών μας, όλων των πολιτικών μας, ήταν και παραμένει ο εργαζόμενος. Γι' αυτό κοινός παρανομαστής σε όλες τις νομοθετικές μας παρεμβάσεις ήταν η ονομαζόμενη ρήτρα διατήρησης θέσεων εργασίας. Σταθήκαμε αρωγοί, ώστε να προστατέψουμε όλους τους εργαζόμενους από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας.

Συνεπώς αυτό που δυσκολεύομαι να κατανοήσω στην ερώτησή σας είναι το σημείο στο οποίο μιλάτε για την κατάργηση της διάταξης περί περιστασιακής απασχόλησης των ανέργων, μία διάταξη, η οποία παραμένει σε ισχύ στο άρθρο 92 του ν.4461/2017. Στήριξαμε τις επιχειρήσεις, τα φροντιστήρια και τους εργαζόμενους στη διάρκεια της πανδημίας.

Σε κάθε περίπτωση, κατανοώ τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στα φροντιστήρια, όπως και πολλοί άλλοι. Όμως, ο ίδιος νόμος ισχύει για όλους τους εργαζόμενους. Θα επανέλθω πιο αναλυτικά στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Απαντώντας ο Υπουργός είπε ότι οι εργαζόμενοι αυτοί δεν κινδυνεύουν. Βέβαια, δεν κατανοήσαμε και δεν μας είπε και πώς ακριβώς δεν κινδυνεύουν και γιατί δεν κινδυνεύουν και αν θα πάρουν τελικά το επίδομα ανεργίας αυτοί οι άνθρωποι, γιατί, όπως είπαμε, με ό,τι έγινε όλους τους τελευταίους μήνες με την πανδημία, υπάρχει πρόβλημα με τη συμπλήρωση των ενσήμων τους. Άλλοι απολύθηκαν. Εν πάση περιπτώσει, έχουν χάσει πάρα πολλά ένσημα και δεν μπορούν να συμπληρώσουν τα απαραίτητα και με τις αλλαγές των συμβάσεων.

Υπάρχει μια ειδική κατηγορία, κύριε Υπουργέ. Είναι κυρίως οι εργαζόμενοι στα φροντιστήρια των ξένων γλωσσών, οι οποίοι συμ-

πλήρωναν τα ένσημά τους αυτά κυρίως στο δεύτερο τετράμηνο, το τετράμηνο, δηλαδή, που είχαμε και το γνωστό πρόβλημα, γιατί τότε ιδρύονταν τα νέα τμήματα που φέτος δεν έγιναν.

Είναι ιδιαίτερα οξυμένο και γι' αυτό και κάνουμε την ερώτηση και γι' αυτό και τη μετατρέψαμε και σε επίκαιρη- είχε κατατεθεί ως απλή, ως γραπτή ερώτηση- γιατί ακριβώς ακούμε από κάτω την αγωνία αυτών των ανθρώπων για το εισόδημά τους.

Εν πάση περιπτώσει, αναφερθήκατε στις προσπάθειες της Κυβέρνησης κ.λπ., με τις ΠΝΠ. Νομίζω ότι και με βάση αυτά που ακούσαμε και σήμερα από τον Πρωθυπουργό, τις νεότερες ανακοινώσεις, στην προμετωπίδα των προσπαθειών και της δικής σας Κυβέρνησης είναι οι επιχειρήσεις. Οι εργαζόμενοι είναι σε δεύτερο πλάνο. Για τις επιχειρήσεις και για τις μεγάλες επιχειρήσεις είναι όλος αυτός ο πακτωλός και τα δισεκατομμύρια από επιδοτήσεις ασφαλιστικών εισφορών, μέχρι κίνητρα, μέχρι πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεις.

Τώρα, σε σχέση με την περιστασιακή απασχόληση που ίσχυε ειδικά για τους εκπαιδευτικούς, εγώ να συμφωνήσω μαζί σας για το ότι παραμένει. Πάντως η δική μας η εικόνα είναι ότι είχε καταργηθεί τα προηγούμενα χρόνια και δημιουργούσε σοβαρό πρόβλημα σε αυτούς τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έκαναν ένα μικρό διακανονισμό εκεί, με την έννοια ότι λόγω του καθεστώτος της περιστασιακής απασχόλησης τους αφαιρούνταν τα χρήματα αυτά από τη νέα σύμβαση και έτσι μπορούσαν να πάρουν το επίδομα ανεργίας, ακόμα και για λίγο διάστημα, ενώ τώρα δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις και δεν ήταν λίγες οι περιπτώσεις που το έχαναν, ακόμα και για ένα δίωρο που δεν θα μπορούσαν να εργαστούν.

Εν πάση περιπτώσει, ζητάμε από εσάς να μας πείτε ρητά ότι αυτοί οι άνθρωποι, οι εργαζόμενοι, οι εκπαιδευτικοί στα φροντιστήρια δεν θα χάσουν το δικαίωμα λήψης του επιδόματος ανεργίας. Αυτό ήθελα να πω, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Δελή, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι εργαζόμενοι στα φροντιστήρια μπορούν να κάνουν αίτηση για επιδότηση της ανεργίας, όπως όλοι οι λοιποί εγγεγραμμένοι του ΟΑΕΔ.

Όσον αφορά τη θεμελίωση του δικαιώματος για επιδότηση εργασίας των εργαζομένων στα φροντιστήρια, ειδικά για φέτος με τα μέτρα που πήρε η Κυβέρνηση, την αναστολή των συμβάσεων με ταυτόχρονη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών κατά τη διάρκεια της πανδημίας συνέβαλε στην πλήρωση των απαιτούμενων προϋποθέσεων.

Όσον αφορά τον πυρήνα τώρα της ερώτησής σας σχετικά με τη διακοπή του επιδόματος εργασίας των ανέργων, οι οποίοι απασχολούνται περιστασιακά, σας διαβεβαιώνω ότι το νομοθετικό πλαίσιο -το επαναλαμβάνω, άρθρο 92 του ν.4461/2017- για την περιστασιακή εργασία των εγγεγραμμένων ανέργων διασφαλίζει πλήρως τη συνέχιση της επιδότησης ανεργίας μετά την ολοκλήρωση της περιστασιακής απασχόλησης για όσο διάστημα απομένει έως την ολοκλήρωση του εγκριθέντος χρόνου επιδοτούμενης ανεργίας.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΟΑΕΔ, σε ό,τι αφορά τους επιδοτούμενους ανέργους, που κατά τη διάρκεια της τακτικής επιδότησης ανεργίας τους πραγματοποιούν ορισμένες ημέρες εργασίας με την έναρξη της εργασίας τους, επέρχεται αυτοματοποιημένα η αναστολή της επιδότησης ανεργίας τους και πιστώνεται το αναλογούν έως την έναρξη εργασίας επίδομα στον λογαριασμό του επιδοτούμενου.

Στη συνέχεια, με την καταγγελία ή τη λήξη της σύμβασης, έστω κι αν πρόκειται για εργασία μιας μέρας, επαναχρησιμεύεται μετά από αίτηση του ανέργου το υπόλοιπο της επιδότησής του χωρίς συμψηφισμό της αμοιβής του με το επίδομα ανεργίας, όπως συνέβαινε έως τώρα.

Κατά συνέπεια, οι τακτικά επιδοτούμενοι άνεργοι πλέον διατηρούν το δικαίωμα να λάβουν το σύνολο των ημερών της αρχικά εγκριθείσας επιδότησής τους. Επιπλέον, εφόσον δεν υπερβούν τα εβδομήντα ημερομίσθια ανά δωδεκάμηνο, δεν μηδενίζει ο προ-

ηγούμενος συσσωρευμένος χρόνος ανεργίας που είχαν συγκεντρώσει ως την ημέρα έναρξης της περιστασιακής εργασίας τους.

Σε ό,τι αφορά τους μη επιδοτούμενους ανέργους, με την ίδια διάταξη του άρθρου 92 του ν.4461/2017, δίνεται η ίδια δυνατότητα να διατηρούν τον προηγούμενο σωρευμένο χρόνο ανεργίας και ως εκ τούτου την ιδιότητα του μακροχρόνια ανέργου, εφόσον απασχοληθούν με περιστασιακή εργασία μέχρι και εβδομήντα ημερομισθίων ανά δωδεκάμηνο.

Συνεπώς κανένα δικαίωμα στην επιδότηση ανεργίας δεν χάνεται για τον άνεργο που απασχολείται περιστασιακά. Η επιδότηση αναστέλλεται και η νέα αίτηση του δικαιούχου επανέρχεται με την ολοκλήρωση της περιστασιακής απασχόλησής του. Κάτι ανάλογο συνέβαινε και με το προηγούμενο καθεστώς, με την εξής ουσιαστική διαφορά: Η αμοιβή για τις ημέρες εργασίας που μεσολαβούν εντός του χρόνου της επιδοτούμενης ανεργίας συμψηφίζονται με το καταβαλλόμενο επίδομα. Το νέο καθεστώς είναι σαφώς ευνοϊκότερο για τον άνεργο, καθώς ο χρόνος επιδοτούμενης ανεργίας παρατείνεται για διάστημα αντίστοιχο με την περιστασιακή απασχόληση και η αμοιβή της εργασίας του δεν συμψηφίζεται με το ποσό της επιδότησης.

Επιπλέον, όσον αφορά τα φροντιστήρια, προφανώς και έκλεισαν λόγω της πανδημίας με κρατική εντολή, με δική μας εντολή, με εντολή της πολιτείας. Ωστόσο, τα στηρίξαμε έμπρακτα, καθώς και τους εργαζόμενους καθηγητές. Ως γνωστόν, τα έκτακτα μέτρα περιλάμβαναν την αποζημίωση ειδικού σκοπού των 800 ευρώ, καθώς και την πλήρη ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων σε αναστολή. Συνεπώς αυτή η κατηγορία των εργαζομένων καλύφθηκε πλήρως με τη λήξη των συμβάσεών τους.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Δελή, για την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε τώρα με την τρίτη με αριθμό 853/24-6-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β3'Νότιου Τομέα Αθηνών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κασώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Μέτρα στήριξης των εργαζομένων στον τουρισμό-επισιτισμό και τις μεταφορές».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βέβαια, η ερώτηση γίνεται μετά την εξαγγελία του Πρωθυπουργού στην «Ωρα του Πρωθυπουργού» και έχει απαντηθεί ουσιαστικά από τον Πρωθυπουργό. Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει συμπάθεια για τους εργαζόμενους και 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ για τους επιχειρηματίες. Αυτό είπε σήμερα ο Πρωθυπουργός. Αυτή είναι η απάντηση που δόθηκε, δυστυχώς και γι' αυτή την ερώτηση.

Επειδή, λοιπόν, οι εργαζόμενοι στον τουρισμό και τις μεταφορές είναι σε δεινή θέση, έρχεται αυτή η ερώτηση και θέλουμε να την εξειδικεύσετε, αν μπορείτε, παραπέρα, σχετικά με το τι επιπλέον έχετε σκεφτεί κι έχετε αποφασίσει ως Κυβέρνηση για τους εργαζόμενους οι οποίοι έχουν μείνει εκτός της στήριξης. Και είναι χιλιάδες αυτοί οι εργαζόμενοι στον τουρισμό, όπως είναι οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου και οι συμβάσεις μιας μέρας σε συνεχούς λειτουργίας ξενοδοχεία οι οποίοι μένουν εκτός ή οι εργολαβικοί εργαζόμενοι που είναι στα εποχικά ξενοδοχεία.

Σας θυμίζουμε, κύριε Υπουργέ, ότι αυτοί είναι εκτός και είναι εργασιακές σχέσεις που εσείς τις έχετε νομοθετήσει και σήμερα δεν τις αναγνωρίζετε.

Σήμερα, οι εργαζόμενοι είναι εκτός της στήριξης. Θέλουμε, λοιπόν, να μας πείτε τι έχετε αποφασίσει για αυτούς τους εργαζόμενους, οι οποίοι είναι πάρα πολλοί. Τα ερωτήματα είναι συγκεκριμένα. Βεβαίως, δεν μπορούμε να περιμένουμε μία απάντηση στο ερώτημα «Να καταργηθούν οι ελαστικές μορφές απασχόλησης;», γιατί στο πρόγραμμά σας και στην πολιτική σας είναι η γενίκευσή τους. Γι' αυτό, εξάλλου, κάνετε και το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ». Εμείς, όμως, λέμε ότι πρέπει να καταργηθούν αυτές οι μορφές εργασίας.

Επίσης, λέμε ότι θα πρέπει να στηριχθούν όλοι οι εργαζόμενοι, ακόμα και αυτοί που είπα τώρα προηγουμένως. Εσείς τους έχετε απ' έξω αυτούς. Δεν έχουν πάρει ούτε ευρώ! Ούτε ευρώ!

Είναι αυτοί οι οποίοι δεν έχουν μεροκάματο, κύριε Υπουργέ και θα πάρουν μεροκάματο στην επόμενη σεζόν, το 2021, μετά

τον Απρίλιο ή τον Μάιο! Μη μου πείτε ότι αυτοί οι εργαζόμενοι στον τουρισμό θα βρουν δουλειά τώρα κάπου!

Επίσης, αναφορικά με τις εποχικές επιχειρήσεις, υπήρχαν πολλές απολύσεις. Και σήμερα ακούστηκε εδώ ότι οι ίδιοι οι εργοδότες εκβιάζουν τους εργαζόμενους να δηλώσουν παραίτηση από το δικαίωμα της επαναπρόσληψης το 2021.

Αναφορικά με την εκ περιτροπής εργασία, λέτε ότι δεν είναι το 50% η μείωση, αλλά είναι στο 18%, όπως είπε σήμερα ο Πρωθυπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, τα υπόλοιπα μπορείτε να τα πείτε στη δευτερολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Αυτά είναι στα ερωτήματα.

Η εκ περιτροπής εργασία, όμως, είναι εκ περιτροπής. Είναι τουλάχιστον 20% η μείωση και αυτό που μένει είναι αυτή η εκ περιτροπής εργασία που θα είναι μόνιμη εργασιακή σχέση στο μέλλον.

Επίσης, για τους εποχικά εργαζόμενους, το ταμείο ανεργίας 2020 - 2021 θα το διασφαλίσετε; Δεν διασφαλίζεται με αυτό που έχετε μέχρι σήμερα νομοθετήσει. Και βέβαια, παρακολουθούμε ότι εδώ, εκτός από τις λιποθυμίες, έχουμε και διακοπή ρεύματος και διακοπή νερού σε εργαζόμενους οι οποίοι δεν παίρνουν ούτε ένα ευρώ. Τι έχετε να πείτε γι' αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κατσώτη, η ερώτησή σας ήταν συγκεκριμένη και περιελάμβανε ορισμένα θέματα μόνο στοχευμένα για τον τουρισμό.

Γενικότερα και κάνετε επί παντός επιστητού κριτική. Εγώ τη δέχομαι καλοπροαίρετα. Θέλω να σας πω εκ προοιμίου, κύριε Κατσώτη, ότι όλοι έχουμε την ίδια ευαισθησία. Όλοι έχουμε την ίδια αγωνία. Και σας μιλάω με την ιδιότητα του Υπουργού Εργασίας, ενός ανθρώπου ο οποίος είναι κομμάτι της κοινωνίας. Ζω κι εγώ τα προβλήματα. Αφουγκράζομαι τα προβλήματα. Κατάγομαι από έναν νομό, τον Νομό Κυκλάδων, που είναι κατ' εξοχήν νομός ο οποίος στηρίζεται στον τουρισμό. Τα βλέπω και τα ζω. Μιλώ με την κοινωνία.

Δυστυχώς, κύριε Κατσώτη, αυτό που κτύπησε τη χώρα μας δεν ήταν το αποτέλεσμα μιας οικονομικής πολιτικής η οποία έφερε επιπτώσεις στο ΑΕΠ της χώρας και πληγές πάνω στο σώμα της κοινωνίας και της οικονομίας. Ήταν παγκόσμια πανδημία. Και το ερώτημα το οποίο εγείρεται πάνω σε αυτό είναι τι έκανε η Κυβέρνηση.

Ξέρετε πάρα πολύ καλά -και αυτό είναι διαπιστωμένο και στην καταγραφή των κοινωνικών τάσεων και απόψεων- ότι η Κυβέρνηση αντέδρασε, με πρώτο τον Πρωθυπουργό που έδωσε την κεντρική κατεύθυνση. Θέσαμε ως κορυφαία προτεραιότητα την ανθρώπινη ζωή. Και αυτό το καταφέραμε. Από εκεί και πέρα, ταυτόχρονη προτεραιότητα ήταν η διατήρηση θέσεων εργασίας, καθώς στον πυρήνα βάλαμε τους εργαζόμενους.

Υπάρχουν κενά; Βεβαίως και υπάρχουν. Μπορούσαν να είναι πολύ καλύτερα; Βεβαίως! Ποιος αμφισβητεί ότι εχθρός του καλού είναι το καλύτερο; Με τα εργαλεία, όμως, που δεν υπήρχαν εκείνη τη στιγμή, αποφασίσαμε από μηδενική βάση. Πήραμε αποφάσεις μέσα σε ελάχιστα δευτερόλεπτα με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Νομοθετήσαμε από το μηδέν. Δεν υπήρχε προηγούμενο να το ακολουθήσει κάποιος.

Κι όμως, εγώ μπορώ να πω ότι για το συγκεκριμένο ζήτημα, ειδικά με τον τουρισμό, κύριε Κατσώτη, μπορεί να υπάρχουν ζητήματα που πράγματι τα παραδέχομαι, αλλά η προσπάθεια που καταβάλαμε ήταν μοναδική. Κατηγορείτε το «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» που στο τέλος δίνει στον εργαζόμενο ποσοστό αναπλήρωσης αμοιβής από 83,5% έως 100%, μετά φόρους και εισφορές, με μισό χρόνο. Μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς αυτό; Γιατί το κάναμε αυτό; Το κάναμε από κάποια μεροληψία εναντίον των εργαζομένων ή υπέρ των επιχειρήσεων; Όχι! Έπρεπε να διατηρήσουμε ταυτόχρονα και την επιχείρηση, γιατί χωρίς την επιχείρηση δεν υπάρχουν εργαζόμενοι. Την ώρα που ήταν έτοιμα να μπουκ «λουκέτα» στις επιχειρήσεις, πιάσαμε το χέρι του επιχειρηματία και του είπαμε: «Έλα εδώ. Σου δίνουμε εργαλεία, όπως την επιστρεπτέα προκαταβολή»

ή τη μείωση προκαταβολής που εξήγγειλε σήμερα ο Πρωθυπουργός.

Αναγνωρίζουμε τα προβλήματα της οικονομίας. Δεν είναι όλες οι επιχειρήσεις της χώρας μας το μεγάλο κεφάλαιο και οι μεγάλες επιχειρήσεις, οι πολυεθνικές, όπως εσείς λέτε. Ελάχιστες είναι ποσοστιαία. Η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων, κύριε Κατσώτη -και το ξέρετε, γιατί κι εσείς παλεύετε σε κοινωνικούς αγώνες- είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις των δέκα, δεκαπέντε εργαζομένων, των είκοσι εργαζομένων, των πενήντα εργαζομένων και πρέπει να τις κρατήσουμε ζωντανές.

Πιστέψτε με, πρόκειται για μία εθνική προσπάθεια και θα εξηγήσω και στη δευτερολογία μου μέτρα τα οποία εξήγγειλε ο Πρωθυπουργός σήμερα και θα τα εξειδικεύσω περισσότεροι για το ζήτημα της στήριξης του κόσμου του τουρισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, σας ευχαριστούμε.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Η πανδημία όντως είναι κάτι απρόοπτο και είναι παγκόσμια. Όμως, η διαχείρισή της είναι ταξική και εδώ και με όλες τις αστικές κυβερνήσεις σε όλον τον κόσμο. Είναι ενάντια στους εργαζόμενους και υπέρ του μεγάλου κεφαλαίου. Μιλάμε για 24 δισεκατομμύρια ευρώ για την επανεκκίνηση της οικονομίας και 32 δισεκατομμύρια ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όλα αυτά έχουν σαν αποδέκτες το μεγάλο κεφάλαιο. Για τους εργαζόμενους δίνετε 500 ευρώ και για τις μεγάλες επιχειρήσεις μέχρι και 500.000 ευρώ.

Αυτή είναι μία πραγματικότητα. Αυτή είναι η πραγματικότητα που υπάρχει σήμερα.

Λέτε ότι έχετε ευαισθησίες. Τα αιτήματα που διεκδικούν οι εργαζόμενοι δείχνουν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι από την ευαισθησία που δείχνετε και από τη στήριξη που δίνετε, όπως λέτε. Η συμπάθεια είναι αυτή που εκφράζετε. Η συμπάθεια, όμως, δεν μπορεί να γεμίσει με φαί το πιάτο του εργαζόμενου, της οικογένειάς του.

Από τη ευαισθησία σας, βέβαια, είναι πλήρως ικανοποιημένοι οι επιχειρηματικοί όμιλοι, για τους οποίους, όπως είπαμε, χρήματα βρίσκετε. Έχει «λεπτόδενδρο» γι' αυτούς πολύ μεγάλο!

Όμως, εδώ δεν μου απαντήσατε τι θα κάνετε γι' αυτούς τους εργαζόμενους, τους εργολαβικούς. Είναι δική σας επιλογή να απασχολούν εργολαβικούς εργαζόμενους και να απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης των συλλογικών συμβάσεων εργασίας μέσα στους χώρους δουλειάς, ναι ή όχι; Είναι δική σας επιλογή να απασχολούν οι επισιτιστικές επιχειρήσεις για τριήμερα εργαζόμενους; Είναι. Αυτοί δεν μένουν απροστάτευτοι; Ξέρετε πόσοι είναι απροστάτευτοι στον χώρο του επισιτισμού και των ξενοδοχείων; Μιλάμε για πάνω από 20% των εργαζομένων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Οφείλετε εδώ να μας απαντήσετε. Από τις τετρακόσιες χιλιάδες εργαζομένων πόσοι είναι αυτοί που έχουν ενταχθεί μέχρι σήμερα; Εσείς μιλάτε για επτακόσιες χιλιάδες εργαζομένων. Ας πούμε επτακόσιες που λέτε εσείς και με τους έμμεσα. Πόσοι είναι αυτοί που έχουν ενταχθεί σε αυτό το πρόγραμμα στήριξης; Η μεγάλη πλειοψηφία είναι απ' έξω και είναι αυτές οι μορφές που εσείς έχετε ήδη αναγνωρίσει.

Κύριε Υπουργέ, όχι ότι δεν μειώνετε τον μισθό. Η απαλλαγή των εργοδοτών από τις εισφορές δεν είναι μείωση του μισθού του εργαζομένου; Η μείωση των εισφορών των εργοδοτών δεν είναι μείωση των μισθών των εργαζομένων; Όλα αυτά δεν καταλήγουν στο ότι οι ροές στο ασφαλιστικό σύστημα θα είναι όλο και πιο λίγες και σε λίγο καιρό θα έρθετε να πείτε ότι δεν αντέχει το σύστημα, άρα θα πρέπει να μειώσουμε τις συντάξεις και τις ασφαλιστικές παροχές;

Αυτή δεν είναι η πολιτική που ακολουθείτε σήμερα; Αφήνετε απροστάτευτους τους εργαζόμενους δυστυχώς και εδώ δίνετε τα πάντα όλα στις επιχειρήσεις, στους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους. Ιδιαίτερα αυτοί είναι ικανοποιημένοι, γιατί τους μικρούς ούτε στο αφορολόγητο τους έχετε εντάξει, στις 12.000 ευρώ, ούτε έχουν πάρει τη στήριξη, ούτε ταμείο ανεργίας και έχουμε κάνει τροπολογία-ερώτηση γι' αυτούς. Δεν μας έχετε απαντήσει ή μας απαντήσατε γενικά για τους αυτοαπασχολούμενους σε τουριστι-

κές επιχειρήσεις, οι οποίοι και αυτοί μένουν εκτός της στήριξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Πάνω σε αυτά, δυστυχώς, δεν απαντήσατε στην πρωτολογία σας, όπως κάνετε συνήθως.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, πρέπει να πείτε τι θα κάνετε με τους εργολαβικούς, με τις συμβάσεις μιας μέρας, με τις συμβάσεις λίγων ημερών στα ξενοδοχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να διευκρινίσω κάτι προς τον κ. Κατσώτη, με σεβασμό και συμπάθεια στο πρόσωπό του.

Κύριε Κατσώτη, τα μηδενίζετε όλα. Ξέρετε ότι δεν είναι έτσι. Κάνετε την πολιτική κριτική από την πλευρά σας, από τη δική σας οπτική. Σεβαστό, αλλά είστε εκτός πραγματικότητας.

Πώς να το κάνουμε, κύριε Κατσώτη; Το δικό σας ιδεολογικοπολιτικό αφήγημα σημαίνει κρατικοποίηση των πάντων και έχω μια πολλές φορές και έχω ζητήσει από εσάς να μου υποδείξετε μια χώρα στον κόσμο όπου εφαρμόζεται. Δεν εφαρμόζεται πουθενά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Να κάνουμε μια συζήτηση γι' αυτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Όμως, εδώ τώρα στην ουσία, επειδή λέτε ότι δεν απαντάω και σας λέω ευθέως, κύριε Κατσώτη -γιατί αφήνετε ερωτηματικά και εγείρονται ανησυχίες και αβεβαιότητες- ότι οι συντάξεις είναι απόλυτα διασφαλισμένες. Θυμάστε πάρα πολύ καλά, πέρα από τις αμφισβητήσεις και την κριτική που ασκήσατε, όταν από εδώ έφερα την τελευταία ασφαλιστική μεταρρύθμιση, ν.4670/2020. Είναι ένας νόμος που ήρθε για να μείνει, γιατί έκλεισε με το παρελθόν ανοιχτά ζητήματα, διασφάλισε την ανταποδοτικότητα του συστήματος, κλείνουμε αντισυνταγματικότητες όσον αφορά τα ζητήματα του προηγούμενου νόμου Κατρούγκαλου - ΣΥΡΙΖΑ, αποδίδουμε τώρα τα αναδρομικά. Περιμένουμε την καινούργια απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, την οποία επίσης θα σεβαστούμε.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω ότι αυτή η ασφαλιστική μεταρρύθμιση συνοδεύτηκε -και το ξέρετε πολύ καλά, γιατί είστε έμπειρος κοινωνοβουλευτικός- για πρώτη φορά ιστορικά, κάτι που δεν γινόταν στο παρελθόν, με μια πλήρη αναλογιστική εθνική μελέτη, που δείχνει ότι το σύστημα δείχνει βιωσιμότητα μέχρι το 2070.

Πάνω σε αυτό να σας πω ότι, αν και εφόσον σήμερα δημιουργούνται κενά, όπως τα λέμε ελλείμματα, στο ασφαλιστικό σύστημα λόγω της πανδημίας, κάτι που έχω αναγνωρίσει και εγώ, διότι μειώθηκαν οι θέσεις εργασίας της συγκεκριμένης περιόδου και μέσα από την αναστολή συμβάσεων εργασίας -αυτά τα 534 ευρώ που δίνουμε ή τα 700 με τις ασφαλιστικές εισφορές, δεν φτάνουν στο ύψος τον αρχικό μισθό- τη διαφορά θα καλύψει ο κρατικός προϋπολογισμός. Άρα είναι απόλυτα διασφαλισμένες οι συντάξεις.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Και οι εργαζόμενοι...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Δεύτερον, λέτε ότι μειώνονται οι μισθοί μέσα από τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών.

Αυτό είναι λάθος, κύριε Κατσώτη. Δεν μειώνονται οι μισθοί, όταν έρχεται το κράτος να καλύψει τις εργοδοτικές εισφορές. Οι εργοδοτικές εισφορές είναι ίδιες, τις δίνουμε ως κίνητρο σε μια επιχείρηση για να προσλάβει εργαζόμενους ή να διατηρήσει θέσεις εργασίας. Δεν μειώνονται οι μισθοί.

Πάνω, λοιπόν, σε αυτό, θέλω να σας πω για τον κόσμο του τουρισμού ότι είδαμε από την πρώτη στιγμή τα θέματα τα οποία ανοίγουν. Είδατε ότι βάλαμε σε αναστολή τον μήνα Ιούνιο όλες τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και βγάλαμε το έντυπο το οποίο τα υποβλήθη στις 7 Ιουλίου από τους εργαζόμενους. Αν κάποιος ξενοδόχος αποφασίσει να μην ανοίξει, θα συμπληρώσει το έντυπο για να πάρει τα 534 ευρώ...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΩΤΗΣ: Τον Αύγουστο θα τα πάρει αυτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Μέσα στον Ιούλιο θα τα πάρει τα χρήματα, κύριε Κατσώτη, σε δύο ή τρεις δόσεις -θα δούμε- κατά κύματα θα πληρώνονται. Και πλήρεις ασφαλιστικές εισφορές, που καλύπτουν

τον εργαζόμενο.

Εάν το ξενοδοχείο ανοίξει, υποχρεώνουμε και τον επιχειρηματία να υποβάλει στο έντυπο Ε3 ή Ε4 τους εργαζόμενους του, να βάλει σε αναστολή αυτούς που θέλει και εμείς βάζουμε από τον εργαζόμενο πάλι την κάλυψή του, γι' αυτούς που θέλει να προσλάβει. Είδατε στον νόμο που περάσαμε ότι, ανάλογα με την πληρότητα του ξενοδοχείου, είναι υποχρεωμένος να προσλαμβάνει.

Δύο μέτρα πήραμε πολύ σημαντικά, εκτός από αυτά που περιέγραφα, επιπλέον. Το πρώτο ήταν η κάλυψη των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών για τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο για όλους τους εργαζόμενους που έχουν προσληφθεί ή θα προσληφθούν μέχρι τις 30-9-2020 με μερική απασχόληση στις εποχικές αυτές επιχειρήσεις.

Το δεύτερο είναι αυτό που περιέγραφα πριν, τη «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», για τη «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Θέλω να σας πω ότι σήμερα ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε επιπλέον μέτρα τα οποία στηρίζουν τις προσπάθειες τις οποίες κάνει αυτή τη στιγμή η πολιτεία προς τις επιχειρήσεις για να ανοίξουν τις πόρτες τους να προσλάβουν εργαζόμενους. Η πρώτη ήταν ότι επεκτείνουμε την πρόβλεψη επιδότησης 60% των ασφαλιστικών εισφορών των εργοδοτών στο πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και για τους μήνες Αύγουστο, Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Άρα επεκτείνεται το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ», που σημαίνει ότι δίνει μια βεβαιότητα στον επιχειρηματία να ξέρει ότι μέχρι τις 15 Οκτωβρίου το πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» θα τηρηθεί και, δεύτερον, επιχειρήσεις που έχουν το μεγαλύτερο ποσοστό του τζίρου τους κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους δεν θα πληρώσουν εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για τους μήνες Ιούλιο, Αύγουστο και Σεπτέμβριο του 2020.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Το ίδιο ισχύει για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους κλάδους των αεροπορικών και ακτοπλοϊκών μεταφορών, για τους εργαζόμενους όλων των ανωτέρω επιχειρήσεων που εντάσσονται στο πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ» και θα καλύπτεται πλέον το σύνολο των εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με τη συζήτηση της δεύτερης με αριθμό 869/22-6-2020 επίκαιρης ερώτησης πρώτου κύκλου του Βουλευτή Βοιωτίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Μουλκιώτη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Καθορισμός ελάχιστου εισοδήματος και Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ξέρετε ότι το ΠΑΣΟΚ είχε θεσμοθετήσει το 1996 το ΕΚΑΣ και μαζί και τα κατώτατα όρια σύνταξης και αυτά τα δύο αποτελούσαν ένα σοβαρό δίκτυο κοινωνικής προστασίας και εξασφάλισης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τους χαμηλοσυνταξιούχους, το οποίο βεβαίως κατήργησε ο ΣΥΡΙΖΑ με τη συγκεκριμένη πολιτική του. Τότε μιλούσαμε για δικαιούχους τετρακόσιες έως πεντακόσιες χιλιάδες μικροσυνταξιούχων, προβλέπονταν αυστηρά εισοδηματικά κριτήρια και αφορούσε αυτό το ΕΚΑΣ ποιους; Τους μικροσυνταξιούχους.

Το Κίνημα Αλλαγής, στο πλαίσιο συζήτησης του νομοσχεδίου για την ασφαλιστική μεταρρύθμιση, που εμείς την είπαμε «δήθεν ασφαλιστική μεταρρύθμιση», διότι εσείς συνεχίζετε τη λογική του «ασφαλιστικού Κατρούγκαλου», κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση νομοθετικής ρύθμισης για τη θεσμοθέτηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για όλους τους συνταξιούχους, μέσω θεσμοθέτησης ενός νέου ΕΚΑΣ.

Ειδικότερα, η πρόβλεψη του Κινήματος Αλλαγής προβλέπει ότι σε περίπτωση που η σύνταξη ή το άθροισμα των μηνιαίων συντάξεων υπολείπεται του παραπάνω ποσού, που θα ορίζει σαν εγγυημένο εισόδημα συνταξιούχου, τότε θα ενεργοποιείται το νέο ΕΚΑΣ, προκειμένου το μηνιαίο ποσό σύνταξης να φτάσει στα ποσά του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος συνταξιούχων.

Προβλέπει, επίσης, τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια που απαιτούνται για τη χορήγηση του νέου ΕΚΑΣ, όπως επίσης και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα που καθορίζουν με κοινή υπουργική απόφαση τα Υπουργεία, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και ο Υπουργός Οικονομικών.

Κύριε Υπουργέ, επειδή η εξασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης σε όλους τους πολίτες της χώρας είναι υποχρέωση της πολιτείας και επειδή η Κυβέρνηση δεν έχει τοποθετηθεί σε αυτή την πρόταση που έχει κάνει το Κίνημα Αλλαγής -επαναλαμβάνω, την έκανε όταν συζητήθηκε το ασφαλιστικό- ερωτάσθε:

Προτίθεστε να υιοθετήσετε την πρόταση του Κινήματος Αλλαγής; Έχετε αποδεχθεί εδώ στη Βουλή πολλές προτάσεις του Κινήματος Αλλαγής. Τις έχετε αποδεχθεί και έχουν υλοποιηθεί. Αυτό είναι ευχάριστο, γιατί προχωράει όλη διαδικασία υπέρ των πολιτών.

Προτίθεστε, κύριε Υπουργέ, να θεσμοθετήσετε, αποδεχόμενος την πρόταση του Κινήματος Αλλαγής, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα για τους συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ και την ενεργοποίηση αυτού του νέου ΕΚΑΣ, προκειμένου το μηνιαίο ποσό σύνταξης να μην είναι κατώτερο από αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Πρόεδρε, η ερώτηση του κ. Μουλκιώτη δεν θα συζητηθεί μαζί με τη σχετική ερώτηση του κ. Κεγκερογλου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ναι. Επομένως θα συζητηθεί από κοινού με την τέταρτη με αριθμό 872/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκερογλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Άρση αδικιών για μικροσυνταξιούχους και συνταξιούχους αναπηρίας και χηρείας» και θα απαντήσει συνολικά ο κύριος Υπουργός.

Κύριε Κεγκερογλου, έχετε τον λόγο για να αναπτύξετε την ερώτησή σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Είναι δύο πρόσθετα ερωτήματα στο ίδιο πνεύμα. Η επιθυμία του Υπουργού να τις συζητήσουμε μαζί γίνεται αποδεκτή. Απαντήσεις να έχουμε! Τώρα για το αν τις πάροουμε χωριστά ή συνολικά, δεν υπάρχει αντίρρηση.

Στις ερωτήσεις που έχω στη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε, θα αναφερθώ σε ένα θέμα που εκτυλίσσεται τώρα στο Ηράκλειο. Γίνονται επεισόδια στο αεροδρόμιο Ηρακλείου με τους εργαζόμενους στα τουριστικά λεωφορεία, τους οδηγούς, και αφορά τη συλλογική σύμβαση εργασίας. Αλλά θα αναφερθώ στην αμέσως επόμενη ερώτησή μου, γιατί χρειάζεται μια άμεση παρέμβαση του Υπουργού γι' αυτό το θέμα.

Συζητάμε, λοιπόν, σήμερα για τους μικροσυνταξιούχους. Αναφέρθηκε και ο κύριος συνάδελφος στο ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, υλοποιώντας την πιο σκληρή πολιτική για τους μικροσυνταξιούχους, έκανε δύο πράγματα: Πρώτα από όλα κατήργησε το ΕΚΑΣ, δηλαδή την ένσχυση εκείνη που έδινε το σύστημα σε αυτούς που δεν είχαν άλλα εισοδήματα παρά μόνο τη μικρή σύνταξη. Και, δεύτερον, κατήργησε το ελάχιστο ποσό σύνταξης στα 486 ευρώ. Το αποτέλεσμα είναι να φτωχύνουν περισσότερο οι μικροσυνταξιούχοι λόγω αυτών των αποφάσεων.

Ταυτόχρονα, όμως, έχουμε δύο σοβαρά προβλήματα σε σχέση με τις συντάξεις αναπηρίας και τις συντάξεις χηρείας. Για τις συντάξεις αναπηρίας θα πω ότι, δυστυχώς, με τον νόμο Κατρούγκαλου, τον ν.4387 του ΣΥΡΙΖΑ, προβλέπεται ότι ο ανάπηρος δεν θα παίρνει ολόκληρη την εθνική σύνταξη, δηλαδή τα 345 έως 384 ευρώ, αλλά θα παίρνει ποσοστό από αυτή την εθνική σύνταξη ανάλογα με την αναπηρία του. Εάν δηλαδή έχει 50% αναπηρία, που τότε δικαιούται αναπηρική σύνταξη, θα παίρνει 172,5 ευρώ και στο ποσό αυτό θα συμπληρώνεται η όποια αναλογική.

Το αποτέλεσμα αυτής της ρύθμισης είναι να έχουμε τώρα συντάξεις αναπηρίας των 170 ευρώ, των 200 ευρώ, των 250 ευρώ. Αυτό είναι το ένα σοβαρό θέμα που έχει προκύψει από τον νόμο Κατρούγκαλου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το άλλο θέμα είναι ότι ενώ ρυθμίστηκε το ζήτημα της απασχό-

λησης παιδιών που πήραν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέως - ρυθμίστηκε το θέμα της απασχόλησης και δεν είχαμε πρόβλημα, εφόσον ήταν μέχρι το εικοστό τέταρτο έτος της ηλικίας τους- δεν έχει αναδρομική ισχύ η συγκεκριμένη διάταξη και για όλους όσους πήραν σύνταξη πριν το 2016 ισχύουν οι περιορισμοί για το δέκατο όγδοο και εικοστό τέταρτο έτος της ηλικίας. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε μια άνιση μεταχείριση για τους ίδιους ανθρώπους.

Εδώ μπαίνει το θέμα της ενοποίησης των παροχών και των υποθέσεων για συνταξιοδότηση. Και επειδή ακριβώς αφορά ανάπληρους και συντάξεις χηρείας νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσει άμεσα το Υπουργείο στην ενοποίηση αυτών των παροχών.

Ζητάμε, όμως, την τοποθέτηση του Υπουργού για όλα τα θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε. Έχετε και τη δευτερολογία σας.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω από το Βήμα γιατί θα έχω περισσότερο χρόνο, αφού θα απαντήσω και στις δύο ερωτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Εντάξει. Έχετε τον λόγο για τέσσερα λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Έρχομαι να απαντήσω από του Βήματος, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, διότι θέσατε πάλι στη βάση των ερωτημάτων σας όλο το ασφαλιστικό. Επανερχομαι, λοιπόν, και η τοποθέτησή μου θα απαντήσει στα ερωτήματά σας και συγκεκριμένα και ευρύτερα.

Με τις διατάξεις του ν.4670/2020, της πρόσφατης νομοθετικής μας παρέμβασης-μεταρρύθμισης που θεσπίσαμε, ανασχεδιάσαμε το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας αξιοποιώντας τα θετικά στοιχεία που μέχρι τώρα είχαν υιοθετηθεί.

Με τις μεταρρυθμίσεις που εισήχθησαν οικοδομείται ένα νέο ψηφιακό και αποτελεσματικό ασφαλιστικό σύστημα. Παρέχει την προοπτική που απαιτεί η σύγχρονη ελληνική κοινωνία στην ψηφιακή εποχή. Ευθυγραμμίζεται με τις συνταγματικές αρχές. Αποκαθιστά τη δικαιοσύνη. Ενισχύει τον ανταποδοτικό χαρακτήρα του συστήματος και ακυρώνει το δυσανάλογο οικονομικό βάρος που επιβλήθηκε σε ένα σημαντικό παραγωγικό και δημιουργικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας.

Οι δημοσιονομικές προοπτικές της χώρας είναι εκείνες που καθορίζουν το πλαίσιο των μελλοντικών αποφάσεων και παρεμβάσεων που αποφασίζονται στο σύστημα. Πρέπει να το ακούσετε αυτό, γιατί ήταν σημαντικό αυτό που σας είπα λίγο πριν.

Στο πλαίσιο αυτό η μέριμνα για τη διατήρηση της βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος και η ταυτόχρονη τήρηση ισορροπίας μεταξύ ανταποδοτικότητας και επάρκειας είναι τα ζητήματα που λήφθηκαν υπ' όψιν για την αναμόρφωση του συστήματος. Σήμερα μπορούμε να μιλήσουμε για μια νέα εποχή του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας μας.

Με τη δημιουργία του e-ΕΦΚΑ, του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, με ένταξη των κλάδων επικούρησης και εφάπαξ παροχών ενοποιούμε τη βάση όλων των ασφαλιστικών δεδομένων και εξασφαλίζουμε αποτελεσματικότερες και ταχύτερες υπηρεσίες προς τους πολίτες. Η ενοποίηση της βάσης των ασφαλιστικών δεδομένων επιτρέπει την ψηφιοποίηση όλων των λειτουργιών της κοινωνικής ασφάλισης και συνεπακόλουθα την εύκολη διαχείρισή της.

Η ψηφιακή σύνταξη «ΑΤΛΑΣ» είναι πλέον μία πραγματικότητα, η πιλοτική φάση της οποίας ολοκληρώνεται τις επόμενες μέρες, μέσα στον Ιούλιο. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα αντιμετωπίσουμε το ισχυρό έλλειμμα εμπιστοσύνης που αντιμετωπίζουμε όλα αυτά τα περασμένα χρόνια εκ μέρους των ασφαλισμένων που διέπονται από τη διαρκή ανησυχία για τη διαδικασία απονομής της σύνταξής τους.

Εκσυγχρονίζεται, εξορθολογίζεται και βελτιώνεται η διαδικασία από το στάδιο της αίτησης έως το στάδιο της έκδοσης συνταξιοδοτικής απόφασης. Επιτυγχάνεται η άμεση και ταυτόχρονη απονομή όλων των παροχών: κύρια σύνταξη, επικουρική σύνταξη και εφάπαξ. Και θεσπίζεται για πρώτη φορά στην ιστορία του ασφαλιστικού συστήματος της χώρας μας η ψηφιακή σύνταξη,

που αποσκοπεί να αποτελέσει εμβληματική μεταρρύθμιση προς την κατεύθυνση αφ' ενός της αναβάθμισης της λειτουργίας του e-ΕΦΚΑ και αφ' ετέρου της ελαχιστοποίησης του απαραίτητου χρόνου για την ολοκλήρωση των διοικητικών διαδικασιών που απαιτούνται για την απονομή της σύνταξης. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του συστήματος θα αποτελέσει το αντίδοτο στη γραφειοκρατική δομή της κοινωνικής ασφάλισης.

Στο επίπεδο των εισφορών θεσπίσαμε ένα καινοτόμο και ανταποδοτικό σύστημα ελεύθερης και ευέλικτης επιλογής για τους ελεύθερους επαγγελματίες, διευκολύνοντας τον επιχειρηματικό σχεδιασμό τους σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων τους και πρωτοβουλιών.

Παράλληλα, στη μισθωτή εργασία υλοποιούμε τη σταδιακή μείωση των ασφαλιστικών εισφορών έως πέντε ποσοστιαίες μονάδες με έναρξη εφαρμογής τον Ιούνιο του 2020. Η μείωση αυτή εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης, με στόχο να λειτουργήσει ως κίνητρο ενίσχυσης του μεριδίου των συμβάσεων πλήρους απασχόλησης έναντι των συμβάσεων μειωμένου ωραρίου μερικής απασχόλησης.

Στόχος της ανωτέρω μείωσης του μη μισθολογικού κόστους εργασίας είναι η ενθάρρυνση νέων προσλήψεων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της παραγωγικότητας και της συνολικής απασχόλησης, καθώς και η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος για την τόνωση της κατανάλωσης και του παραγόμενου προϊόντος.

Παράλληλα, η θέση σε λειτουργία ενός σύγχρονου μηχανισμού επιβράβευσης των συνετών εργοδοτών με την παροχή εκ μέρους της πολιτείας ασφαλιστικών φορολογικών και άλλων κινήτρων, όπως, παραδείγματος χάριν, μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές, μερική εξαίρεση από στοχευμένους επιτόπιους ελέγχους, ανάδειξη επιχειρήσεων στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, θα ενισχύσει περαιτέρω την υγιή επιχειρηματικότητα.

Όσον αφορά τους συνταξιούχους, ενισχύουμε τον βαθμό ανταποδοτικότητας του συστήματος μέσα από την προσαρμογή των ποσοστών αναπλήρωσης των κύριων συντάξεων, ενώ καταργήσαμε τις μειώσεις στις επικουρικές συντάξεις στο ύψος του ποσού που είχαν διαμορφωθεί, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στις 31-12-2014.

Όλες οι παραπάνω παρεμβάσεις έγιναν στο πλαίσιο των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας, λαμβάνοντας μέριμνα στη διατήρηση ισορροπίας, μεταξύ ανταποδοτικότητας των παροχών και εισφορών αλλά και τον βαθμό αναδιανομής του εισοδήματος.

Ειδικότερα στο σύστημα που διαμορφώνεται και με τις πρόσφατες παρεμβάσεις του ν.4670/2020, λαμβάνεται υπ' όψιν η αναδιανομή εντός του συστήματος, δηλαδή μεταξύ των συνταξιούχων. Η αναδιανομή αυτή εξασφαλίζεται με την εναρμόνιση των κανόνων στους νέους συνταξιούχους, καθώς και τη διατήρηση των προσωπικών διαφορών στις συντάξεις των παλαιών συνταξιούχων. Το ύψος της χορηγούμενης παροχής, ανταποδοτικής παροχής συναρτάται με το επίπεδο εισφορών που καταβάλλει ο ασφαλισμένος και τα έτη συμμετοχής του στην ασφάλιση και υπολογίζεται με τους ίδιους κανόνες για μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες. Για την ενίσχυση της ανταποδοτικότητας του συστήματος προβλέψαμε αυξημένα ποσοστά αναπλήρωσης άνω των τριάντα ετών ασφάλισης. Συνεπώς, δημιουργούνται κίνητρα παραμονής στην εργασία και συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις καταβολής των εισφορών.

Στο πλαίσιο αυτό όλοι οι κανόνες του συστήματος, -δηλαδή οι κανόνες υπολογισμού των συντάξεων αποδοχών, τα ποσοστά αναπλήρωσης, το ύψος της εθνικής σύνταξης, τα θεσμοθετημένα ηλικιακά όρια συνταξιοδότησης, αλλά και τα καθαρά προνοιακού χαρακτήρα στοιχεία που υπάρχουν εντός του συστήματος, όπως η σύνταξη ανασφάλιστων υπερηλίκων- ισορροπούν σε ένα επίπεδο που διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος. Αυτό που κλονίστηκε για πολλά-πολλά χρόνια πριν και τώρα το λύσαμε.

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται με τις μακροπρόθεσμες προβολές της αντίστοιχης εθνικής αναλογιστικής αρχής. Πέραν της αναδιανομής εντός του συστήματος λαμβάνεται υπ' όψιν η αναδιανομή

μεταξύ συνταξιούχων και εργαζομένων, καθώς και λοιπών φορολογουμένων. Σύμφωνα με την παράμετρο αυτή στο διανεμητικό σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόζουμε, το ύψος των συντάξεων θα πρέπει να εξετάζεται πάντοτε σε σχέση με το μέσο μισθό της οικονομίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Σημαντική, επίσης, παράμετρος στη σχέση συνταξιούχων και εργαζομένων είναι ο βαθμός χρηματοδότησης του συστήματος όχι μόνο στο πλαίσιο τριμερούς χρηματοδότησης του συστήματος αλλά και η κρατική χρηματοδότηση και η κάλυψη ελλειμμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Συνοπτικά, με βάση τα αποτελέσματα της πρώτης μελέτης που εκπονήθηκε για την επάρκεια των συντάξεων, Ιανουάριο 2020 από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, που κατέθεσα μαζί με την ασφαλιστική μεταρρύθμιση, διαπιστώνεται -ακούστε το αυτό, έχει αξία, δεν είχα προλάβει να το πω στην ομιλία μου στο ασφαλιστικό- ότι το μέσο βιοτικό επίπεδο των συνταξιούχων και των μελών των νοικοκυριών τους, είναι ελαφρά υψηλότερα του εθνικού μέσου όρου, ενώ τα ποσοστά των συνταξιούχων και των μελών των νοικοκυριών τους που βρίσκονται κάτω από το όριο επαρκούς βιοτικού επιπέδου, είναι αρκετά χαμηλότερα του εθνικού μέσου όρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, έχετε και δευτερολογία.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Συγκριτικά με τα περισσότερα άλλα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η σχετική θέση των Ελλήνων συνταξιούχων σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο, δείχνει να είναι περισσότερο ευνοϊκή.

Εδώ, κύριε Κεγκέρογλου, επειδή κάνατε αναφορά και σίγουρα θα μου πείτε ότι δεν απάντησα, υπάρχουν γενικές απαντήσεις σε αυτό που είπα τώρα για το ασφαλιστικό σύστημα, για τη δημοσιονομική ισορροπία του συστήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, στη δευτερολογία σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Στη δευτερολογία μου θα εξειδικεύσω, πιστέψτε με, περισσότερο.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Μουλκιώτη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αναμένουμε περισσότερες διευκρινίσεις στην δευτερολογία σας, γιατί, πράγματι, δεν αγγίξατε το ΕΚΑΣ. Το ξέρετε ότι είναι ένα βοήθημα το οποίο, όπως είπα, το 1996 το ΠΑΣΟΚ υιοθέτησε και θέσπισε. Μαζί με τα κατώτατα όρια σύνταξης αποτελούσαν ένα σοβαρό δίχτυ κοινωνικής προστασίας και εξασφάλισης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης. Εξάλλου, κι εσείς ο ίδιος, κύριε Υπουργέ το έχετε κατά καιρούς επιβεβαιώσει αυτό και το έχετε αποδεχθεί.

Ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός και η κρίση οδήγησαν σε δυσάρεστες αποφάσεις και εξελίξεις, σε δύσκολες αποφάσεις που επηρέασαν όλο το φάσμα της κοινωνίας. Είναι γνωστό ότι οι συνταξιούχοι στο σύνολό τους υπέστησαν μεγάλες μειώσεις κατά τη διάρκεια της κρίσης και στην προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα υφιστάμενα ελλείμματα. Βεβαίως, στα δύο πρώτα προγράμματα, τα δύο πρώτα μνημόνια, είχε δοθεί μεγάλη σημασία στο να διαφυλαχθούν τα εισοδήματα των πλέον αδύναμων συνταξιούχων, των χαμηλοσυνταξιούχων. Έτσι δεν υπήρχε καμμία μεταβολή στη στήριξη αυτών των ανθρώπων μέσω του ΕΚΑΣ, κάτι το οποίο διατηρήθηκε, όπως είπα, και στο πρώτο και στο δεύτερο πρόγραμμα. Το ίδιο ισχύει και για το κατώτερο πλαφόν, το οποίο είχε θεσπιστεί και ήταν ύψους 486 ευρώ για όλες τις συντάξεις του ΙΚΑ.

Στη συνέχεια, η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με την υπογραφή του τρίτου μνημονίου κατήργησε το ΕΚΑΣ και, βέβαια, κατήργησε και το κατώτερο πλαφόν στις συντάξεις με την περιφημη υπογραφή του κ. Χαϊκλή τότε. Ο ΣΥΡΙΖΑ, βέβαια, προεκλογικά πέτυχε θεσμοθέτηση την αναφερόμενη ως δέκατη τρίτη σύνταξη, την

ποία όμως κι εσείς καταργήσατε.

Επαναλαμβάνω, κύριε Υπουργέ, ότι το Κίνημα Αλλαγής στο πλαίσιο συζήτησης του νομοσχεδίου για την φερόμενη ως ασφαλιστική μεταρρύθμιση, κατέθεσε την ολοκληρωμένη πρόταση του -πρόταση νομοθετικής ρύθμισης και θεσμοθέτησης του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος για όλους τους συνταξιούχους- μέσω της θεσμοθέτησης ενός νέου ΕΚΑΣ. Η πρόταση αυτή προβλέπει την νομοθετική πρόβλεψη ότι σε περίπτωση που η σύνταξη ή το άθροισμα των μηνιαίων συντάξεων υπολείπεται του ποσού που θα ορίζει ως εγγυημένο εισόδημα συνταξιούχου, τότε θα ενεργοποιείται το νέο ΕΚΑΣ, προκειμένου το νέο μηνιαίο ποσό σύνταξης να φτάσει στα ανώτερα όρια του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος των συνταξιούχων.

Προβλέπει επίσης τα εισοδήματα και τα περιουσιακά κριτήρια που απαιτούνται για την χορήγηση του νέου ΕΚΑΣ και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα που επίσης θα καθορίζεται με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Σήμερα, όμως οι χαμηλοσυνταξιούχοι παραμένουν οι πλέον αδικημένοι. Δεν μπορεί κανένας να το αρνηθεί και να το αμφισβητήσει. Είναι οι πλέον αδικημένοι λόγω και της δύσκολης κατάστασης που υπάρχει γενικότερα για την επιβίωση, με ένα κόστος ζωής που απαιτεί συγκεκριμένα εισοδήματα, την ώρα που πολλά νοικοκυριά στην Ελλάδα βρίσκονται πλέον σε κίνδυνο μεγάλης φτώχειας, αφού η στέρηση βασικών αγαθών δεν αφορά το 17,9% του συνολικού πληθυσμού της χώρας το 2019, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Ταυτόχρονα, παρά τη θέσπιση προγραμματίων φροντίδας ηλικιωμένων ήδη από εποχή Σημίτη, η Ελλάδα παραμένει ανάμεσα στις χώρες ουραγούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τις παροχές φροντίδας και στέγασσης για τους ηλικιωμένους, δηλαδή αυτή την πλέον ευάλωτη ομάδα. Η Ελλάδα, όμως δαπανά και λιγότερα από 0,1% του ΑΕΠ για τέτοιες υπηρεσίες, ενώ ο ελληνικός πληθυσμός γηράσκει ταχύτατα.

Ένα είναι σαφές, λοιπόν, κύριε Υπουργέ: Με δεδομένο το άνω φασμαμένο δίκτυο προστασίας, που αποτελεί και απειλή στη δυνατότητα αξιοπρεπούς διαβίωσης, πιστεύουμε ότι η επαναφορά του ΕΚΑΣ είναι ίσως πιο αναγκαία από ποτέ. Είναι μονόδρομος, κύριε Υπουργέ.

Το ερώτημά μας είναι ξεκάθαρο και θέλω στη δευτερολογία σας να μας απαντήσετε και να πάρετε θέση -όχι σιωπηρά, αλλά ρητά- αν η Κυβέρνηση προτίθεται να υιοθετήσει την πρόταση του Κινήματος Αλλαγής για θεσμοθέτηση του ελάχιστου εγγυημένου μηνιαίου εισοδήματος για τους συνταξιούχους του ΙΚΑ και για την ενεργοποίηση του νέου ΕΚΑΣ, προκειμένου το μηνιαίο ποσό σύνταξης να μην είναι κατώτερα από αυτό;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Μουλικιώτη.

Κύριε Κεγκερόγλου, έχετε τον λόγο εντός τριών λεπτών.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αναλύσατε για άλλη μια φορά την ασφαλιστική μεταρρύθμιση στην οποία προβήκατε στις αρχές του έτους. Μόνο που την παρουσιάσατε τόσο μεγάλη, που, πραγματικά, είναι αναντίστοιχη η επιχειρηματολογία σας με την πραγματικότητα. Θα καταθέσω στα Πρακτικά το έγγραφο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, το οποίο αναφέρει συγκεκριμένα για το νομοσχέδιό σας «Με το επίμαχο νομοσχέδιο υιοθετούνται σε γενικό πλαίσιο οι ρυθμίσεις του ν.4387/2016...», του νόμου Κατρούγκαλου, «...και επέρχονται επισυμμεταβολές τροποποιήσεις αυτού σε συγκεκριμένες διατάξεις που κρίθηκαν αντισυνταγματικές...», τις αναφέρει, «...ενώ παράλληλα γίνεται και οργανωτική ενοποίηση των ΕΦΚΑ». Επομένως, μη μας μιλάμε για μεγάλη μεταρρύθμιση.

Σε κάθε περίπτωση εμείς δεν ρωτήσαμε σήμερα για το ασφαλιστικό συνολικά. Ρωτήσαμε συγκεκριμένα. Μαζί καταψηφίσαμε -άσε την προϊστορία τώρα γιατί δεν έγινε το ΕΚΑΣ, γιατί είναι ένα άλλο θέμα, μια άλλη συζήτηση- την κατάργηση του ΕΚΑΣ, που έφερε σε νομοσχέδιο ο ΣΥΡΙΖΑ και χτύπησε ευθέως τους μικροσυνταξιούχους. Μαζί καταψηφίσαμε την κατάργηση του ελάχιστου πλαφόν που υπήρχε στις συντάξεις.

Σήμερα συνεχίζετε εσείς την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ σε σχέση με

το ΕΚΑΣ; Το ΕΚΑΣ πρέπει να επανέλθει. Δεν έχει σχέση με τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού, να γίνει ξεκάθαρο. Το ποσό που αφορά το ΕΚΑΣ, είναι από τον κρατικό προϋπολογισμό που δίδεται με εισοδηματικά κριτήρια. Δεν έχει ξαναλέω σχέση με τον προϋπολογισμό του ΕΦΚΑ.

Το δεύτερο θέμα που σας ρώτησα στη δική μου ερώτηση, έχει σχέση με τις συντάξεις αναπηρίας και χηρείας και συγκεκριμένα, σε σχέση με τις συντάξεις αναπηρίας, αυτό το άλλο ανοσιούργημα του νόμου Κατρούγκαλου και του ΣΥΡΙΖΑ που δίνει πλέον συντάξεις στους αναπήρους, ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας και ως προς τη βασική σύνταξη.

Η βασική εθνική σύνταξη, λέει ο νόμος στην αρχή, είναι η ίδια για όλους τους Έλληνες, για όλους τους ασφαλισμένους, για όλους τους συνταξιούχους και καταλήγει από κάτω να λέει «εκτός από τους αναπήρους». Οποία αναληθσία ΣΥΡΙΖΑ! Και συνεχίζει λέγοντας ότι αν είναι 50% ανάπηρος, θα πάρει 50% της εθνικής σύνταξης. Γιατί αυτό;

Απαντήστε, λοιπόν, στην ερώτηση: Θα επαναφέρετε πλήρη εθνική σύνταξη στους αναπήρους και εκεί πάνω θα προστίθεται η αναλογική;

Το δεύτερο σκέλος της ερώτησης έχει να κάνει με τη δυσαρμονία ανάμεσα στους πριν το '16 και στους μετά το '16 και όσον αφορά την απασχόληση των συνταξιούχων, των παιδιών, τις συντάξεις αναπηρίας, θανάτου και όσον αφορά τα χρόνια στα οποία λαμβάνεται υπ' όψιν η ενηλικίωση ούτως ώστε να κόβεται ή να συνεχίζεται να παρέχεται η σύνταξη.

Είναι συγκεκριμένα πράγματα αυτά που σας ρωτάμε και όχι γενικά και αόριστα για το ασφαλιστικό σύστημα.

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής, κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε και για τον χρόνο, κύριε Κεγκερόγλου.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κεγκερόγλου, θέλω να σας μιλήσω μέσα από την καρδιά μου. Ως Βουλευτής και Υπουργός, που με τίμησε ο λαός των Κυκλάδων για πολλά χρόνια να τον εκπροσωπώ και ο Αντώνης ο Σαμαράς και ο Κυριάκος ο Μητσοτάκης στο πηδάλιο του πιο δύσκολου σε χαρτοφυλάκιο Υπουργείου, θέλω να σας πω ότι μέσα μου όλα αυτά τα χρόνια παλεύω να προσπαθήσω να κινούμαι στη γραμμή του να είμαι χρήσιμος για την πατρίδα και τους Έλληνες και όχι ευχάριστος.

Αυτό που βιώσαμε μαζί, κύριε Κεγκερόγλου ήσασταν Υφυπουργός, μέσα στην περίοδο των μηνονίων που είδαμε να κόβονται συντάξεις άδικα, βία, ανατιολόγητα λόγω ακριβώς του δημοσιονομικού εκτροχιασμού της χώρας, εύχομαι να μην ενασσυμβεί ποτέ. Και σας εγγυώμαι σήμερα ότι με αυτό το τελευταίο ασφαλιστικό και τη δημοσιονομική αναλογιστική μελέτη που υπάρχει δεν πρόκειται να ξανασυμβεί αυτό, με μια προϋπόθεση να τηρηθούν οι κανόνες της δημοσιονομικής ισορροπίας που ανέλυσα λίγο πριν εδώ.

Εάν άκριτα ο οποιοσδήποτε έρχεται και ο Υπουργός Εργασίας έρχεται να κάνει τον ευχάριστο και όχι τον χρήσιμο, τότε σας διαβεβαιώ ότι η εθνική αναλογιστική μελέτη δεν θα έχει καμμία αξία και πολύ σύντομα θα ξαναβλέπουμε να κόβονται συντάξεις. Σήμερα δεν πρόκειται να γίνει αυτό. Είναι διασφαλισμένες οι συντάξεις.

Και θέλω να έρθω τώρα στο ερώτημά σας πιο συγκεκριμένα. Θέλω να σας θυμίσω ότι η θέσπιση της εθνικής σύνταξης είχε άλλο όνομα, βασική σύνταξη την λέγανε, έγινε με τρεις νόμους η υιοθέτησή της, με τον ν.3863/10, τον νόμο του ΠΑΣΟΚ τότε, με τον ν.4387/16, τον νόμο Κατρούγκαλου ΣΥΡΙΖΑ και με τον ν.4670/20, νόμο Βρούτση. Το κρατήσαμε αυτό. Ήταν μια νέα εισαγωγή σε ένα νέο περιβάλλον ενός ασφαλιστικού που έφερε μια νέα πραγματικότητα.

Και να πω ότι αυτή η εθνική σύνταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί μη ανταποδοτική παροχή, χρηματοδοτούμενη

κατ' αποκλειστικότητα από τον κρατικό προϋπολογισμό και όχι από την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών. Και ξέρουμε πάρα πολύ καλά σ' αυτή την Αίθουσα ότι το μεγαλύτερο ποσοστό της δαπάνης του ασφαλιστικού είναι κρατικός προϋπολογισμός, δεν είναι οι εισφορές. Άρα, πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί να κρατήσουμε αυτή την ισορροπία.

Με την ψήφιση του νόμου -εδώ σας επιβεβαιώνω απόλυτα 4387/16, νόμος Κατρούγκαλου και ειδικότερα του άρθρου 92, προβλέφθηκε η σταδιακή μείωση ποσού ΕΚΑΣ μέχρι και την οριστική κατάργηση του στις 31-12-2019. Είναι μια πραγματικότητα.

Το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης σήμερα χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό που σας είπα και ανέρχεται στο ποσό των 384 ευρώ για είκοσι έτη ασφάλισης και άνω και μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος ασφάλισης που υπολείπεται των είκοσι ετών με κατώτατο ποσό αυτό που αντιστοιχεί στα δεκαπέντε έτη ασφάλισης, δηλαδή 345,60 ευρώ. Όλη η αναλογιστική μελέτη έχει στηριχθεί σε αυτές τις παραδοχές και με τον κρατικό προϋπολογισμό και με τα μακροοικονομικά υποδείγματα της χώρας και του χρέους μέχρι το 2070.

Σε σχέση με τις σύνταξεις αναπηρίας οι διατάξεις αναλογικής μείωσης της εθνικής σύνταξης του ν.4387/16, οι οποίες και διατηρήθηκαν πράγματι με τον ν.4670/2020, επαναλαμβάνουν τις ήδη προβλεπόμενες διατάξεις για τη βασική σύνταξη του ν.3863/10. Οι διατάξεις αυτές έχουν ως στόχο να ενισχύσουν με ενιαίους κανόνες τη συνταξιοδοτική παροχή ανεξαρτήτως των αποδοχών κατά τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου των εργαζομένων και των εισφορών που κατέβαλαν, λαμβάνοντας ωστόσο μέριμνα αφ' ενός για την αποτροπή λειτουργίας της ως κίνητρο πρόωρης συνταξιοδότησης, αφ' ετέρου την προστασία των δημοσίων κρατικών πόρων, διότι η βασική σύνταξη χρηματοδοτείται αμιγώς από τον κρατικό προϋπολογισμό και δεν συνδέεται με τις εισφορές που έχουν καταβληθεί.

Έτσι με τον ν.3863/10 είχαν προβλεφθεί διατάξεις μείωσης της βασικής σύνταξης για τους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας. Ανάλογες διατάξεις προβλέφθηκαν και με τους μεταγενέστερους νόμους. Δεν είναι, λοιπόν, κάτι καινούργιο, κύριε Κεγκερόγλου, που λέτε.

Στους συνταξιούχους αναπηρίας με ποσοστό μικρότερο του 80% το ποσό της εθνικής σύνταξης διαμορφώνεται στο 75% του ποσού της εθνικής σύνταξης εφόσον έχουν ποσοστό αναπηρίας από 67% έως και 79,99%, και στο 50% του πλήρους ποσού σε περίπτωση ποσοστού αναπηρίας από 50% έως και 66,99%. Στο ποσό της ανταποδοτικής σύνταξης δεν γίνεται καμία μείωση.

Αυτός ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης ειδικά για τους συνταξιούχους αναπηρίας είναι ευνοϊκότερος σε σχέση με τον προγενέστερο, καθώς η μείωση λόγω ποσοστού αναπηρίας εφαρμόζεται μόνο στο ποσό της εθνικής σύνταξης αντί του συνολικού ποσού της σύνταξης που ισχύει. Και τούτο γιατί η εθνική σύνταξη, θα το επαναλάβω, χρηματοδοτείται αποκλειστικά από τον κρατικό προϋπολογισμό και δεν πλήττεται η ανταποδοτικότητα του συστήματος εισφορών-παροχών.

Για θανάτους που έχουν συμβεί μετά τις 13-5-2016, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4387/2016, όπως τροποποιήθηκαν με την παράγραφο 2 του άρθρου 19 του ν.4611/2019 και ισχύουν σύμφωνα με τις οποίες τα νόμιμα τέκνα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετημένα και όσα εξομοιώνονται με αυτά, δικαιούνται να λαμβάνουν τη σύνταξη λόγω θανάτου μέχρι και το εικοστό τέταρτο έτος της ηλικίας τους ανεξαρτήτως της φοίτησής τους σε κάποια σχολή, ακόμη και αν αναλάβουν εργασία.

Για θανάτους οι οποίοι επήλθαν πριν τις 13-5-2016, ημερομηνία έναρξης του ν.4387/2016, τα νόμιμα τέκνα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά, δικαιούνται τη σύνταξη λόγω θανάτου εφόσον είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους. Το όριο αυτό παρατείνεται μέχρι το εικοστό τέταρτο έτος, με την προϋπόθεση να φοιτούν σε ανώτερες ή ανώτατες αναγνωρισμένες σχολές του εσωτερικού ή του εξωτερικού ή σε ΙΕΚ ή σε κέντρα και σχολές επαγγελματικής κατάρτισης ή κατά τον χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου ή συνταξιούχου να είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν από την ολοκλήρωση του εικοστού τέταρτου έτους της ηλι-

κίας τους. Η σύνταξη διακόπτεται σε περίπτωση που αναλάβουν εργασία.

Επισημαίνεται ότι για τη μεταβίβαση της σύνταξης λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, λαμβάνεται υπ' όψιν το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει για τον χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου, δηλαδή του θανάτου, και δεν υπάρχει δυνατότητα επέκτασης τυχόν ευνοϊκότερων μεταγενέστερων διατάξεων σε περιπτώσεις προγενέστερων της 13-5-2016 θανάτων.

Θεωρώ ότι οι βασικές αυτές αρχές αντανakλώνται στις νομοθετικές πρωτοβουλίες που πήραμε, αλλά και διαχρονικά στη στάση μας στα θέματα της κοινωνικής ασφάλισης. Κάθε παρέμβαση που σχεδιάζεται στο ασφαλιστικό σύστημα αλλά και κάθε γόνιμη πρόταση της Αντιπολίτευσης θα πρέπει να εντάσσεται στο μακροπρόθεσμο οικονομικό περιβάλλον της χώρας και να έχει προοπτική εγγύηση της βιωσιμότητας του συστήματος για τις επόμενες γενιές.

Και αυτό είναι το πιο σημαντικό, την οποιαδήποτε πρόταση πρέπει να την μετράμε δημοσιονομικά, γιατί αφορά το μέλλον της χώρας μας, τις επόμενες γενιές. Η σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα και η εμπειρία της τελευταίας δεκαετίας θα πρέπει να μας εμπνεύσουν, προτάσσοντας ως επιλογές μας τους κανόνες βιωσιμότητας, δικαιοσύνης και διαγενεακής αλληλεγγύης.

Υποχριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 871/29-6-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής, κ. Βασίλειο Κεγκερόγλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Πέραν του νόμου και σε βάρος των μερικώς απασχολούμενων συνταξιούχων οι οδηγίες του Υπουργείου».

Ορίστε, κύριε Κεγκερόγλου, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας ότι με τον ν.3863 ίσχυε η κατώτερη σύνταξη. Χωρίς την κατώτερη σύνταξη, το να περικοπτεται η βασική ή εθνική, όπως ονομάζεται, είναι πλήρης αναλγησία. Το μέλλον δεν μπορεί να οικοδομηθεί πάνω σε κοινωνικά συντρίμια και ιδιαίτερα πάνω στον πόνο των αναπήρων. Διότι περί αυτού πρόκειται. Ο ανάπηρος έπαιρνε 486 ευρώ στη χειρότερη περίπτωση. Τώρα παίρνει 200 ευρώ. Δικαιολογείτε τον νόμο Κατρούγκαλου, δεν τον διορθώνετε και μου επικαλείστε προηγούμενη περίοδο. Όχι. 486 ήταν το κατώτερο. Εδώ είστε εντελώς έξω από την πραγματικότητα. Θέλω να πιστεύω ότι δεν είστε ενήμερος. Γιατί μετά πρέπει να πούμε άλλα πράγματα. Δείτε το.

Το δεύτερο στοιχείο, είναι ότι έχω υποβάλει ερώτηση για φοιτητή του ΟΑΕΔ είκοσι ετών, που του κόβουν τη σύνταξη και μου λέτε ότι κακώς την κόβουν. Σήμερα μας είπατε ότι δεν έπρεπε να κοπεί, διότι, πράγματι, δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό τέταρτο. Και αν πάρουμε ότι ισχύει το πριν του 2016 καθεστώς, φοιτά στη σχολή του ΟΑΕΔ. Είναι δημόσια σχολή. Εκτός αν δεν αναγνωρίζεται.

Το θέμα που έχει στην ερώτηση σχετικά με τους συνταξιούχους και την εργασία, άρθρο 27 του ν. 4670, του δικού σας νόμου και βεβαίως, του άρθρου 24 του ν.4387, έχουν ακριβώς την ίδια διατύπωση σε σχέση με την περικοπή που γίνεται στη σύνταξη σε περίπτωση απασχόλησης. Και συγκεκριμένα: «Η σύνταξη καταβάλλεται μειωμένη για όσο χρόνο ο συνταξιούχος απασχολείται ή διατηρεί την ιδιότητα, δραστηριότητα, υπακτέα στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ.»

Με λίγα λόγια, τι λέει ο νόμος; Αν δουλέψεις δεκαπέντε μέρες, τότε η περικοπή -60% πριν, 30% τώρα -θα γίνει για τις δεκαπέντε μέρες. Αν δουλέψεις πέντε μέρες, θα γίνει η περικοπή -του 60% πριν με τον νόμο Κατρούγκαλου ή του 30% με τον δικό σας νόμο για πέντε μέρες. Δυστυχώς, η εγκύκλιος που έχει βγει σε εφαρμογή του μεταγενέστερου ν.4670, δεν δίνει αυτή την ερμηνεία. Μόνο λέει ότι και μία ώρα να δουλέψεις και ασφαλιστείς, θα έχεις περικοπή 30% στο σύνολο της σύνταξης.

Αυτό είναι το ερώτημα. Εάν προτιθέσατε να διορθώσετε αυτή την στρεβλή «μετάφραση» του νόμου μέσω της εγκυκλίου, η

οποία περικρίπτει συλλήβδην τις συντάξεις ακόμη και για μία ώρα απασχόλησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ, για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Κύριε Πρόεδρε, θα απαντήσω στον κ. Κεγκέρογλου και στο συγκεκριμένο ερώτημα το οποίο κάνει, το οποίο μπωρώ να πω ότι έχει βάσιμη λογική.

Θέλω, όμως, στην τοποθέτησή μου να βάλω τα πράγματα σε μία χρονική σειρά που αξίζει να τα φρεσκάρουμε στο μυαλό μας. Θέλω να θυμίσω στην Αίθουσα και στους αξιότιμους κυρίου Βουλευτές ότι ο νόμος Κατρούγκαλου, ο ν.4087/2016, έφερε κάτι απίστευτο. Με μία λογική τιμωρητική, ήρθε να τιμωρήσει τους συνταξιούχους οι οποίοι για λόγους βιοποριστικούς, για λόγους βελτίωσης του εισοδήματός τους, ήθελαν να εργαστούν μετά τη συνταξιοδοτική παροχή. Και ο νόμος Κατρούγκαλου - ΣΥΡΙΖΑ έφερε περικοπή 60% στη σύνταξη. Ήταν μία λογική που εγώ την έχω χαρακτηρίσει τιμωρητική.

Είχαμε δεσμευτεί, λοιπόν, προεκλογικά, αλλά το κάναμε πράξη και με την ασφαλιστική μας μεταρρύθμιση, ότι αυτό πρέπει να τελειώσει μια για πάντα. Τιμούμε τους συνταξιούχους. Είναι μια πολύ χρήσιμη και σημαντική κοινωνική ομάδα η οποία έχει και εμπειρία και αγάπη στην κοινωνία και μπορεί να προσφέρει πολλά. Άρα έπρεπε να τους δώσουμε την ευκαιρία να εργάζονται και νόμιμα και να μπου στην παραγωγική διαδικασία στην αγορά εργασίας εκ νέου.

Γι' αυτό, λοιπόν, στην τελευταία νομοθετική μας παρέμβαση, στην ασφαλιστική μας μεταρρύθμιση, το κάναμε πράξη. Βάλαμε το κίνητρο για τον συνταξιούχο να παίρνει το 70% της σύνταξής του. Αλλάξαμε, δηλαδή, αυτήν την τιμωρητική αντίληψη του προηγούμενου νόμου Κατρούγκαλου. Δεν μπορεί να παίρνει το 100%, υπό την έννοια ότι θα δημιουργούσε άλλες επιρροές και επιδράσεις στην αγορά εργασίας. Παίρνει, όμως, το 70%.

Ειδικά, όμως, για μία κατηγορία την οποία θέλω να αναφέρω, για τους αγρότες, δώσαμε πολύ ισχυρά κίνητρα παραμονής στην αγροτική τους δουλειά. Οι αγρότες είτε εργάζονται, αν αποφασίσουν να εργαστούν, παίρνουν το 100% της σύνταξής τους. Δεν τους κόβεται το 30%. Ακόμα και οι ετεροαγρότες, για να πάνε εργατικά χέρια στους αγρούς μέχρι 10.000 εισόδημα, δεν πληρώνουν ούτε εισφορές ούτε τους περικόπεται η σύνταξή τους. Δίνουμε, δηλαδή, πολύ μεγάλη στήριξη και δείχνουμε μεγάλο ενδιαφέρον στον πρωτογενή τομέα.

Τώρα, κύριε Κεγκέρογλου, όσον αφορά τη συγκεκριμένη εγκύκλιο στην οποία αναφέρεστε -εγώ έδωσα τώρα μία πρώτη απάντηση γενική στο τι υπήρχε, στο τι άλλαξε και τι ισχύει σήμερα, κάτι το οποίο αγκάλιασε όλος ο κόσμος των συνταξιούχων της χώρας- θα απαντήσω πιο ειδικά στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε πάρει τέσσερις φορές τον λόγο και τι μας είπατε; Μας είπατε ότι φέρατε μια ασφαλιστική μεταρρύθμιση που μέσα σε ένα χρόνο έκανε βιώσιμο το ασφαλιστικό, το οποίο, όμως, δεν μπορεί να αποκαταστήσει την αδικία να δίδεται ξανά το ΕΚΑΣ στους μικροσυνταξιούχους. Αυτό δεν έχει σχέση, σας το ξαναείπα, γιατί το ΕΚΑΣ δίδεται από τον κρατικό προϋπολογισμό και γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι τα λεγόμενα «ματωμένα πλεονάσματα» του ΣΥΡΙΖΑ ήταν και λόγω της περικοπής του ΕΚΑΣ.

Το δεύτερο που μας είπατε είναι ότι καταργήθηκε μεν το κατώτερο πλαφόν των 486 ευρώ, αλλά συνεχίζει να ισχύει και θεωρείτε δίκαιο να παίρνει ένας ανάπηρος 200 ευρώ σύνταξη ή και 173 ακόμα αν δεν έχει σοβαρό ανταποδοτικό για να προστεθεί στα 170 ευρώ.

Και να έρθω στο τελευταίο. Το εντελώς απαράδεκτο 60%, όπως σωστά είπατε ότι έπραξε ο ΣΥΡΙΖΑ, το κάνετε εσείς 30%, αλλά άμα το λμήσει και δουλέψει έστω και μια ώρα, θα γίνει η περικοπή 30% στο σύνολο του μήνα. Θεωρώ ότι είναι λάθος αυτό το πράγμα. Και δεν εννοώ μόνο το τελευταίο. Είναι λάθος αυτή

η θεώρηση που έχετε. Δεν μπορείτε τις ανάληπτες αποφάσεις που πήρε ο ΣΥΡΙΖΑ να τις θεωρείτε δεδομένες και να λέτε ότι «αφού τις πήρε ο ΣΥΡΙΖΑ εγώ δεν τις αλλάζω. Τις πήρε ο ΣΥΡΙΖΑ». Όχι, δεν είναι έτσι.

Ψηφιστήκατε γιατί θα αλλάζατε πολιτική. Ψηφιστήκατε γιατί θα αλλάζατε τα κακώς κείμενα. Και δυστυχώς, δεν τα αλλάζετε. Επαναφορά του ΕΚΑΣ. Πρέπει να μας πείτε. Επαναφορά του κατώτερου πλαφόν. Η αναπηρική σύνταξη δεν μπορεί να είναι σε ποσοστό επί της εθνικής. Είναι η εθνική συν ό,τι του αναλογεί. Και βέβαια, είναι και όλα τα άλλα ζητήματα.

Μπορείτε να μου πείτε ότι συνεχίζετε να ισχύει η διάκριση πριν το 2016 και μετά και δεν την αντιμετωπίζω; Αφού λέμε ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν τα κακώς κείμενα. Στην πράξη, γιατί αυτό δεν γίνεται; Μόνο συνεχίζετε να τα διατηρείτε.

Με αυτήν την έννοια θέλω να σας καλέσω άλλη μια φορά -καλές οι γενικές διακηρύξεις, καλοί στόχοι, αλλά αν υπάρχει αναντιστοιχία με την πραγματικότητα, τότε δεν μπορεί παρά να ασκηθεί δριμυία κριτική σε αυτό το οποίο συμβαίνει- να απαντήσετε συγκεκριμένα στα τρία, τέσσερα, πέντε ερωτήματα που σας καταθέσαμε σήμερα και αφορούν συγκεκριμένα πράγματα.

Όχι γενικές αναφορές στη βιωσιμότητα, για την οποία όλοι λέμε ότι την πετύχαμε με τον ν.3863, σώσαμε το ασφαλιστικό, που πράγματι τότε δεν υπήρχε «σάλιο» για συντάξεις. Σώθηκε το ασφαλιστικό από τον Κατρούγκαλο το 2016, Το σώσατε εσείς τον Φλεβάρη. Όχι άλλα σωσίματα. Ας δούμε και τον κόσμο. Δεν έχει προοπτική και μέλλον η χώρα χωρίς τους νέους ανθρώπους, αλλά και μια αξιοπρεπή ζωή για τους ηλικιωμένους, για τους συνταξιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Με προκαλεί, με την καλή έννοια του όρου, να του απαντήσω ότι, κύριε Κεγκέρογλου, μόνο τους νέους δεν κοιτάτε με αυτά που λέτε. Μόνο για τους συνταξιούχους δεν ενδιαφέρεστε. Διότι πολύ απλά θα σας θέσω ένα ερώτημα. Πριν από λίγο έκανα ολόκληρη ανάλυση της δημοσιονομικής ισορροπίας που πρέπει να υπάρξει στο ασφαλιστικό και είπα ότι ως Υπουργός πάλευα το 2012-2014 και τώρα και όσο είμαι αυτή είναι η ρότα που έχω χαράξει, να είμαι χρήσιμος για την πατρίδα και τους Έλληνες, για τις επόμενες γενιές, για τους εργαζόμενους και όχι ευχάριστος.

Και θα σας συστήσω το εξής. Κοιτάξτε, από ευαισθησία δεν περισεύει σε κανέναν εδώ. Δεν υπάρχει κανένας που να έχει μειωμένη ευαισθησία, όλοι το ίδιο ευαίσθητοι είμαστε. Αλλά βάλτε και τον όρο υπευθυνότητα. Διότι όλα αυτά τα οποία προτείνετε σήμερα να επανέλθουν, τα δεκάδες μέτρα, θα ήταν χρήσιμο να φέρνατε και μια δημοσιονομική μελέτη να δούμε πόσα δισεκατομμύρια στοιχίζουν, κύριε Κεγκέρογλου.

Πιστεύω ότι είστε ένα κόμμα το οποίο έχετε περάσει και από την κυβέρνηση την περίοδο των μνημονίων και θα πρέπει να είστε πολύ προσεκτικοί και υπεύθυνοι όταν τοποθετείστε.

Σε προσωπικό επίπεδο τεσσεράμισι χρόνια στην αντιπολίτευση ούτε μία φορά δεν ξέφυγα από τη γραμμή να βάλω εδώ έναν φλύαρο και υπερβολικό λόγο και να θέσω ζητήματα τα οποία ήταν εκτός πραγματικότητας. Έτσι είμαι και σήμερα ως Υπουργός.

Γι' αυτό η πρώτη αυτή μεγάλη ασφαλιστική μεταρρύθμιση συνοδεύτηκε από τις δύο εμβληματικές μελέτες, την Εθνική Αναλογιστική Αρχή, που δείχνει βιωσιμότητα, και τη μελέτη του Οικονομικού Πανεπιστημίου, που δεν υπήρχε ποτέ.

Αν τώρα, ω μη γένοιτο, κύριε Πρόεδρε, βρεθεί κάποιος και έρθει απλόχερα να αλλάξει αυτά και να κάνει τον ευαίσθητο και τον καλό, σε πολύ σύντομο χρόνο θα ξαναβιώσουμε ως χώρα αυτό το άδικο, το βίαιο να βλέπουμε να κόβονται συντάξεις. Δεν θα το επιτρέψουμε. Το ασφαλιστικό μας σύστημα έχει μπει σε μια ισορροπία.

Έρχομαι τώρα στο συγκεκριμένο ζήτημα. Το νομοθετικό πλαίσιο της απασχόλησης των συνταξιούχων -αυτό ήθελα να το προσθέσω από την πρώτη φορά- με την αλλαγή που έγινε αυστηροποιήθηκε ως προς την ποινή που επιβάλλεται στον συνταξιούχο που παρέλειψε να δηλώσει την έναρξη της απασχόλη-

σής του τόσο στον φορέα της ασφάλισης όσο και στον φορέα της επικουρικής του, δηλαδή του e-ΕΦΚΑ.

Συγκεκριμένα, η παράλειψη της δήλωσης συνεπάγεται καταλογισμό σε βάρος του συνταξιούχου ποσού ίσου με το ύψος των δώδεκα μηνιαίων συντάξεών του. Η πολιτεία δίνει τη δυνατότητα στον συνταξιούχο να εργάζεται, του δίνουμε πλέον το 70%, είναι απαράδεκτο όμως και αυστηροποιούμε το πλαίσιο εάν είναι αδήλωτος συνειδητά ο συνταξιούχος που εργάζεται.

Πρόκειται, λοιπόν, για μια σειρά ευεργετικών παρεμβάσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που έχουν ως στόχο την ενθάρρυνση των συνταξιούχων στην απασχόληση και την εισοδηματική τους ενίσχυση, συνδυαστικά όμως με τη νομιμότητα.

Τώρα, θα ήθελα να με προσέξετε, γιατί έχει αξία αυτό που θα σας πω. Αναφορικά με την εφαρμοστική εγκύκλιο επί του άρθρου 20 του ν.4387/2016, η οποία δημοσιεύθηκε επί ΣΥΡΙΖΑ και προέβλεπε αναλογική περικοπή της σύνταξης, δηλαδή η σύνταξη του απασχολούμενου συνταξιούχου μειωνόταν κατά 60% για όσες ημέρες διαρκούσε η απασχόλησή του, σας ενημερώσω ότι πρόκειται για μια εγκύκλιο η οποία εκδόθηκε με ευρεία διασταλτική ερμηνεία του νόμου.

Ποια ήταν τα αποτελέσματα; Θέλω να με ακούσετε, κύριε συνάδελφε, γιατί έχει αξία αυτό που θα πω στην Αίθουσα για πρώτη φορά. Η εγκύκλιος αυτή δεν εφαρμόστηκε ποτέ, δεν έφερε κανένα απολύτως αποτέλεσμα, γιατί η εγκύκλιος ήταν ανεφάρμοστη λόγω της μη ύπαρξης κατάλληλου λογισμικού υποστήριξης στον ΕΦΚΑ.

Μετά από μελέτη και έρευνα, διαπιστώσαμε ότι είναι αδύνατο να παραχθεί τέτοιο λειτουργικό πληροφοριακό σύστημα με τη βοήθεια του οποίου θα εφαρμοστεί η αναλογική περικοπή της σύνταξης που προέβλεπε η εν λόγω εγκύκλιος. Είναι ένα ακόμη πρόβλημα ανάμεσα σε αυτά που κληρονομήσαμε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Νομοθετούσαν α' και στις εγκυκλίους έγραφαν β' ανεφάρμοστα.

Η εγκύκλιος και η οδηγία αυτή, κύριε Κεγκέρογλου, δεν είχε εφαρμοστεί ποτέ, ήταν ανέφικτο να εφαρμοστεί. Άρα, μιλάμε τώρα για κάτι το οποίο δεν υπήρξε. Ανεφάρμοστες διατάξεις, ερμηνευτικές εγκυκλίους, αβάσιμες και μη εφαρμόσιμες.

Εμείς θεσπίσαμε έναν κανόνα που ρυθμίζει ενιαία την απασχόληση των συνταξιούχων. Απλοποιήσαμε τη διαδικασία, καθιστώντας την λειτουργική και εύκολα προσβάσιμη. Καταργήσαμε την τιμωρητική για τους συνταξιούχους απασχολούμενους διάταξη του ν.4387/2016, αναγνωρίζοντας την προσφορά τους στην κοινωνία και αξιοποιώντας την εμπειρία τους. Σε κάθε περίπτωση, εξετάζουμε εάν και με ποιον τρόπο μπορεί να γίνει και να αντιμετωπιστεί η έκτακτη περιστασιακή και ωριαία απασχόληση των συνταξιούχων.

Εάν και εφόσον, κύριε Κεγκέρογλου, μπορέσουμε και βρούμε τον τρόπο, θα έρθει στη Βουλή, αλλά θα έρθει στη Βουλή με τρόπο τέτοιον -ή θα είναι εγκύκλιος- που θα είναι εφαρμόσιμο.

Τέλος πλέον σε αυτό που για δεκαετίες γινόταν μέσο στο ασφαλιστικό σύστημα, εγκυκλίους και οδηγίες που δεν εφαρμόζονταν. Αυτό ζούμε τώρα και με τις εκκρεμείς συντάξεις. Ένα πολυκατακερματισμένο ασφαλιστικό σύστημα, δεκάδες ταμεία, ένα ψηφιδωτό γεμάτο εξαιρέσεις και ειδικά καθεστώτα, κυρία Μιχαηλίδου. Αυτό ήταν το ασφαλιστικό της χώρας. Και τώρα το ενοποιήσαμε, έχουμε πλέον έναν ενιαίο εθνικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης.

Και οι ερωτήσεις που κάνετε για τις εκκρεμείς συντάξεις δικαιολογημένες είναι. Τέσσερις μήνες οι υπάλληλοι πήγαν και πήραν την άδεια του ειδικού σκοπού του e-ΕΦΚΑ. Λογικό ήταν να ανεβούν τα ληξιπρόθεσμα των εκκρεμών συντάξεων, το λέω εγώ.

Δεν είπα ποτέ ψέματα, ούτε θα πω ψέματα. Βρέθηκαν είκοσι πέντε χιλιάδες ακαταχώρητες συντάξεις κρυμμένες, τις οποίες εμφάνισα και πρόσθεσα στο στοκ των ληξιπρόθεσμων. Μέσα στον Ιούλιο θα παρουσιάσουμε και το ψηφιακό σύστημα «ΑΤΛΑΣ», που είναι η αρχή του τέλους μιας παθογένειας δεκαετιών για την Ελλάδα και τους Έλληνες συνταξιούχους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 6172/4-5-2020 ερώτηση του κύκλου αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Οφειλόμενες εργοδοτικές εισφορές πρώην ΟΕΚ για την ασφάλιση των υπαλλήλων του, μηχανικών - παλαιών ασφαλισμένων, χρονικού διαστήματος 2007-2013».

Τον λόγο έχει ο κ. Κεγκέρογλου για δύο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κάνοντας έναν νέο απολογισμό, να πω ότι από τα πέντε θέματα που θέσαμε στο τελευταίο κάτι είπα ότι θα κάνει. Στα σοβαρά ζητήματα βεβαίως δεν υπήρξαν απαντήσεις. Και όχι μόνο δεν υπήρξαν απαντήσεις, αλλά μόνο ρωτήσαμε και βρήκαμε και τον μπελά μας ότι πράγματα τα οποία υποσχέθηκε η Νέα Δημοκρατία ότι θα κάνει, όπως η επαναφορά του ΕΚΑΣ, και δεν τα κάνει σήμερα, ξέρετε, φταίμε εμείς που ρωτάμε γιατί δεν τα κάνει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): (Δεν ακούστηκε)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Τότε γιατί το καταψηφίσατε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ποτέ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Άρα, λοιπόν, συμφωνήσατε με την κατάργηση του ΕΚΑΣ που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ. Και αυτό μου δίνετε την ευκαιρία να πω ότι θα το είχατε καταργήσει από πριν, αν δεν σας είχαμε σταματήσει. Ας μην την ανοίξουμε αυτήν τη συζήτηση τώρα.

Να πούμε, όμως, ότι δεν χρειάζεται αδιαλλαξία σε σχέση με πραγματικά προβλήματα των συνταξιούχων. Η λογική που είπατε ότι κάποιος πρέπει να πεθάνουν και να τελειώνουν ή οι νέοι ή οι συνταξιούχοι μας βρίσκει πλήρως αντίθετους. Και οι νέοι πρέπει να έχουν τις δικές τους ευκαιρίες και βεβαίως να μην πνίγονται από τις ασφαλιστικές εισφορές, όπως είχε κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και οι συνταξιούχοι πρέπει να έχουν μία αξιοπρεπή διαβίωση. Και οι νέοι όταν θα γίνουν συνταξιούχοι να έχουν αξιοπρεπή σύνταξη. Γιατί με τον τρόπο που το πάτε μάλλον επιδόμα θα παίρνετε, κύριε Βρούτση. Αυτό είναι το πρόβλημα για τους νέους σήμερα που θα είναι οι αυριανοί συνταξιούχοι.

Έρχομαι, λοιπόν, να σας ρωτήσω για νέους ανθρώπους. Σας το είπα στην αρχή και πιστεύω να έχετε ενημερωθεί για το τι συμβαίνει στο Ηράκλειο. Είναι αποκλεισμένο το αεροδρόμιο από τους οδηγούς τουριστικών λεωφορείων. Αιτία είναι η άρνηση προσλήψεων και βεβαίως το γεγονός ότι ουσιαστικά λήγει η συλλογική σύμβαση εργασίας, η οποία θα πρέπει με βάση τις έκτακτες συνθήκες λόγω κορωνοϊού να παραταθεί τουλάχιστον μέχρι τις 30-9-2020 ή για έναν χρόνο ακόμα.

Θα πρέπει να αναλάβετε πρωτοβουλία να παραταθεί η συλλογική σύμβαση εργασίας ούτως ώστε να μην υπάρχουν αυθαιρεσίες σε αυτόν τον τομέα. Είναι ένα θέμα που αφορά τους εργαζόμενους σε αυτόν τον τομέα που σήμερα, μαζί με άλλους φυσικά, πλήττονται βίναυσα. Πρέπει να επικοινωνήσετε, εάν έχετε κάτι να ανακοινώσετε, για να σταματήσουν τα επεισόδια γιατί γίνονται επεισόδια ετούτη την ώρα. Γι' αυτό σας το είπα από την αρχή για να ενημερωθείτε γι' αυτήν τη διαδικασία.

Για τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές του πρώην ΟΕΚ την ανάλυση την ξέρετε. Σας έχω στείλει τα στοιχεία, αφορούν την υποχρέωση του ΟΕΚ και κατ' επέκταση του ΟΑΕΔ, που είναι ο διάδοχός του, να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές από το διάστημα 2007 με 2013 που του αναλογούν ως εργοδότης.

Εργοδότης λοιπόν, ο ΟΑΕΔ, ο οποίος υπάγεται σε εσάς, και δικαιούχος ο ΕΦΚΑ ο οποίος υπάγεται και αυτός σε εσάς. Επειδή, λοιπόν, ο ΕΦΚΑ με έναν σωρό αποφάσεις του και έγγραφα του ζητάει από τον ΟΑΕΔ να καταβληθούν οι συγκεκριμένες εισφορές και ο ΟΑΕΔ κάνει ότι δεν το ακούει λες και κάνει αντάρτικο σε αυτόν τον τόπο, υπάρχουν ξέρετε πεδία αυτόνομης λειτουργίας, υπάγονται και δυο σε εσάς, και θα παρακαλούσα να φροντίσετε τα αιτήματα του ΕΦΚΑ προς τον ΟΑΕΔ να υλοποιηθούν άμεσα.

Για ποιον λόγο; Γιατί δεν βγαίνουν οι συντάξεις για τους συγκεκριμένους συνταξιούχους και αν βγαίνουν, βγαίνουν χωρίς τον υπολογισμό εκείνων των ετών. Αυτή είναι η παράκλησή μας να δώσετε την εντολή στον ΟΑΕΔ πάραυτα να καταβάλει τις εισφο-

ρές που οφείλει από το 2007-2013.

Καταθέτω τα έγγραφα του ΕΦΚΑ, κύριε Υπουργέ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκερόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σας πιεστούμε, κύριε Κεγκερόγλου, δεν υπάρχει θέμα εμπιστοσύνης. Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Επειδή ο κ. Κεγκερόγλου στην τοποθέτησή του στην πρωτολογία του ανοίγει και πάλι γενικότερα πολιτικά θέματα, θέλω να πω ότι λυπάμαι. Λυπάμαι εκ μέρους του Κινήματος Αλλαγής, διότι αυτά που λέει ο κ. Κεγκερόγλου και τα δισεκατομμύρια που μοιράζει, δεν τολμάει να τα πει ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ.

Σας λέω, λοιπόν, και σας συνιστώ να είστε πιο προσεκτικοί και πιο υπεύθυνοι. Η Ελλάδα δεν θα ξαναγυρίσει πίσω σε λογικές λαϊκισμού και δημαγωγίας. Δεν θα έρχονται εδώ ευαίσθητοι να μοιράζουν δισεκατομμύρια χωρίς να έχουν να πουν κάτι, όπως να προτείνουν μία μελέτη από την οποία θα βρούμε τη δημοσιονομική ισορροπία που είπα πριν, ούτε είναι χαρτζιλίκι οι συντάξεις, κύριε Κεγκερόγλου.

Η δημοσιονομική μελέτη, την οποία φαίνεται ότι δεν είχατε τον χρόνο να διαβάσετε, δείχνει ακριβώς ότι αλλάξαμε ασφαλιστικό και ότι πλέον η χώρα έχει ένα ασφαλιστικό με προοπτική, με αξιοπιστία, με διασφάλιση των συντάξεων, με συντάξεις οι οποίες αντιστοιχούν στον ιδρώτα του εργαζομένου και στις εισφορές που δίνει και με ένα κράτος το οποίο του δίνει τη βασική σύνταξη με μία προοπτική μέχρι το 2070. Ποτέ στο παρελθόν δεν είχε έρθει τέτοια τεκμηρίωση για ασφαλιστικό σύστημα της χώρας.

Μάλιστα, δεν ήρθε μόνο αυτό, αλλά, όπως ανέλυσα στην προηγούμενη ερώτηση, ήρθε για πρώτη φορά και η ειδική μελέτη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για την επάρκεια των συντάξεων. Δεν τα διαβάσατε αυτά; Δεν μπαίνετε λίγο στον κόπο να δείτε ποια είναι τα στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δική μας θέση; Έρχεστε γενικά και αόριστα και τάζετε σε κάθε κατηγορία ασφαλισμένου εργαζόμενου λεφτά; Ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ δεν τα κάνει αυτά, κύριε Κεγκερόγλου! Ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ!

Πάω τώρα στην ερώτησή σας. Όσον αφορά το ερώτημά σας, πράγματι ο τώσος ΟΕΚ δεν κατέβαλε τις εργοδοτικές εισφορές στο ΤΣΜΕΔΕ για τους μισθωτούς μόνιμους μηχανικούς που ήταν ασφαλισμένοι από το 2007 έως την κατάργησή του, για τους οποίους ήδη καταβάλλονταν εργοδοτικές εισφορές υπέρ ΙΚΑ, καθώς η νομική του υπηρεσία γνωμάτευσε το 2007 και το 2009 πως ο τώσος ΟΕΚ απαλλάσσεται από την καταβολή, επικαλούμενη τη διάταξη του άρθρου 17 παράγραφος 2 του ιδρυτικού νόμου 2963/54.

Ωστόσο, ο ΟΑΕΔ, ως καθολικός διάδοχος του τώσου ΟΕΚ, ενέταξε τους μηχανικούς του ΟΕΚ στο ασφαλιστικό καθεστώς που ισχύει για τους μηχανικούς του ΟΑΕΔ και αποδίδει κανονικά έως και σήμερα τις εργοδοτικές εισφορές υπέρ ΤΣΜΕΔΕ, όπως κάνει άλλωστε για όλους τους μηχανικούς, καθώς πλέον με τη μεταφορά του στον ΟΑΕΔ διέπονται από το καθεστώς που ισχύει για τους μηχανικούς του ΟΑΕΔ.

Παρ' όλα αυτά, μετά την ψήφιση του ασφαλιστικού νόμου 4387/2016, οι προερχόμενοι από τον τώσο ΟΕΚ μηχανικοί αιτήθηκαν την αναδρομική καταβολή εργοδοτικών εισφορών από 1^η Ιανουαρίου 2007 έως 31 Δεκεμβρίου 2013. Την επίμαχη χρονική περίοδο, όμως, η αναδρομική καταβολή των εισφορών δεν προκύπτει ούτε από τις γνωμοδοτήσεις της νομικής υπηρεσίας του τώσου ΟΕΚ το 2007 και 2009, αλλά ούτε και από τη γνωμοδότηση της νομικής υπηρεσίας του ΟΑΕΔ.

Συγκεκριμένα, η νομική υπηρεσία του ΟΑΕΔ με την υπ' αριθμόν 3391/22-6-2018 γνωμοδότησή της απάντησε ότι ο ΟΑΕΔ δεν υποχρεούται να καταβάλει στο ΤΣΜΕΔΕ αναδρομικά εισφορές, αφ' ενός διότι δεν έχει υπάρξει διάταξη που να ανατρέπει τη διάταξη που επικαλούνταν η νομική υπηρεσία του τώσου ΟΕΚ και αφ' ετέρου επειδή δεν είναι γεγεννημένη η υποχρέωση του ΟΑΕΔ ως καθολικού διαδόχου του τώσου ΟΕΚ.

Επειδή, όμως, η Διεύθυνση Εισφορών του ε-ΕΦΚΑ συνεχίζει να ζητά από τον ΟΑΕΔ την καταβολή των αναδρομικών εισφο-

ρών, ο ΟΑΕΔ απαντώντας με τον 467/6-3-2020 απευθύνθηκε στον ε-ΕΦΚΑ και αιτήθηκε απάντηση σχετικά με το αν υποχρεούται τελικά να καταβάλει τις εν λόγω εισφορές, γνωστοποιώντας παράλληλα την ανωτέρω γνωμοδότηση της νομικής του υπηρεσίας.

Ο ε-ΕΦΚΑ με τη σειρά του υπέβαλε ερώτημα, το με αριθμό πρωτοκόλλου 102753/29-5-2020, επί των ημερών μου, τώρα, για γνωμοδότηση προς το γραφείο του νομικού συμβουλίου του ε-ΕΦΚΑ, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους σχετικά με την καταβολή των εργοδοτικών εισφορών ΟΑΕΔ, τώσος ΟΕΚ, υπέρ ΕΦΚΑ, τώσος ΕΤΑΑ, και ΤΣΜΕΔΕ.

Το γραφείο του νομικού συμβουλίου του ε-ΕΦΚΑ, του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους απάντησε με έγγραφό του, το 102753/8-6-2020, πριν έναν μήνα, πως αυτό το ερώτημα θα πρέπει να υποβληθεί από το Υπουργείο Εργασίας ως εποπτευών φορέας του ΟΑΕΔ και ε-ΕΦΚΑ. Έτσι, σχετικό έγγραφο θα συνταχθεί από τις υπηρεσίες του Υπουργείου το επόμενο διάστημα και συνεπώς θα αναμένουμε μία τελική απάντηση από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, προκειμένου να πράξουμε ανάλογα και να επιλυθεί οριστικά το θέμα.

Εάν το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αποφανθεί πως ο ΟΑΕΔ πρέπει να καταβάλει αναδρομικές εισφορές ΤΣΜΕΔΕ, θα το κάνει. Διαφορετικά, δεν θα τις καταβάλλει. Σε κάθε περίπτωση, λοιπόν, θα πράξουμε ακολουθώντας το γράμμα του νόμου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Κεγκερόγλου, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι θα έπρεπε να είναι διαφορετικός ο πολιτικός χειρισμός. Είναι πιστοποιημένη η υποχρέωση του εργοδότη να καταβάλει τις ασφαλιστικές εισφορές. Και εργοδότης εν προκειμένω ήταν ο ΟΕΚ και διάδοχος του ΟΕΚ είναι ο ΟΑΕΔ, ο οποίος συνεχίζει να εισπράττει εισφορές από τους εργαζόμενους, όπως εισέπραττε και ο ΟΕΚ. Είναι μεν μικρότερες, αλλά συνεχίζει να τις εισπράττει.

Και θέλω να σας πω ότι ο ΟΑΕΔ το 2018 είχε περίπου 560 εκατομμύρια πλεόνασμα και το 2019 είχε περίπου 580 εκατομμύρια πλεόνασμα, που οφείλεται και σε αυτές τις εισφορές τις οποίες ενώ εισπράττει, δεν καταβάλλει τις υποχρεώσεις του.

Επιλέξατε μια διαφορετική μέθοδο, νίπτετε τας χείρας, να αποφανθεί το Νομικό Συμβούλιο. Βεβαίως το Νομικό Συμβούλιο αποφαινεται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ελπίζω, λοιπόν, ότι θα δικαιώσει πλήρως τους εργαζόμενους και θα επαναλάβει την καθολική υποχρέωση που έχουν όλοι οι εργοδότες να καταβάλουν ασφαλιστικές εισφορές. Δεν θα πει κάτι τέτοιο, αλλά κάτι διαφορετικό. Όμως, αλίμονο αν χρειάζεται γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου για το αν πρέπει να καταβάλει ο εργοδότης τις ασφαλιστικές εισφορές. Αυτό είναι καινοφανές και μάλιστα από την πλευρά του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που υποτίθεται ότι πρέπει να είναι αμείλικτο και θεματοφύλακας αυτής της υποχρέωσης των εργοδοτών.

Σας καλώ για άλλη μια φορά να προχωρήσετε, εάν χρειάζεται, και σε νομοθετική ρύθμιση, για να διευκολύνετε τη διαδικασία και να μην τραβήξει σε μάκρος. Διότι γνωρίζουμε πως πολλές φορές το Νομικό Συμβούλιο κάνει αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι να γνωμοδοτήσει. Ήδη το θέμα σέρνεται με αλληπάλληλες γνωμοδοτήσεις. Και υπάρχει η γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου ότι πρέπει, αλλά είναι παλαιότερη, και δεν την άκουσαν οι διοικήσεις.

Κλείνω με το θέμα που σας ανέφερα δύο φορές και κάνετε ότι δεν το ακούσατε. Δεν είναι γενικό πολιτικό θέμα. Τούτη την ώρα εκτυλίσσεται στο Ηράκλειο. Και αν δεν είστε έτοιμος, γιατί φυσικά είναι δύσκολο να επικοινωνήσετε, δείτε το ζήτημα που έχει ανακύψει μετά την ολοκλήρωση της συζήτησής μας εδώ. Δεν είναι καλή η εικόνα να βλέπουμε να γίνονται επεισόδια στο αεροδρόμιο Ηρακλείου την ώρα που πράγματι περιμένουμε να έρθει κόσμος, τουρίστες, για να δουλέψει ο τουρισμός. Και εάν κρίνετε ότι αυτό που ζητούν οι εργαζόμενοι, δηλαδή να συνεχίσει να ισχύει η συλλογική σύμβαση εργασίας και να μη διακοπεί εν μέσω κρίσης, είναι σωστό, προχωρήστε. Εμείς είμαστε εδώ να

στηρίζουμε, αν θέλετε, τη νομοθετική ρύθμιση. Κατά την άποψή μας, πρέπει να το κάνετε. Και μπορείτε να το κάνετε ακόμα και με υπουργική απόφαση. Δεν πρόκειται ούτε για εκατομμύρια ούτε για λαϊκισμό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Βεβαίως, είναι τιμή μου και από όλα όσα είπατε, κύριε Βρούτση, αυτό το εκλαμβάνω ως θετικό και σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Δεν ήταν δυνατόν ο ΣΥΡΙΖΑ να σας κάνει ερώτηση για το ΕΚΑΣ, κύριε Βρούτση. Βεβαίως και δεν ήταν δυνατό, αφού αυτός το έκοψε και εσείς το διατηρείτε κομμένο. Συνεχίζετε να το στερεείτε από τους μικροσυνταξιούχους. Είναι δυνατόν να σας κάνει ερώτηση ο ΣΥΡΙΖΑ; Είναι δυνατόν, δηλαδή, να έρθει ο κ. Κατρούγκαλος που το έκοψε και να σας πει «Κύριε Βρούτση, γιατί δεν δίδετε το ΕΚΑΣ;»; Είναι δυνατόν να σας το πει; Δεν υπάρχει περίπτωση.

Όμως, σας το λέω εγώ, σας το ζητάει το Κίνημα Αλλαγής και βεβαίως σας το ζητάει το ΠΑΣΟΚ, που έχει την απαίτηση να το κάνετε για έναν θεσμό που αφορούσε τους μικροσυνταξιούχους και που παράλληλα με άλλα μέτρα εξασφάλιζε ένα ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης. Μα, και αυτό το επίπεδο διαβίωσης δεν αφορά μόνο τους συνταξιούχους. Ξέρετε πολύ καλά ότι μέσα στην κρίση βοήθησε το σύνολο της κοινωνίας. Όμως, σήμερα είναι σε εξασθλίωση. Μιλάμε για 175 ευρώ σύνταξη σε ανάπηρο και μου λέτε ότι καλώς το έκανε; Δεν είναι δυνατόν τώρα αυτό! Δεν είναι δυνατόν! Ξαναδείτε το, επανεξετάστε το και πάψτε να είστε τόσο απόλυτος στα θέματα που έχουν να κάνουν με τα λάθη της προηγούμενης κυβέρνησης. Αλλιώς, πείτε μας ότι καλά τα έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση και ότι κακώς έβαλαν εσάς. Διότι αυτοί ισχυρίζονται ότι πέρουσι είχαν 2 δισεκατομμύρια ευρώ πλεόνασμα στον ΕΦΚΑ, ενώ φέτος υπάρχουν 2 δισεκατομμύρια ευρώ έλλειμμα.

Αφού μου είπατε ότι αυτά δεν τα λέει ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ, πείτε μας τελικά, καλά τα έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ και κακώς βγήκατε εσείς ή κακώς τα έκανε και πρέπει να διορθωθούν; Ε, βέβαια δεν μπορεί να τα πει ο ΣΥΡΙΖΑ! Είναι δυνατόν να κάνει αντιπολίτευση ο ΣΥΡΙΖΑ; Αλλού πετάει τη μπάλα! Είναι δυνατόν;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ (Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ο κ. Κεγκέρογλου με αναγκάζει πάλι να επαναφέρω στην Αίθουσα της Βουλής την πραγματικότητα, όσον αφορά την ισορροπία του ασφαλιστικού.

Διότι άρχισε να μιλάει πάλι για ελλείματα τα οποία οδηγούν κάποιον που τον ακούει στη λογική ότι μπαίνει σε αβεβαιότητα το ασφαλιστικό σύστημα της χώρας και ότι κινδυνεύουν οι συντάξεις.

Θέλω να το επαναλάβω για πολλοστή φορά: Η δημοσιονομική ισορροπία του ασφαλιστικού συστήματος έχει επιτευχθεί απόλυτα. Το επιβεβαιώνει και η εθνική αναλογιστική μελέτη. Το επιβεβαιώνει και η επάρκεια των συντάξεων, οι δύο μελέτες, αλλά και η πορεία του ασφαλιστικού όπως πήγαινε.

Δυστυχώς, η πανδημία, η οποία είναι ένας εξωγενής παράγοντας, που ξεπερνάει τα γεωγραφικά όρια της χώρας μας και τις πολιτικές μας αποφάσεις, έφερε πλήγμα στα έσοδα του ασφαλιστικού συστήματος μη προβλεπόμενο. Έρχεται σε αυτό το σημείο όμως ο κρατικός προϋπολογισμός και καταβάλλει το ποσό το οποίο απαιτείται για την καταβολή των συντάξεων.

Πιστεύουμε μέσα μια χρονιά ότι αυτή η χρονική περίοδος είναι συγκεκριμένη και από το 2021 με την αλλαγή και στην οικονομική προοπτική και ανάπτυξη της χώρας και η μείωση της ανεργίας που θα επέλθει με μεγάλη ταχύτητα και αποκλιμάκωση θα επαναφέρουν την ισορροπία του συστήματος.

Δεύτερον, κύριε Κεγκέρογλου, δεν είστε περισσότερο ευαίσθητος. Θα επαναλάβω ότι ο ρόλος και ο σκοπός του κάθε πολιτικού είναι να διασφαλίσει όχι μόνο την παρούσα κοινωνική και οικονομική ισορροπία, αλλά να βλέπει και το μέλλον.

Και θα σας το επαναλάβω. Όχι μόνο με τη σημερινή σας ερώτησή μου, αλλά μου έχετε κάνει επανειλημμένως δεκάδες ερωτήσεις. Σε κάθε ερώτησή μου προσθέτετε και κάποια εκατομμύρια,

δισεκατομμύρια. Αν, ο μοι γένοιτο, τα κάνατε αυτά που λέτε, θα βρισκόμασταν σε νέα μηνμόνια και σε νέες δύσκολες καταστάσεις για τη χώρα.

Φέρνουμε την ισορροπία την οικονομική, τη δημοσιονομική. Νοικοκυρεύουμε τα οικονομικά μας. Προχωράμε. Φυσικά, όσο κάνετε ερωτήσεις, εγώ θα είμαι εδώ να σας απαντώ. Το ξέρετε αυτό. Δεν ακολουθώ το παράδειγμα της προκατόχου μου και των προκατόχων μου που απουσίαζαν από τη Βουλή. Με κάνατε να πρωταγωνιστώ στις ερωτήσεις και στις απαντήσεις. Εδώ, είναι ο ναός της δημοκρατίας. Ως Υπουργός αφιερώνω πάρα πολύ χρόνο - και πρέπει να τον αφιερώνω - για να απαντώ στα ερωτήματα τα οποία θέτουν οι κοινοβουλευτικές ομάδες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά το επίμαχο θέμα, δεν πρόκειται για χρήματα τα οποία είναι δικά μου, κύριε Κεγκέρογλου. Δεν θα καταβάλω λεφτά από την τσέπη μου, για να είμαι κουβαρντάς και απλόχερος. Είναι λεφτά του δημοσίου. Και οφείλω να τα περιφρουρήσω. Και για να τα περιφρουρήσω, θα ακολουθήσω τη νομιμότητα. Ό,τι πει το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους θα το κάνουμε πράξη. Κουβαρντάδες με λεφτά του κρατικού προϋπολογισμού ήταν αυτοί οι οποίοι οδήγησαν πραγματικά σε τέλμα την ελληνική οικονομία για πολλά χρόνια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Πραγματικά, είσατε πρωταθλητές εσείς και ο κ. Κεγκέρογλου στις ερωτήσεις. Διότι χωρίς τον Κεγκέρογλου, δεν θα μπορούσατε να ήσασταν εσείς πρωταθλητής στις απαντήσεις. Έχει μεγάλη διαφορά αυτό. Και πρέπει να το πιστώσουμε στον κ. Κεγκέρογλου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Εύχομαι να μην αλλάξει Υπουργείο, γιατί έχω ετοιμάσει εβδομήντα τρεις ερωτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 5580/7-4-2020 ερώτηση του κύκλου αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Δελή προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Εξακολουθούν τα προβλήματα των επικουρικών εργαζομένων του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε

Να πάμε λίγο, κυρία Υπουργέ, στην έρημο της δημόσιας κοινωνικής πρόνοιας. Δεν είναι τυχαία η λέξη που επιλέγω. Έρημος αναγκητική είναι, με συνέπεια πάρα πολλοί άνθρωποι που έχουν ανάγκη από τέτοιες δομές να καταφεύγουν δίνοντας ό,τι έχουν και δεν έχουν στον ιδιωτικό τομέα.

Δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα, κυρία Υπουργέ, από το γεγονός ένας άνθρωπος να δουλεύει και να μην πληρώνεται, εκτός ίσως από το να είναι άνεργος. Και αυτό ζουν οι πέντε εργαζόμενοι που έχουν απομείνει από αυτούς τους ταλαιπωρημένους είκοσι δύο που ήταν πριν μερικά χρόνια του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι εργαζόμενοι λοιπόν αυτοί είναι απλήρωτοι εδώ και έξι ολόκληρους μήνες μέσα σε όλη αυτή την κατάσταση, οι οποίοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε ευάλωτες ομάδες, σε ανάπηρους, σε παιδιά. Έχω επισκεφτεί αρκετές φορές το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας και έχω δει το θαυμαστό έργο πραγματικά που επιτελούν.

Βεβαίως, η κατάσταση αυτών των εργαζομένων διαχρονικά δεν ήταν ποτέ καλύτερη. Προσλήφθηκαν το 2014 με σύμβαση. Από τότε μέχρι τώρα, έχουμε πάει στο 2020, οι επικουρικοί εργαζόμενοι έπαιρναν παρατάσεις. Συνέχεια με τις πληρωμές τους είχαν αυτά τα προβλήματα. Δεν πληρώνονταν ποτέ κανονικά στην ώρα τους.

Εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα αυτό να συμβαίνει, όπως είπαμε, σε εργαζόμενους. Και δεν υπάρχει ίσως χειρότερος χώρος για να συμβαίνει αυτό, κυρία Υπουργέ, από έναν χώρο που θα έπρεπε κανονικά οι εργαζόμενοι εκεί να έχουν απαλλαγεί από το άγχος της δουλειάς, να μπορούν να προσφέρουν τις πολύτιμες υπηρεσίες τους για τέτοιες ομάδες πολιτών

που έχουν ανάγκη, όπως είπαμε, την κοινωνική πρόνοια.

Γι' αυτό και η ερώτησή μας είναι εξαιρετικά απλή. Σας ρωτάμε και ελπίζουμε να έχουμε μια θετική απάντηση: Τι θα κάνετε για να πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι; Επειδή εμάς μας ενδιαφέρει αυτός ο χώρος ιδιαίτερα, τι θα κάνετε, έτσι ώστε αυτοί οι εργαζόμενοι σε αυτούς τους χώρους να απαλλαγούν επιτέλους από τον βραχνά της ανεργίας, της απόλυσης, να έχουν μια σταθερότητα στη δουλειά τους για να μπορούν να προσφέρουν αυτά που προσφέρουν, τα θαυμαστά, όπως είπαμε, στους ανθρώπους αυτούς;

Σας ρωτάμε, λοιπόν, για τη μονιμοποίησή τους και περιμένουμε να ακούσουμε την απάντησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας απασχολεί σήμερα διακόσιους πενήντα πέντε εργαζόμενους ως μόνιμο προσωπικό, είκοσι δύο εργαζόμενους με σύμβαση ορισμένου χρόνου και ενενήντα επτά επικουρικούς εργαζόμενους. Από τους ενενήντα επτά εργαζόμενους επικουρικό προσωπικό, οι πέντε εργάζονται για περισσότερο, όπως είπατε και εσείς, από είκοσι τέσσερις μήνες.

Η δυνατότητα παράτασης των συμβάσεων των πέντε αυτών εργαζομένων που σήμερα εργάζονται ως επικουρικοί θεσπίστηκε με τέσσερις διαδοχικούς νόμους της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, όπως είπατε κι εσείς, το 2015, το 2016, το 2017 και το 2018. Οστόσο, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ δεν φρόντισε ώστε οι εργαζόμενοι αυτοί να ενσωματωθούν οργανικά στο μόνιμο προσωπικό του κέντρου πρόνοιας.

Θα γίνω ακόμη πιο συγκεκριμένη. Ο ΣΥΡΙΖΑ προέβλεψε το 2018 οργανικές θέσεις, χωρίς όμως να κάνει το παραμικρό για να ξεκινήσει η διαδικασία πρόσληψης μέσω ΑΣΕΠ. Αυτή την κατάσταση βρήκαμε πριν έναν χρόνο, τον Ιούλιο του 2019.

Τι κάναμε εμείς από τον Ιούλιο του 2019; Εντός λιγότερο από ενός μήνα, βρήκαμε τον πρόεδρο του ΑΣΕΠ για να κρούσουμε τον κώδωνα και να εξηγήσουμε πόσο σημαντικό είναι να προκηρυχθούν αυτές οι οργανικές θέσεις. Στείλαμε τον φάκελο, στις 14 Αυγούστου στο ΑΣΕΠ για όλες τις θέσεις και όλες τις ειδικότητες. Προκηρύξαμε τον διαγωνισμό σε στενή συνεργασία με το ΑΣΕΠ. Σήμερα, είμαστε στη φάση της αξιολόγησης των φακέλων των υποψηφίων.

Αυτά τα αναφέρω, για να γίνει κατανοητό ότι εμείς την παράταση που δώσαμε με νόμο μέσα σε αυτήν τη βδομάδα, τον ν.4701/2020, την Τρίτη που μας πέρασε, τη δώσαμε για να μην μείνουν ακάλυπτοι οι εργαζόμενοι, αλλά και οι δομές μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες του ΑΣΕΠ. Ξεκινήσαμε με το που αναλάβαμε.

Επομένως, πρώτον, ναι, έχετε δίκιο. Οι παρατάσεις των συμβάσεων δόθηκαν διαδοχικά, όπως το επισημαίνετε. Τις τέσσερις πρώτες όμως τις έδωσε η προηγούμενη κυβέρνηση χωρίς κανένα απολύτως αντίκρισμα. Εμείς δώσαμε μία παράταση, την προηγούμενη βδομάδα, έτσι ώστε να παραταθούν οι θέσεις αυτές μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020, έχοντας όμως εξασφαλίσει ότι έχει προχωρήσει η διαδικασία του ΑΣΕΠ. Τολμά να πω ότι, αν δεν υπήρχε η πανδημία, αυτές οι οργανικές θέσεις θα υπήρχαν ήδη.

Δεύτερο σημείο: Η καθυστέρηση στην καταβολή των δεδουλευμένων από τον Αύγουστο 2018 έως σήμερα δεν έχει καμμία σχέση με αδιαφορία ή αναληψία της σημερινής διοίκησης του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας. Οφείλεται σε αλλαγή της μεθοδολογίας του ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι αποφάσεις του οποίου, όπως γνωρίζετε κι εσείς, δεσμεύουν κάθε φορέα που διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα.

Συγκεκριμένα, έως τις 31-7-2018 το επικουρικό προσωπικό που είχε υπερβεί τους είκοσι τέσσερις μήνες απασχόλησης πληρωνόταν κανονικά, διότι το Ελεγκτικό Συνέδριο είχε κρίνει ότι ακούσε ο προληπτικός έλεγχος μόνο του πρώτου χρηματικού εντάλματος πληρωμής του. Το σκεπτικό ήταν ότι η παράταση των συμβάσεων δεν προξενούσε υπηρεσιακή μεταβολή και, επομένως, δεν επέφερε μισθολογικές συνέπειες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υπουργού)

Δεν θέλω ούτε ένα λεπτό ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

Από τις 31-7-2018 το σκεπτικό αυτό άλλαξε στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Με πράξη του ίδιου, έκρινε νόμιμα τα εντάματα πληρωμής αυστηρά ως τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Από την 1-8-2018 και μετά το κέντρο δεν νομιμοποιούνταν να καλύπτει αμοιβές του επικουρικού προσωπικού που έχει ξεπεράσει το εικοσιτετράμηνο.

Τι έπραξε, λοιπόν, το κέντρο κοινωνικής πρόνοιας; Εξάντλησε όλες τις δυνατότητες που του έδινε ο νόμος. Το κέντρο κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια στα πλαίσια, βέβαια, του νόμου και των δεσμεύσεων του για να ικανοποιήσει τα αιτήματα των εργαζομένων. Αυτονόητα, ωστόσο, είναι υποχρεωμένο να συμμορφώνεται στις αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δηλαδή να υπακούει τον νόμο.

Εφαρμόζοντας τον νόμο οι εργαζόμενοι, όπως είπατε, υπέβαλαν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, μέσω των οποίων γινόταν και η καταβολή των δεδουλευμένων τους. Για το τελευταίο χρονικό διάστημα, από τον Οκτώβριο του 2019 μέχρι και σήμερα, οι εργαζόμενοι κατέθεσαν -και επειδή ήταν κλειστά και τα δικαστήρια-, όπως γνωρίζετε, στις 25-5-2020 αίτηση ασφαλιστικών μέτρων στο Ειρηνοδικείο Θεσσαλονίκης, το οποίο και την έκανε δεκτή στις 5-6-2020.

Μόλις εκδόθηκε η απόφαση θετικά από το ειρηνοδικείο. Αυτό που περιμένουμε τώρα είναι να καθαρογραφεί, να πάει το ένταλμα στο κέντρο κοινωνικής πρόνοιας και, βέβαια, να εγκριθούν οι πιστώσεις για την πληρωμή των εργαζομένων.

Για τα υπόλοιπα ερωτήματά σας επιφυλάσσομαι στη δευτερολογία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε συναδέλφε, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, μόλις περιγράψατε την απίστευτη ταλαιπωρία αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι υφίστανται τις συνέπειες της γραφειοκρατίας, της αντιλαϊκής πολιτικής, και των δύο μαζί, της πολιτικής που λέει ότι «θα προσλαμβάνονται ως επικουρικοί, ως συμβασιούχος και θα δούμε αν θα πληρώνονται. Εγγυόμαστε να σε πληρώνουμε για τα πρώτα δύο χρόνια. Μετά μπορεί και να μην σε πληρώνουμε»; Όλα όσα είπατε είναι η περιπέτεια και η ταλαιπωρία αυτών των ανθρώπων.

Σας είπα ότι ήταν είκοσι δύο αυτοί. Σήμερα πια έχουν απομείνει πέντε. Οι άλλοι δεκαεπτά έχουν αποκάνει, έχουν βαρεθεί να πηγαίνουν στα δικαστήρια, να κάνουν ασφαλιστικά μέτρα, να διεκδικούν τα χρήματα που οι ίδιοι δούλεψαν. Αυτοί οι πέντε επιμένουν, παραμένουν, εργάζονται. Είναι και αυτοί σε εκείνους που η Κυβέρνησή σας αποκαλούσε «ήρωες». Μόνο που ξεχνάτε εσείς, η Κυβέρνησή σας εννοώ, να τους πληρώνετε.

Εν πάση περιπτώσει, τις ίδιες απαντήσεις παίρναμε, επειδή έχουμε κάνει και άλλες ερωτήσεις για το θέμα αυτό- από Υπουργούς του ΣΥΡΙΖΑ τότε. Με την ίδια ακριβώς αιτιολογία μάς απαντούσαν ότι «δεν φταίμε εμείς, φταίει το Ελεγκτικό Συνέδριο, φταίνει οι νόμοι». Μα, επιτέλους τους νόμους εσείς τους ψηφίζετε. Οι νόμοι δεν είναι γραμμένοι πάνω σε πέτρα, μπορούν και να αλλάξουν κάποια στιγμή. Εάν δεν σας αρέσουν, αν δεν είναι καλοί, προκειμένου να πληρωθούν αυτοί οι άνθρωποι, μπορούν να αλλάξουν. Τι άλλο να πούμε;

Τώρα αυτό που θέλουμε να πούμε εμείς είναι το εξής. Είπατε ότι υπάρχει θετική απόφαση από το δικαστήριο -δεν το γνωρίζαμε εμείς αυτό- ότι περιμένουμε να καθαρογραφεί. Εντάξει, πολύ ωραία να πληρωθούν. Έχουν εν τω μεταξύ απλήρωτες, από όσο γνωρίζουμε, και τις υπερωρίες τους από τον Αύγουστο του 2019.

Όμως, θέλουμε να θέσουμε ένα γενικότερο ζήτημα, κυρία Υπουργέ, σε σχέση με τον χώρο, επειδή είστε Υπουργός σ' αυτόν τον χώρο, στον χώρο της κοινωνικής πρόνοιας.

Στα σοβαρά θεωρείτε ότι αυτός ο χώρος μπορεί να υπηρετηθεί από εργαζόμενους που έχουν τέτοιου είδους επισφαλείς σχέσεις εργασίας; Είναι, δηλαδή, αυτή η εργασία στην κοινωνική πρόνοια μια εποχιακή εργασία; Είναι κάτι σαν το μάζεμα της ελιάς δηλαδή ή του ροδάκινου; Για να καταλάβουμε κι εμείς. Ασφαλώς και δεν είναι.

Γι' αυτό λέμε και εμείς ότι ο χαρακτήρας αυτής της υπηρεσίας, ο χαρακτήρας αυτής της εργασίας, αν θέλετε, είναι ακόμα περισσότερο σημαντικός, επειδή έχουν να κάνουν με ανθρώπους με αναπηρία, με παιδιά με ειδικές ανάγκες και ξέρουμε -αυτό δεν ισχύει μόνο στην εκπαίδευση, ισχύει και στην πρόνοια- τη σημασία που έχει, την κρισιμότητα που έχει η σταθερότητα μιας σχέσης ανάμεσα σε έναν άνθρωπο που έχει τέτοιου είδους προβλήματα και στο νοσηλευτικό ή στο εκπαιδευτικό προσωπικό.

Κάποια στιγμή, δηλαδή, αυτόν τον χώρο θα πρέπει να τον δείτε. Ξέρουμε τις γενικότερες πολιτικές σας, εννοώ της Κυβέρνησης και του κόμματός σας, συνισταμένες και συντεταγμένες. Ξέρουμε πού κινείστε περίπου. Όμως, αυτός ο χώρος νομίζουμε ότι έχει το δικαίωμα να ζητάει ειδικά να μην υπάρχουν αυτές οι εργασιακές σχέσεις.

Και, βεβαίως, επειδή είναι κρίσιμο αυτό και επειδή σχετίζεται και με αυτό, έχει να κάνει και με τη χρηματοδότηση όλων αυτών των δομών. Και, όπως σας είπα πριν, είναι γνωστό ότι είναι επιλογή πια όχι μόνο της δικής σας Κυβέρνησης και της δικής σας παράταξης, αλλά συνολικά επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης η κατάληψη αυτού του χώρου από τη λεγόμενη ιδιωτική πρωτοβουλία, κάτι, βεβαίως, που οδηγεί πολλές φορές σε πολύ άσχημες καταστάσεις.

Θέλουμε, λοιπόν, να ακούσουμε και από εσάς τι θα κάνετε, έτσι ώστε αυτοί οι άνθρωποι, αυτοί οι πέντε, οι δεκαεπτά, όπως είπατε -γιατί το κέντρο έχει και μόνιμο προσωπικό- να συμπεριληφθούν και να γίνουν και αυτοί μόνιμο προσωπικό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα, αγαπητέ συνάδελφε, ότι ξέρετε τις συνισταμένες και τις συντεταγμένες της Κυβέρνησής μας. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να τις υπενθυμίσω και στο υπόλοιπο Κοινοβούλιο.

Οι συντεταγμένες της Κυβέρνησής μας είναι η απόλυτη προστασία των πιο ευάλωτων συμπολιτών μας. Είναι η κοινωνική πολιτική, η οποία διασφαλίζει ότι κανείς δεν μένει πίσω και αυτό κάναμε.

Δεν ξέρω αν δεν γίνομαι εγώ κατανοητή ή δεν τα λέω τόσο δυνατά και τρανταχτά όσο θα έπρεπε. Μέσα σε ένα μήνα προκηρύξαμε οργανικές θέσεις. Η προηγούμενη κυβέρνηση, που τις νομοθέτησε, μέσα σε ενάμιση χρόνο δεν είχε κάνει τίποτα. Οπότε, σας παρακαλώ πολύ να μην επικαλείστε τη μεγάλη ανάγκη οργανικών θέσεων, όταν οι πράξεις μας και μόνο καταδεικνύουν ότι το αντιλαμβανόμαστε πλήρως αυτό.

Το ότι ερχόμαστε και μέσα σε ένα μήνα από την ανάληψη καθηκόντων βγάζουμε τις οργανικές θέσεις αυτές, τρέχουμε τον διαγωνισμό, δείχνει προφανώς ότι γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά, όπως είπατε και εσείς, την ανάγκη θέσπισης αυτών των οργανικών θέσεων.

Τη γνωρίζω πολύ καλά γιατί; Γιατί σε μια χώρα που πέρασε την κρίση που πέρασε τη δεκαετία των μνημονίων, η πρόνοια είναι πλέον υποστελεχωμένη, η πρόνοια είναι ένας χώρος τον οποίο θέλουμε να βοηθήσουμε και να στηρίξουμε όσο πιο πολύ γίνεται και να κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας γι' αυτό.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Όπως είπατε και εσείς, αλλά όπως και εγώ καταλαβαίνω καθημερινά μέσα από τον χώρο εργασίας μου και με τη συνομιλία μου, αν θέλετε, τόσο με τους εργαζόμενους όσο και με το διοικητικό προσωπικό, ακόμα πιο πολύ χρειάζεται σχέση σταθερότητας από τους ωφελούμενους, χρειάζεται σχέση σταθερότητας στον τομέα των ηλικιωμένων. Δεν μπορεί να φεύγει το εργασιακό προσωπικό και το βράδυ να αναρωτιούνται πού θα πάνε και με ποιον θα έχουν να κάνουν την επόμενη μέρα. Χρειάζεται σχέση σταθερότητας στο κομμάτι των μικρών παιδιών, στο κομμάτι της παιδικής προστασίας, στους φροντιστές τους.

Οπότε, γνωρίζοντας ειδικά το κομμάτι της πρόνοιας -και, αν θέλετε, κατ' εμέ, ο χώρος της πρόνοιας και της κοινωνικής αλληλεγγύης χρειάζεται ακόμη πιο πολύ σταθερό προσωπικό, ακόμη και από τον χώρο της παιδείας- αυτές οι σχέσεις σταθερότητας, στις οποίες πολύ σωστά δίνετε έμφαση, είναι κάτι στο οποίο βρίσκете κοινό τόπο μαζί μας. Είναι ο ελάχιστος κοινός παρονομαστής. Πρέπει να ξέρουμε ότι ο φροντιστής ενός ηλικιωμένου ανθρώπου χθες, θα είναι ο φροντιστής του και αύριο, γιατί αλλιώς θα ξυπνήσει το βράδυ, θα κλαίει και θα κλαίει και οι υπόλοιποι ηλικιωμένοι γύρω του.

Το γνωρίζουμε πολύ καλά αυτό. Γι' αυτό και ακριβώς μέσα σε έναν μήνα προκηρύξαμε αυτές τις οργανικές θέσεις και τώρα στην προκήρυξη αυτή βάλουμε ειδική μοριοδότηση -και εδώ πηγαινώ στο δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας- για όσους έχουν την ειδική εμπειρία, ήδη μέσα στα κέντρα κοινωνικής πρόνοιας, έτσι ώστε να είναι ίδιοι οι άνθρωποι αυτοί που έχουν ήδη αναπτύξει σχέση με τους ωφελούμενους, με τους ωφελούμενους στις κλειστές δομές, και κάναμε ό,τι μπορούσαμε μέσα στην περίοδο της πανδημίας.

Ξέρετε ότι αυξήσαμε το προσωπικό τους μέσα στην πανδημία κατά το ένα τρίτο; Κατά το ένα τρίτο πήραμε ειδικό προσωπικό -ακριβώς επειδή γνωρίζουμε- σε πολύ συγκεκριμένες ειδικότητες γιατρών, νοσηλευτών, φροντιστών, τραπεζοκόμων, βρεφοκόμων. Αυξήσαμε κατά ένα τρίτο το προσωπικό τους, γιατί ξέρουμε ότι ειδικά στην πανδημία και με τις άδειες ειδικού σκοπού δεν μπορούσε το κράτος να ρισκάρει ούτε στο ελάχιστο το να μείνουν αυτοί οι άνθρωποι χωρίς τις υπηρεσίες που τόσο χρειάζονται.

Οπότε, πραγματικά, σας λέω μετά λόγου γνώσεως και με πολύ μεγάλη δουλειά πάνω σ' αυτό, κάνουμε ό,τι μπορούμε. Μπορούμε να κάνουμε περισσότερα; Μπορούμε και θα τα κάνουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 14.55'λύεται η συνεδρίαση για τη Δευτέρα 6 Ιουλίου 2020 και ώρα 16.00α, με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, κοινοβουλευτικό έλεγχο: α) συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) συζήτηση της υπ' αριθμόν 23/12/28-5-2020 επίκαιρης επερώτησης Βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ με θέμα: «Επικίνδυνη και αναποτελεσματική η πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση στο προσφυγικό».

Καλό Σαββατοκύριακο!

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ